

**ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก**
**Electronics Teacher's Opinion on Problem of Training Set In Vocational Education
Institutes in Eastern Region**

สจี สุทธิ* สมชาย หมั่นสายญาติ อีระพล เทพหัสดิน ณ อยุธยา*****

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และสังกัดวิทยาลัย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ จาก 27 สถานศึกษา ภาคตะวันออก จำนวน 123 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ทำการเลือกตัวอย่างโดยวิธีการแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูผู้สอนในแต่ละสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้รับการฝึก และด้านการสนับสนุน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ด้วยคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ด้านการสนับสนุน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านผู้รับการฝึก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยสุด คือ ด้านครูผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และสังกัดวิทยาลัยพบว่า ความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ ในภาพรวมและในทุกๆ ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ ครูผู้สอน ผู้รับการฝึกการสนับสนุน

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** อาจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Abstract

The purpose of this research was to subject (1) study to electronic teacher's opinion on the problem of training sets in vocational education institute in Eastern Region. (2) The comparative opinion of electronic teacher's on the problem of training sets in vocational education institute in Eastern region by divided educated level classification to instruction experience and under a college by human sample for researching are electronic teacher in 27 vocational education institutes in Eastern Region amount 123 persons and to set the size of those subjects by specification size table of random sampling by Krejcie and Morgan were selected by "Stratified Random Sampling" in term of proportion individual teacher in each vocational education institute. The research tool was a questionnaire to aspect educate learning on problem of training sets consisted of four aspect including the training sets, teachers, training receivers and supports The data were statistically analyzed by percentage, mean and standard deviation (S.D.) and One-way ANOVA with computer program.

The research results showed that electronic teacher's opinion on problems of training set in vocational education institutes in eastern region, At mostly be on moderate level and was separated category part of them with support be on the high level, training receiver be on the moderate level and teacher be on the lowest level.

The comparison result of electronic teacher's opinion on problems of training set in vocational education institutes in eastern region classify by instruction level, session teaching experience under on a college at found on opinion problem of training sets are not different on statistic significant respectively at 0.05 levels.

Keywords : Electronics Teacher's Opinion, Problems of Training Sets, Teachers, Training receivers Supports

1. บทนำ

การพัฒนาการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพการเรียนในสายช่างวิธีหนึ่งก็คือแบบการปฏิบัติการ โดยมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหาทฤษฎีที่เรียนมาแล้ว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พิสูจน์หลักการต่างๆ ด้วยการปฏิบัติซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ทำให้เกิดประสบการณ์ใหม่และการค้นคว้าข้อเท็จจริงจากการปฏิบัติ นอกจากนี้ยังมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยและรู้จักใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม [1]

การฝึกภาคปฏิบัติเป็นการสอนอีกรูปแบบหนึ่ง ที่เน้นการเรียนการสอนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาทฤษฎีที่เรียนมา โดยที่ผู้เรียนจะได้พิสูจน์หลักการทางทฤษฎีด้วยการทดลองจริง ช่วยให้เกิดประสบการณ์ตรง เกิดทักษะ และสามารถพิสูจน์หาข้อเท็จจริงได้ การปฏิบัติจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา ในทุกสาขาวิชาชีพ [2]

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา ในด้านต่าง ๆ ของการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียน

การสอนที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงของนักศึกษา ให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์และตรงตามมาตรฐานรายวิชา ยังผลให้นักศึกษาสามารถบูรณาการความรู้และทักษะการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติงานได้จริงในสถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และสังกัดวิทยาลัย

3. สมมติฐานการวิจัย

ครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก ที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และสังกัดวิทยาลัยต่างกัน มีความเห็นต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการไม่แตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ [3] ที่ได้กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาให้ได้ผลนั้น นอกจากจะต้องมีการจัดการศึกษาวิชาชีพที่ถูกต้องแล้ว ยังต้องมีองค์ประกอบอื่นๆ อีก 5 ประการคือ

1. กำลังคน คือ มีครูอาชีวศึกษาที่มีทัศนคติและวิธีดำเนินงานอาชีวศึกษาถูกต้อง
2. หลักสูตรและวิธีสอนที่เหมาะสมกับงานอาชีวศึกษา
3. เครื่องจักรและอุปกรณ์การสอนที่มีคุณภาพและจำนวนพอเหมาะ

4. ผู้บริหารและการบริหารของโรงงานอาชีวศึกษาที่ทำได้ตรงเป้าหมายและมีสมรรถภาพ

5. เงินงบประมาณที่มีอย่างเพียงพอ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์ [4] ที่ได้กล่าวถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนแบ่งออกเป็น 4 ด้านได้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านผู้สอน
3. ด้านผู้เรียน
4. ด้านการจัดการและการบริหาร

จากแนวคิดในการจัดการสอนข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดมาใช้ในการประกอบในการวิจัย ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ หมายถึง ชุดฝึกที่สร้างขึ้น และจากครุภัณฑ์ ที่ใช้สำหรับประกอบการสอนวิชาปฏิบัติในสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์

2. ด้านครูผู้สอน หมายถึง ครูประจำ และครูอัตราจ้าง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน-นักศึกษาสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์

3. ด้านผู้รับการฝึก หมายถึง นักเรียน-นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์

4. ด้านการสนับสนุน หมายถึง งบประมาณการจัดซื้อ การซ่อมบำรุง และการจัดห้องฝึกปฏิบัติการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จากทางวิทยาลัย และจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นต้น

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก จำนวน 181 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 123 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ทำการเลือกตัวอย่างโดยวิธีการแบ่งชั้น(Stratified Sampling) ตามสัดส่วนของครูผู้สอนในแต่ละสถานศึกษา

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และสังกัดวิทยาลัย

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้รับการฝึก และด้านการสนับสนุน

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีจำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการในการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้รับการฝึก และด้านการสนับสนุน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้มาตรวัดของลิเคอร์ท (Likert's Scale) [5] โดยกำหนดน้ำหนักแบบสอบถาม 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับของปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับของปัญหามาก
- 3 หมายถึง ระดับของปัญหาปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับของปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง ระดับของปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นคำถามปลายเปิด

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ เริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553 ถึง วันที่ 12 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2553 รวมจำนวน 123 ชุด และได้รับคืนมาครบตามจำนวนที่แจกไป

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ แล้วนำผลที่ได้มาเสนอในรูปของตารางโดยนำเสนอเป็น ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาจำนวนร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน ด้านการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และสังกัดวิทยาลัย ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถาม [6] ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาในระดับน้อยที่สุด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{x}$ แทน สถิติค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ
ปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์
วิเคราะห์จากความถี่

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลเบื้องต้น
เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	99	80.49
	หญิง	24	19.51
	รวม	123	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 31 ปี	45	36.59
	30-40 ปี	45	36.59
	41-50 ปี	20	16.26
	51 ปีขึ้นไป	13	10.57
	รวม	123	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งการ ปฏิบัติงาน ปัจจุบัน	ข้าราชการ	64	52.03
	พนักงานราชการ	10	8.13
	ครูอัตราจ้าง	49	39.84
	รวม	123	100.00
ประสบการณ์ ในการสอน	น้อยกว่า 6 ปี	44	35.77
	5-10 ปี	19	15.45
	11-15 ปี	24	19.51
	16-20 ปี	12	9.76
	20 ปีขึ้นไป	24	19.51
	รวม	123	100.00

ตารางที่ 2 แสดงลำดับความถี่ที่ครูช่างอิเล็กทรอนิกส์นำชุดฝึก
ปฏิบัติการมาใช้ในการสอน

ชื่อชุดฝึกปฏิบัติการที่ครูช่าง อิเล็กทรอนิกส์ นำมาใช้ในการสอน	ความถี่ การใช้ งาน	ร้อยละ	ลำดับ ที่
1. ชุดฝึกปฏิบัติการพัลส์และ ดิจิตอล	41	14.91	1
2. ชุดฝึกปฏิบัติการเครื่องมือวัด ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	39	14.18	2
3. ชุดฝึกปฏิบัติการอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์และวงจร	39	14.18	2
4. ชุดฝึกปฏิบัติการเครื่องรับวิทยุ	25	9.09	4
5. ชุดฝึกปฏิบัติการไมโคร โปรเซสเซอร์	20	7.27	5
6. ชุดฝึกปฏิบัติการ ไมโครคอนโทรลเลอร์	20	7.27	5

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อชุดฝึกปฏิบัติการที่ครูช่าง อิเล็กทรอนิกส์ นำมาใช้ในการสอน	ความถี่ การใช้ งาน	ร้อยละ	ลำดับที่
7. ชุดฝึกปฏิบัติการ อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม	19	6.91	7
8. ชุดฝึกปฏิบัติการเครื่องรับ โทรทัศน์	18	6.55	8
9. ชุดฝึกปฏิบัติการออปแอมป์ และลิเนียร์ไอซี	15	5.45	9
10. ชุดฝึกปฏิบัติการสายส่งและ สายอากาศ	13	4.73	10
11. ชุดฝึกปฏิบัติการโทรศัพท์	11	4.00	11
12. ชุดฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ วงจรอิเล็กทรอนิกส์	11	4.00	11
13. ชุดฝึกปฏิบัติการ อิเล็กทรอนิกส์กำลัง	4	1.45	13
รวม	275	100.00	

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของ
ปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ ของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก โดยรวม
และรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหา การใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ	กลุ่มตัวอย่าง n = 123		ระดับ ของ ปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	มาก
1. ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ	3.53	0.81	ปานกลาง
2. ด้านครูผู้สอน	2.64	0.91	ปานกลาง
3. ด้านผู้รับการฝึก	3.36	0.95	มาก
4. ด้านการสนับสนุน	3.94	0.87	ปานกลาง
รวม	3.37	0.73	ปานกลาง

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของ
ปัญหา และลำดับที่ของปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่าง
อิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออก เป็นรายข้อ ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ

ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ ชุดฝึกปฏิบัติการ ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ	กลุ่ม ตัวอย่าง n = 123	
	$\bar{X}$	S.D.
1.1 มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้รับการ ฝึก	3.94	1.07
1.2 ไม่ทันสมัย ไม่ทันต่อเทคโนโลยีปัจจุบัน	3.71	1.01
1.3 เสียหายบางส่วนทำให้ทำงานไม่เต็ม ประสิทธิภาพ	3.69	1.05
1.4 ขาดอุปกรณ์ป้องกันความเสียหาย	3.43	1.09
1.5 ขาดอุปกรณ์ทดแทนเมื่อเกิดการเสียหาย	3.80	1.09
1.6 อุปกรณ์ทดแทนมีราคาแพง	3.48	1.18
1.7 อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับชุดฝึกปฏิบัติการ ไม่ สมบูรณ์	3.53	0.95
1.8 วัสดุที่ใช้ร่วมกับชุดฝึกปฏิบัติการ ได้รับ ล่าช้า	3.50	1.20
1.9 วัสดุอุปกรณ์ประกอบชุดฝึกปฏิบัติการ อยู่กระจัดกระจาย	3.17	1.17
1.10 ขาดการซ่อมบำรุงชุดฝึกปฏิบัติการ อย่างต่อเนื่อง	3.42	1.17
1.11 ขาดการวิจัยและพัฒนาชุดฝึก ปฏิบัติการ	3.60	1.19
1.12 คุณสมบัติเฉพาะของชุดฝึกปฏิบัติการ ไม่เหมาะสมกับราคา	3.57	1.17
1.13 ใบบางไม่ครอบคลุมกับเนื้อหา ด้าน ปฏิบัติทั้งหมด	3.07	1.15
เฉลี่ยรวม	3.53	0.81

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของปัญหา และลำดับที่ของปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก เป็นรายข้อ ด้านครูผู้สอน

ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการด้านครูผู้สอน	กลุ่มตัวอย่าง n = 123	
	$\bar{X}$	S.D.
2.1 ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ	2.39	1.17
2.2 ขาดทักษะในการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ	2.32	1.15
2.3 ขาดการเอาใจใส่ดูแลสภาพชุดฝึกปฏิบัติการให้มีความสมบูรณ์	2.50	1.16
2.4 ไม่สามารถซ่อมชุดฝึกปฏิบัติการที่ชำรุดเสียหายได้	2.78	1.23
2.5 ไม่สามารถพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติการให้ทันสมัยต่อเนื้อหาวิชาใหม่ๆ	2.89	1.17
2.6 ไม่ใช้ชุดฝึกปฏิบัติการที่มีราคาสูงเพราะเกรงจะเกิดการชำรุด	2.54	1.24
2.7 ไม่สามารถดูแลผู้รับการฝึกได้ทั่วถึงเพราะมีจำนวนผู้รับการฝึกมาก	2.99	1.18
2.8 สอนเนื้อหาภาคทฤษฎีไม่สัมพันธ์กับภาคปฏิบัติ	2.58	1.14
2.9 หลังจากสิ้นสุดการสอนภาคทฤษฎี มีการจัดให้ฝึกปฏิบัติล่าช้า	2.77	1.08
เฉลี่ยรวม	2.64	0.91

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของปัญหา และลำดับที่ของปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก เป็นรายข้อ ด้านผู้รับการฝึก

ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการด้านผู้รับการฝึก	กลุ่มตัวอย่าง n = 123	
	$\bar{X}$	S.D.
3.1 ขาดความระมัดระวังในการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ	3.67	1.11
3.2 ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติด้วยชุดฝึกปฏิบัติการ	3.54	1.07
3.3 ขาดความรู้พื้นฐานที่เพียงพอก่อนการลงปฏิบัติ	3.26	1.06
3.4 ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือ เครื่องมือวัดต่างๆ	3.25	1.04
3.5 ไม่ให้ความสำคัญทฤษฎีห้วงงาน ก่อนลงมือปฏิบัติ	3.46	1.18
3.6 ไม่ดูแลรักษาชุดฝึกปฏิบัติการหลังการใช้งาน	3.34	1.14
3.7 ใช้ชุดฝึกปฏิบัติการไม่ถูกวิธี	3.23	1.18
3.8 มีทัศนคติที่ไม่ดี ต่อชุดฝึกปฏิบัติการที่มีอายุการใช้งานนาน	3.15	1.17
เฉลี่ยรวม	3.36	0.95

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของปัญหา และลำดับที่ของปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก เป็นรายชื่อ ด้านการสนับสนุน

ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการด้านการสนับสนุน	กลุ่มตัวอย่าง n = 123	
	$\bar{X}$	S.D.
4.1 ขาดการสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้ชุดฝึกที่ทันสมัย	3.92	1.12
4.2 ขาดงบประมาณในการซ่อมชุดฝึกปฏิบัติการ	4.06	1.01
4.3 ขาดงบประมาณในการจัดหาชุดฝึกปฏิบัติการให้เพียงพอต่อจำนวนผู้รับการฝึก	4.14	1.00
4.4 ขั้นตอนในการจัดซื้อวัสดุฝึกต้องใช้เวลาาน ทำให้ไม่ทันต่อการใช้งาน	4.06	1.01
4.5 มีระเบียบการซ่อมบำรุง ที่ไม่เอื้ออำนวยให้แก่ครูผู้สอนทำการซ่อมชุดฝึกปฏิบัติได้เอง	3.85	1.09
4.6 อยู่ห่างไกลจากศูนย์บำรุงรักษาชุดฝึกปฏิบัติการ ทำให้การซ่อมทำได้ช้า	3.74	1.16
4.7 ขาดห้องฝึกปฏิบัติการที่เหมาะสมต่อการเรียนภาคปฏิบัติ	3.85	1.26
เฉลี่ยรวม	3.94	0.87

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบระดับของปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการจำแนกตามระดับการศึกษา	ปริญญาตรี n = 82		ปริญญาโทหรือสูงกว่า n = 41		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ	3.46	0.84	3.68	0.76	1.43	.16
2. ด้านครูผู้สอน	2.53	0.90	2.86	0.92	1.85	.07
3. ด้านผู้รับการฝึก	3.37	0.96	3.36	0.93	0.6	.95
4. ด้านการสนับสนุน	3.93	0.86	3.97	0.88	0.26	.79
รวม	3.32	0.70	3.47	0.77	1.03	.30

ตารางที่ 9 แสดงผลการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึก ปฏิบัติการ จำแนกตามประสบการณ์สอน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ	ระหว่างกลุ่ม	5.53	4	1.38	2.16	0.08
	ภายในกลุ่ม	75.39	118	0.64		
	รวม	80.92	122			
2. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	1.83	4	0.46	0.54	0.71
	ภายในกลุ่ม	100.00	118	0.85		
	รวม	101.83	122			
3. ด้านผู้รับการฝึก	ระหว่างกลุ่ม	5.05	4	1.26	1.43	0.23
	ภายในกลุ่ม	104.32	118	0.88		
	รวม	109.38	122			
4. ด้านการสนับสนุน	ระหว่างกลุ่ม	5.81	4	1.45	2.00	0.10
	ภายในกลุ่ม	85.53	118	0.73		
	รวม	91.34	122			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3.23	4	0.82	1.59	0.18
	ภายในกลุ่ม	60.98	118	0.52		
	รวม	64.25	122			

ตารางที่ 10 แสดงผลการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามสังกัดวิทยาลัย

ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึก ปฏิบัติการ จำแนกตามสังกัดวิทยาลัย	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ	ระหว่างกลุ่ม	0.27	2	0.13	0.20	0.82
	ภายในกลุ่ม	80.66	120	0.67		
	รวม	80.92	122			
2. ด้านครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	4.29	2	2.14	2.64	0.08
	ภายในกลุ่ม	97.54	120	0.81		
	รวม	101.83	122			

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึก ปฏิบัติการ จำแนกตามสังกัดวิทยาลัย	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
3. ด้านผู้รับการฝึก	ระหว่างกลุ่ม	3.43	2	1.72	1.95	1.15
	ภายในกลุ่ม	108.94	120	0.88		
	รวม	109.38	122			
4. ด้านการสนับสนุน	ระหว่างกลุ่ม	0.46	2	0.23	0.31	0.74
	ภายในกลุ่ม	90.88	120	0.76		
	รวม	91.34	122			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.38	2	0.69	1.32	0.27
	ภายในกลุ่ม	62.87	120	0.52		
	รวม	64.25	122			

10. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก และเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก ผลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาจำนวนร้อยละ พบว่า ครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 80.49 มีอายุต่ำกว่า 31 - 40 ปี ร้อยละ 73.18 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 66.67 มีตำแหน่งการปฏิบัติงานเป็นข้าราชการ ร้อยละ 52.03 และมีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 35.77

ชุดฝึกปฏิบัติการที่นำมาใช้ในการสอน ตามความถี่ในการใช้งาน ส่วนใหญ่ใช้ชุดฝึกปฏิบัติ พัลส์และดิจิตอล รองลงมาคือ ชุดฝึกปฏิบัติการเครื่องวัดไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์จำนวน, ชุดฝึกปฏิบัติการอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร ซึ่งมีจำนวนความถี่เท่ากัน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ด้านการสนับสนุน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.87) รองลงมา คือ ด้านผู้รับการฝึก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = 0.95) ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำสุด คือ ด้านครูผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.64$, S.D. = 0.91) และเมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้านพบว่า

1. ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้รับการฝึก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 1.07) รองลงมา คือ ขาดอุปกรณ์ทดแทนเมื่อเกิดการเสียหาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 1.09) ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นต่ำสุด คือ ใบบางไม่ครอบคลุมกับเนื้อหาด้านปฏิบัติทั้งหมด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$, S.D. = 0.81)

2. ด้านครูผู้สอน พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ไม่สามารถดูแลผู้รับการฝึกได้ทั่วถึงเพราะมีจำนวนผู้รับการฝึก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.99$, S.D. = 1.18) รองลงมา คือ ไม่สามารถพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติการให้ทันสมัยต่อเนื่องหาวิชาใหม่ๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.89$, S.D. = 1.17) ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นต่ำสุด คือ ขาดทักษะในการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.32$, S.D. = 1.15)

3. ด้านผู้รับการฝึก พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ขาดความระมัดระวังในการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 1.11) รองลงมา คือ ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติด้วยชุดฝึกปฏิบัติการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = 1.07) ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นต่ำสุด คือ มีทัศนคติที่ไม่ดี ต่อชุดฝึกปฏิบัติการที่มีอายุการใช้งานนาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.15$, S.D. = 1.17)

4. ด้านการสนับสนุน พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ขาดงบประมาณในการจัดหาชุดฝึกปฏิบัติการให้เพียงพอต่อจำนวนผู้รับการฝึก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 1.00) รองลงมา คือ ขาดงบประมาณในการซ่อมชุดฝึกปฏิบัติการ และขั้นตอนในการจัดซื้อวัสดุฝึกต้องใช้เวลานาน ทำให้ไม่ทันต่อการใช้งาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนเท่ากัน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 1.01) ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นต่ำสุด คือ อยู่ห่างไกลจากศูนย์บำรุงรักษาชุดฝึกปฏิบัติการ ทำให้การซ่อมทำได้ช้า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = 1.16)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และสังกัดวิทยาลัยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ดังนี้

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 1.03$, $p = .30$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน พบว่า ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 1.59$, $p = .18$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก ที่สังกัดวิทยาลัยต่างกัน พบว่า ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 1.32$, $p = .27$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์วิเคราะห์จากความถี่ พบว่า ระดับของปัญหาที่มีความถี่สูงสุด คือ งบประมาณจัดซื้อชุดฝึกปฏิบัติการล่าช้าและไม่เพียงพอ รองลงมา คือ ชุดฝึกปฏิบัติการล้าหลัง ไม่ทันต่อเทคโนโลยีที่ใช้จริงในสถานประกอบการ รองลงมา คือ ชุดฝึกปฏิบัติการไม่เพียงพอต่อผู้รับการฝึก โดยมีค่าความถี่ 16, 15 และ 14 ตามลำดับ

11. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก พบว่ามีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายจึงเสนอรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. ด้านชุดฝึกปฏิบัติการ พบว่า ครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 1 มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้รับการฝึก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดฝึกปฏิบัติการมีราคาแพง บางชนิดหายากเนื่องจากไม่ครอบคลุมเนื้อหา ล้าสมัยไม่ทันต่อเทคโนโลยีที่ใช้จริงในงานอุตสาหกรรม ชุดฝึกรุ่นเก่ามักขาดคู่มือการใช้งาน และคู่มือการซ่อมบำรุงรักษาชุดฝึกปฏิบัติการ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมคิด สิงสิน [7] เมื่อพิจารณาในด้านวัสดุอุปกรณ์-ชุดฝึกทดลอง พบว่า “เครื่องมือวัด ชุดฝึกทดลองมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา บริษัทผู้จำหน่ายชุดฝึกทดลอง ตลอดจนเครื่องมือวัดและทดสอบ ไม่มีบริการหลังการขายที่ดี และอาจารย์ผู้สอนไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดการจัดหาชุดฝึก ชุดทดลอง ตลอดจนเครื่องมือวัดและทดสอบ”

2. ด้านครูผู้สอน พบว่า ครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 7 ไม่สามารถดูแลผู้รับการฝึกได้ทั่วถึงเพราะมีจำนวนผู้รับการฝึกมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จำนวนผู้รับการฝึกต่อห้องมีจำนวนมาก ไม่สามารถพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติการใช้ได้เอง หรือ

ครูผู้สอนใช้เวลามากในการสร้างชุดฝึกปฏิบัติการ ประกอบการเรียนการสอนขึ้นเองทำให้ไม่ทันต่อการใช้ประกอบการสอนจริง ขาดการอบรมการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการทำให้เสียเวลาในการทำความเข้าใจในการใช้งานชุดฝึกปฏิบัติ ส่งผลให้ไม่ทันต่อการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมคิด สิงสิน [7] เมื่อพิจารณาในด้านบุคลากร พบว่า “อาจารย์ไม่ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้ค้นคว้า วิทยาการใหม่ๆ ทันต่อเทคโนโลยีน้อยเกินไป”

3. ด้านผู้รับการฝึก พบว่า ครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 1 ขาดความระมัดระวังในการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ไม่ให้ความสำคัญทฤษฎีท่วงท่า ก่อนลงมือปฏิบัติจึงส่งผลเสียต่อชุดฝึกปฏิบัติการ เช่น ไม่ทะนุถนอมชุดฝึกปฏิบัติการระหว่างการใช้งาน ไม่ดูแลรักษาชุดฝึกปฏิบัติการหลังการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัยพฤกษ์ ดุลภาคไพศาล [8] ในด้านผู้เรียน พบว่า “ผู้บริหารการศึกษา ประสบปัญหาเรื่องความสามารถในการศึกษาความรู้ด้วยตนเองกับเรื่องความกระตือรือร้นในการศึกษาเล่าเรียนของนักศึกษาในระดับมากที่สุด รองลงไปคือ เรื่องการขาดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันได้แก่ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย และความมีมนุษยสัมพันธ์ การขาดความรู้ความสามารถทางวิชาการ และขาดความรู้ ทักษะในประเภทวิชาที่เรียน”

4. ด้านการสนับสนุน พบว่า ครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 3 ขาดงบประมาณในการจัดหาชุดฝึกปฏิบัติการให้เพียงพอต่อจำนวนผู้รับการฝึก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ งบประมาณในการจัดซื้อชุดฝึกปฏิบัติการน้อย ล่าช้า วัสดุที่ใช้ซ่อมมีราคาแพง หาซื้อได้ยาก ห้องฝึกปฏิบัติการไม่เอื้ออำนวยต่อการฝึกปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วันดี ไม่ตรี [9] เมื่อพิจารณาด้านการสนับสนุน พบว่า “สถานศึกษา

ได้รับงบประมาณจำกัด เป็นการรับการจัดสรรจากหน่วยกลาง คือกรมอาชีวศึกษา ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดมาก งบประมาณจึงต้องเฉลี่ยไปตามสถานศึกษาต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ทำให้งบประมาณที่ได้รับไม่พอกับความต้องการของแต่ละสถานศึกษา อีกทั้ง วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องมือ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ มีราคาสูง จึงได้รับการพิจารณา อนุมัติซื้อซ้ำ หรือบางแห่งก็ไม่ได้รับการอนุมัติ"

5. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการของครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และสังกัดวิทยาลัย พบว่า ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูช่างอิเล็กทรอนิกส์ ต้องจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ในระดับปริญญาตรี อีกทั้งในการสอน ต้องยึดหลักสูตรการจัดการหลักสูตรอาชีวศึกษา ภายใต้สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เทอดศักดิ์ เจริญนรินทร์ [10] เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบตามประสบการณ์สอน พบว่า "อาจารย์ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีประสบการณ์สอน 1-3 ปี 4-7 ปี และมากกว่า 7 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติการจัดกระบวนการเรียนรู้ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน"

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. กรมอาชีวศึกษา ควรมีการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการของแต่ละวิทยาลัย เพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ชุดฝึกปฏิบัติการ ได้ตรงตามหลักสูตร คุณลักษณะเฉพาะตามชุมชนและท้องถิ่นของแต่ละสถานศึกษานั้น

2. วิทยาลัย ควรมีการทำสัญญาระยะเวลาการรับประกันคุณภาพของชุดฝึกปฏิบัติการ การกำหนดวันรับสินค้าหลังส่งซ่อมที่ชัดเจน เพื่อความไม่ล่าช้าในการซ่อมบำรุง และแสดงถึงบริการหลังการขายที่ดีของตัวแทนจำหน่ายชุดฝึกปฏิบัติการ

3. ผู้บริหารวิทยาลัย ควรส่งเสริมให้ครูช่างอิเล็กทรอนิกส์มีการพัฒนาความรู้ทั้งด้านการสร้าง และใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการที่เหมาะสมมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ อันจะส่งผลดีต่อครูผู้สอน วิทยาลัย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้รับการฝึกสูงขึ้น

4. ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการประกอบการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะฝีมือแรงงาน ก่อนการปฏิบัติงานจริงเมื่อออกสู่ตลาดแรงงาน

5. ในการจัดผู้รับการฝึกเข้าปฏิบัติ กรณีที่มีจำนวนผู้รับการฝึกมากกว่าชุดฝึกปฏิบัติการ ควรใช้วิธีการหมุนเวียนเข้าปฏิบัติ ในการสอนภาคทฤษฎีควรใช้วิธีการออกแบบฝึกหัด เรื่องรูปแบบการใช้งานชุดฝึกปฏิบัติงานที่ถูกต้องวิธี ผลเสียที่อาจเกิดจากการขาดความระมัดระวังในการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการ และการดูแลรักษา ซ่อมบำรุงชุดฝึกปฏิบัติการ

12.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาสภาพปัญหาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจสภาพปัญหาการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการดียิ่งขึ้น

2. การวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการใช้เครื่องมือเครื่องจักร ในสถานประกอบการ ของนักศึกษาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์

เอกสารอ้างอิง

- [1] พิพัฒน์ สมใจ. 2553. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดปฏิบัติการวงจรไอซี 555. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม**.8 (2),68-75
- [2] ไพโรจน์ ตีรณนากุล. 2541. **วิธีการสอนภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- [3] บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ. 2519. **เทคโนโลยีอาชีวศึกษาช่วงอุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [4] สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์. 2538. **วิธีการสอน**. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ตซินดิเคท.
- [5] สมบูรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ. 2544. **ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- [6] ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- [7] สมคิด สิงสิน.2547. **สภาพปัญหาการเรียนการสอนสาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามความคิดเห็นอาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [8] ชัยพฤกษ์ ดุลาภาไพศาล. 2546. **ความต้องการพัฒนาวิธีการสอนและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาช่างไฟฟ้ากำลังและช่างอิเล็กทรอนิกส์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**.
- [9] วันดี ไม่ตรี. 2547. **ความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคต่อการบริหารงานสื่อการเรียนการสอน**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [10] เทอดศักดิ์ เจริญวรรัตน์. 2547 **สภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ของอาจารย์ช่างอิเล็กทรอนิกส์สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

**ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**
Students' Satisfaction on Information Searching Services Via Internet
of Central Library at King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

อัญชลี ถนอมทรัพย์* อำนาจ ตั้งเจริญชัย** เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามเพศ และคณะที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 375 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบแบ่งชั้น เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test One – WayANOVA

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.72$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการยืมสารสนเทศด้วยตนเองผ่าน WebOPAC ($\bar{x} = 3.86$) ด้านการตรวจสอบการยืมสารสนเทศผ่าน WebOPAC ($\bar{x} = 3.86$) ด้านการจองสารสนเทศผ่าน WebOPAC ($\bar{x} = 3.82$) ด้านการสืบค้นสารสนเทศผ่าน WebOPAC ($\bar{x} = 3.65$)

2) การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามเพศ และคณะที่ศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ บริการสืบค้นสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรการสอนอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ประยุกต์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Abstract

The purposes of this research were to study students' satisfaction on information searching services via internet network of the central library at King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang (KMITL), and to compare students' satisfaction on information searching services via internet network as classified by gender and faculty. Three hundred and seventy five students were selected by the stratified random Sampling. A five-rating scale questionnaire was used to collect data. The research statistics included percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and one – way ANOVA.

The results of the study were as follow :

1) The students' satisfaction on information searching services via internet network of the central library of KMITL was at a high level intotal with an average of 3.72. It was found that students' satisfaction on all aspects, namely, book borrow via WebOPAC, 3.86 checking via WebOPAC, 3.86 reservation via WebOPAC, 3.82 searching via WebOPAC, 3.65 were at a high level.

2) Form the comparison of students' satisfaction on information searching services via internet network classified by gender and faculty, the overall satisfaction was found insignificantly different.

Keywords : Satisfaction , information searching services via Internet

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันจัดได้ว่าเป็นสังคมแห่งยุคข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนอกจากจะใช้ในการวางแผน การดำเนินงาน และประกอบการตัดสินใจแล้ว [1] ยังช่วยให้มีการแลกเปลี่ยน ข่าวสาร ข้อมูล ระหว่างกันได้สะดวกและรวดเร็ว การสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer network) เป็นเทคโนโลยีเพื่อการจัดสรรใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างทั่วถึง ลดความซ้ำซ้อนของแหล่งข้อมูล และใช้ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ที่กระจายอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น โดยเฉพาะในวงการศึกษาและการวิจัยระบบเครือข่ายมีบทบาทอย่างมากในด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถของอาจารย์ นักศึกษา และนักวิจัย เพราะเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกในการค้นหาข้อมูล จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น ห้องสมุด ศูนย์ข้อมูล หรือสถาบันวิจัยอื่น ๆ [2]

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในยุคสารสนเทศส่วนใหญ่มีการพัฒนาระบบการดำเนินงานเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้บริการได้อย่างแท้จริงโดยการนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ด้วยการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสำหรับงานห้องสมุด เพื่อช่วยในการทำงานของฝ่ายต่างๆ ในห้องสมุดเชื่อมโยงประสานกันได้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระบบการจัดเก็บจนถึงการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล เพิ่มความเร็ว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริการสารสนเทศมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ก็เพื่อรองรับภารกิจซึ่งเกิดจากปัญหาในการบริการสารสนเทศทั้งผู้ใช้สารสนเทศที่เพิ่มจำนวนมาก และปริมาณการใช้สารสนเทศที่เพิ่มขึ้นต่อผู้ใช้แต่ละคนอันเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีผลให้ห้องสมุดต้องปรับเปลี่ยนระบบและบทบาทหน้าที่ให้ทันกับกระแสในยุคโลกาภิวัตน์

สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้เพื่อสนองวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาคุณภาพ การผลิตบัณฑิต และงานวิจัย โดยพัฒนาการห้องสมุดไปสู่การเป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การทำงานของฝ่าย

ต่างๆ ในสำนักหอสมุดกลาง เพื่อเชื่อมโยงและประสานกันได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้สามารถใช้บริการได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำและประหยัดเวลา และสร้างเครือข่ายระหว่างห้องสมุดภายในสถาบัน เป็นการนำข้อมูลสารนิเทศจากห้องสมุดต่างๆ ภายในสถาบันฯ มาวิ่งบน Campus Network เพื่อประโยชน์ในการเรียกใช้ข้อมูลสารนิเทศ ณ จุดใดก็ได้ภายในสถาบันฯ และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ให้บริการ [3] โดยแบ่งการทำงานระบบห้องสมุดอัตโนมัติ จำนวน 6 โมดูล ดังนี้ โมดูล Administration ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานในระบบห้องสมุดอัตโนมัติตลอดจนกำหนดผู้มีสิทธิในการเข้าใช้งานในแต่ละโมดูล โมดูล Circulation ทำหน้าที่ในการยืม-คืนทรัพยากรสารนิเทศห้องสมุด บันทึกข้อมูลสมาชิกห้องสมุด การจอง การจ่ายค่าปรับ โมดูล Serials ทำหน้าที่ลงทะเบียนวารสาร การติดตามทวงวารสาร เพื่อสืบค้นผ่าน WebOPAC โมดูล Acquisitions ทำหน้าที่ในการจัดตั้งงบประมาณจัดหาทรัพยากรสารนิเทศแต่ละประเภท ตัดจ่ายงบประมาณ และบันทึกข้อมูลเบื้องต้นทรัพยากรสารนิเทศห้องสมุดที่จัดหา เข้ามาโมดูล Cataloging ทำหน้าที่ บันทึกข้อมูลทรัพยากรสารนิเทศตาม Marc Tag AACRII เพื่อการสืบค้นตามมาตรฐานสากล และ โมดูล WebOPAC ทำหน้าที่สืบค้นทรัพยากรสารนิเทศห้องสมุด ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการเข้าถึงทรัพยากรสารนิเทศห้องสมุด

ในปัจจุบันการทำงาน WebOPAC ระบบห้องสมุดอัตโนมัติสืบค้นทรัพยากรสารนิเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุด ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพิน อรรถนรส [4] โดยทำงานบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผ่านเวิลด์ไวด์ เว็บ (World Wide Web หรือ WWW) ซึ่งเรียกว่า WebOPAC โดยผู้ใช้สามารถสืบค้นสารนิเทศได้ด้วยตนเองทางคอมพิวเตอร์ ทั้งภายในและภายนอกห้องสมุดผ่าน WWW โดยใช้ตัวเชื่อม Tag 850 จึงเหมือนประตูแรกด่านแรกในการเชื่อมโยงแหล่งสารสนเทศต่างๆ ของห้องสมุดทั้งในประเทศและทั่วโลก ให้สามารถติดต่อถึงกันได้ ดังนั้น WebOPAC จึงเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของห้องสมุดที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการเข้าถึงรายการบรรณานุกรมและเนื้อหาของเอกสารฉบับเต็มที่ต้องการได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมานี้ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นทรัพยากรสารนิเทศห้องสมุดผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สภาพการให้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้บริการสืบค้นความรู้ในการใช้สืบค้น ขั้นตอนในการสืบค้น ผลในการสืบค้น ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการในการสืบค้นทรัพยากรสารนิเทศห้องสมุดจากทางเลือกต่างๆ และผลของการสืบค้นได้ตรงตามความต้องการหรือไม่ หรือการเพิ่มช่องทางในการสืบค้น เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้เข้าถึงทรัพยากรสารนิเทศห้องสมุดที่มีให้บริการในห้องสมุด ทั้งในอาคารเฉลิมพระเกียรติ ห้องสมุดคณะภายในสถาบัน ได้ใช้ทรัพยากรห้องสมุดที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายวัตถุประสงค์ของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รวมไปถึงส่งผลให้สำนักหอสมุดกลางเป็นแหล่งบริการสารนิเทศที่มีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามเพศ และคณะที่ศึกษา

3. สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แตกต่างกัน จำแนกตามเพศ และคณะที่ศึกษา

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แนวคิดจาก สุริย์ บุญงามมงคล [5] ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC
2. ด้านการยืมสารนิเทศด้วยตนเองผ่าน WebOPAC
3. ด้านการจองสารนิเทศผ่าน WebOPAC
4. ด้านการตรวจสอบการยืมสารนิเทศผ่าน WebOPAC

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย นักศึกษาในระดับปริญญาตรี 7 คณะ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะอุตสาหกรรมเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในภาคเรียนที่ 2 การศึกษา 2552 จำนวนประชากรทั้งหมด 15,749 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 375 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตาราง Krejcie and Morgan [6]

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

5.2.1 ตัวแปรต้น คือ

5.2.1.1 เพศ แบ่งเป็น

- เพศชาย
- เพศหญิง

5.2.1.2 คณะที่ศึกษา แบ่งเป็น 7 คณะ

- คณะวิศวกรรมศาสตร์
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
- คณะวิทยาศาสตร์
- คณะเทคโนโลยีการเกษตร
- คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
- คณะอุตสาหกรรมเกษตร

5.2.2 ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของ

นักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่แสดงความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ และคณะที่ศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง ในการใช้บริการ 4 ด้าน คือ ด้านการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC ด้านการยืมสารนิเทศด้วยตนเองผ่าน WebOPAC ด้านการจองสารนิเทศผ่าน WebOPAC ด้านการตรวจสอบการยืมสารนิเทศผ่าน WebOPAC

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อรับข้อเสนอ

แนะของนักศึกษาต่อการให้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง

โดยมีการกำหนดลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การปฏิบัติ ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
 มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 - 1.00 และมีค่าความเที่ยง = 0.91

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อรับข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อการให้บริการสืบค้นสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาที่เข้ามาใช้บริการในสำนักหอสมุดกลาง โดยทำการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและรอรับคืน จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ และได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 375 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลางโดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ และในส่วนของแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และนำเสนอในรูปตารางพร้อมอธิบายการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00
 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49
 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49
 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49
 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49
 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 สถานภาพส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	180	48.00
	หญิง	195	52.00
2. คณะ ที่ศึกษา	- คณะวิศวกรรมศาสตร์	143	38.10
	- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	36	9.60
	- คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	23	6.10
	- คณะวิทยาศาสตร์	79	21.10
	- คณะเทคโนโลยีการเกษตร	67	17.90
	- คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	9	2.40
	- คณะอุตสาหกรรมการเกษตร	18	4.80

ตารางที่ 2 สภาพการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC

สภาพการใช้บริการ	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานที่ที่ใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC	1. บริเวณ ชั้น 1 สำนักหอสมุดกลาง	194	34.70
	2. บริเวณ ชั้น 3 สำนักหอสมุดกลาง	201	36.00
	3. ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ภายนอกสำนักหอสมุดกลาง)	131	23.40
	4. ที่บ้าน หรือ ที่หอพัก	33	5.90
2. การเรียนรู้วิธีการใช้สืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPA	1. จากคำอธิบายหน้าจอคอมพิวเตอร์ WebOPAC	241	48.10
	2. จากการนำชมสำนักหอสมุดกลาง	30	6.00
	3. จากคำแนะนำของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่	51	10.20
	4. จากคำแนะนำของเพื่อน	154	30.70
	5. วิชาการใช้ห้องสมุด	25	5.00
3. ความถี่ในการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC	1. ทุกวัน	19	5.10
	2. 2-4 ครั้งต่อสัปดาห์	94	25.10
	3. สัปดาห์ละครั้ง	89	23.70
	4. 2 สัปดาห์ / ครั้ง	86	22.90
	5. เดือนละ 1 ครั้ง	41	10.90
	6. 2-3 เดือน/ครั้ง	46	12.30
4. ระยะเวลาในการเข้าใช้บริการการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC	1. น้อยกว่า 10 นาที	210	56.00
	2. มากกว่า 10 นาที แต่ไม่เกิน 15 นาที	52	13.90
	3. มากกว่า 15 นาที แต่ไม่เกิน 30 นาที	58	15.50
	4. มากกว่า 30 นาที	55	14.70
5. ช่วงเวลาที่เข้ามาใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC	1. 08.30 - 10.00 น.	23	6.10
	2. 10.00 - 12.00 น.	19	5.10
	3. 12.00 - 13.00 น.	99	26.50
	4. 13.00 - 15.00 น.	110	29.30
	5. 15.00 - 17.00 น.	86	22.90
	6. 17.00 - 20.30 น.	38	10.10
6. วัตถุประสงค์ในการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC	1. เพื่อค้นข้อมูลประกอบการเรียน	288	34.40
	2. เพื่อค้นคว้าข้อมูลประกอบการทำวิจัย	105	12.50
	3. เพื่อค้นข้อมูลประกอบการทำรายงาน	206	24.60
	4. เพื่อค้นคว้าติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ	51	6.10
	5. เพื่อค้นหาข้อมูลในเรื่องที่สนใจ	188	22.40
	6. ชื่อผู้แต่ง (Author)	147	18.20

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สภาพการให้บริการ	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. การสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC ส่วนใหญ่ท่านสืบค้นจากเขตข้อมูลใด	1. ชื่อเรื่อง (Title)	76	34.20
	2. หัวเรื่อง (Subject)	223	27.70
	3. คำสำคัญ (Keywords)	114	14.10
	4. การค้นจากเลขหมู่หนังสือ (LC Call Number)	19	2.40
	5. ค้นหาจากเลขหมู่ระบบอื่น (Other Call Number)	12	1.50
	6. เลขมาตรฐานสากลหนังสือและวารสาร (ISBN / ISSN)	15	1.90
8. การสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC ได้ข้อมูลตรงตามที่ต้องการ	1. ได้ข้อมูลตรงตามที่ต้องการทุกครั้ง	59	15.70
	2. ได้ข้อมูลตรงตามที่ต้องการบางครั้ง	231	61.60
	3. ได้ข้อมูลใกล้เคียงกับเรื่องที่ต้องการ	75	20.00
	4. ไม่ได้ข้อมูลตรงตามที่ต้องการ	10	2.70

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง โดยจำแนกตามภาพรวม

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	จำนวน (n = 375 คน)			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	
1. ด้านการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC	3.65	0.42	มาก	4
2. ด้านการยืมสารนิเทศด้วยตนเองผ่าน WebOPAC	3.86	0.54	มาก	1
3. ด้านการจองสารนิเทศผ่าน WebOPAC	3.82	0.66	มาก	3
4. ด้านการตรวจสอบการยืมสารนิเทศผ่าน WebOPAC	3.86	0.59	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.72	0.38	มาก	-

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า p-value ของการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง ภาพรวมทุกด้านโดยจำแนกตามเพศโดยวิธี t-test

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการสืบค้น สารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	จำนวน (n = 375 คน)				t	p - value
	ชาย n = 180		หญิง n = 195			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC	3.70	0.43	3.60	0.39	2.37	0.22
2. ด้านการยืมสารนิเทศด้วยตนเองผ่าน WebOPAC	3.87	0.50	3.85	0.57	0.32	0.16
3. ด้านการจองสารนิเทศผ่าน WebOPAC	3.87	0.65	3.78	0.67	1.36	0.42
4. ด้านการตรวจสอบการยืมสารนิเทศผ่าน WebOPAC	3.92	0.59	3.80	0.60	1.70	0.26
รวมเฉลี่ย	3.76	0.39	3.68	0.38	2.23	0.73

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า p-value ของระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง โดยภาพรวม จำแนกตามคณะที่ศึกษา โดยวิธี one – way ANOVA

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	จำนวน (n = 375)															
	วศ.		สถ.		ครุ.		วท.		กษ.		ทส.		อก.		F	P-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ขั้นตอนการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC	3.67	0.40	3.50	0.43	3.53	0.45	3.64	0.44	3.71	0.41	3.85	0.35	3.59	0.34	1.80	0.98
2. ขั้นตอนการยืมสารนิเทศด้วยตนเองผ่าน WebOPAC	3.86	0.50	3.76	0.51	3.90	0.60	3.86	0.63	3.87	0.52	4.07	0.57	3.84	0.46	0.45	0.84
3. ขั้นตอนการจองสารนิเทศผ่าน WebOPAC	3.90	0.57	3.63	0.76	3.71	0.71	3.71	0.77	3.92	0.61	4.00	0.58	3.76	0.66	1.66	0.13
4. ขั้นตอนการตรวจสอบการยืมสารนิเทศผ่าน WebOPAC	3.93	0.57	3.74	0.60	3.62	0.51	3.81	0.62	3.86	0.61	4.04	0.61	3.94	0.53	1.51	0.18
รวมเฉลี่ย	3.75	0.35	3.57	0.38	3.61	0.42	3.70	0.43	3.77	0.38	3.92	0.33	3.68	0.31	1.91	0.78

10. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาตอบแบบสอบถาม ทั้ง 7 คณะ คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 143 คน ร้อยละ 38.10 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 36 คน ร้อยละ 9.60 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จำนวน 23 คน ร้อยละ 6.10 คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 79 คน ร้อยละ 21.10 คณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 67 ร้อยละ 17.90 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 9 คน ร้อยละ 2.40 และคณะอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 18 คน ร้อยละ 4.80 และมีเพศหญิง จำนวน 195 คน ร้อยละ 52 เพศชาย จำนวน 180 คน ร้อยละ 48

2. สภาพการให้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่ากลุ่มผู้ใช้บริการ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เคยใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC สถานที่ให้บริการสืบค้นส่วนใหญ่สืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บริเวณ ชั้น 3 ของสำนักหอสมุดกลาง การเรียนรู้วิธีการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC พบว่า ส่วนใหญ่เรียนรู้วิธีการสืบค้นจากคำอธิบายหน้าจอคอมพิวเตอร์ ความถี่ในการสืบค้นส่วนใหญ่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีใช้ในการสืบค้นเฉลี่ย 2-4 ครั้งต่อสัปดาห์ ระยะเวลาในการเข้าใช้บริการสืบค้น น้อยกว่า 10 นาที ช่วงเวลาที่เข้ามาใช้บริการสืบค้นนั้นนักศึกษาใช้ในช่วงเวลา 13.00-15.00 น. วัตถุประสงค์ในการใช้บริการสืบค้น ส่วนใหญ่พบว่า สืบค้นข้อมูลเพื่อประกอบการเรียน และจัดทำรายงาน โดยได้สืบค้นจากชื่อเรื่อง (Title) มากที่สุดและรองลงมาคือหัวเรื่อง (Subject) และได้ข้อมูลตรงตามที่ต้องการบางครั้ง

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้านโดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ด้านการยืมสารนิเทศผ่าน WebOPAC 2) ด้านการตรวจสอบสารนิเทศผ่าน WebOPAC 3) ด้านการจองสารนิเทศผ่าน WebOPAC 4) ด้านการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC

4. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน จำแนกตามเพศ และคณะที่ศึกษา มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

11. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทั้ง 4 ด้าน ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ด้านการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC โดยภาพรวม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก คือ การสืบค้นด้วยชื่อเรื่อง (Title) เป็นเพราะว่านักศึกษาทราบรายการดังกล่าวที่จะสืบค้นจากการที่อาจารย์แนะนำก่อนแล้ว หรือมอบหมายงานให้ค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อประกอบการทำรายงาน ปริญญานิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ เป็นต้น ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัย [7] พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC ในระดับมาก โดยการสืบค้นด้วยการปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำที่ปรากฏบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้ จากชื่อผู้แต่ง (Author) และชื่อเรื่อง (Title) และหัวเรื่อง (Subject) ในกรณีที่ต้องการข้อมูลเฉพาะเรื่องหรือข้อมูลที่ครอบคลุมถึงที่

ต้องการมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ การสืบค้นจากเลขหมู่อื่น (Other Call Number) นอกเหนือจาก LC Call Number ซึ่งห้องสมุดได้กำหนดเลขหมู่ดังกล่าวขึ้นมาใช้เอง เช่น การจัดหมวดหมู่ของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ปรินทิพพ์ สิ่งพิมพ์รัฐบาล การที่นักศึกษาให้ความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาไม่เข้าใจและไม่ถนัดในการสืบค้นในรายชื่อดังกล่าว

2. ด้านการยืมสารนิเทศด้วยตนเองผ่าน WebOPAC โดยภาพรวม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการยืมสารนิเทศด้วยตนเองผ่าน WebOPAC อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ขั้นตอนในการยืมไม่ซับซ้อน ผู้วิจัยเห็นว่ามีประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้ใช้งาน เพราะผู้ใช้งานได้รับความสะดวกในการยืมหนังสือในแต่ละครั้ง และวิธีการดังกล่าว คือ การยืมสารนิเทศต่อหลังจากที่ได้ทำการยืมไปแล้วครั้งหนึ่งและผู้ให้บริการต้องการให้สารนิเทศนั้นต่อ โดยไม่ต้องทำการยืมอีกครั้งผ่านเคาน์เตอร์ โดยสามารถยืมต่อดด้วยตนเองผ่าน WebOPAC ได้เลย ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภริตา เจยศิริ [8] โดยนักศึกษา อาจารย์ ข้าราชการ พนักงานสถาบัน และลูกจ้าง ที่เป็นสมาชิกห้องสมุด ยืมต่อได้ 1 ครั้ง ข้อจำกัดในการยืมต่อ คือ บัตรสมาชิกห้องสมุดหมดอายุ มีหนังสือ สื่อโสตทัศนวัสดุ วารสารที่ต้องการยืมต่อเกินกำหนดส่งหนังสือ สื่อโสตทัศนวัสดุ วารสารที่ต้องการยืมต่อมีผู้อื่นจองไว้ และสมาชิกห้องสมุดที่ยืมต่อมีค่าปรับค้างชำระกับสำนักหอสมุดกลางเกินกว่า 5 บาทขึ้นไป ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ ดูจำนวนเงินค่าปรับหนังสือค้างจ่ายได้

3. ด้านการจองสารนิเทศผ่าน WebOPAC โดยภาพรวม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการจองสารนิเทศผ่าน WebOPAC อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก คือ ผลการจองได้ตรงตามความต้องการ และดูรายละเอียดการยืมของตนเองได้ และมีวิธีการยื่นคำขอการจองสารนิเทศผ่าน WebOPAC เนื่องจากสารนิเทศนั้นมีผู้ให้บริการได้ยืมออกไปอยู่ในขณะนั้น และการยื่นคำ

ขอจองเจ้าหน้าที่จะเป็นผู้ดำเนินการจองในระบบให้อีกครั้ง ทั้งนี้จะทำการตรวจสอบรายการจองทุกวันทำการวันละ 2 ครั้ง เช้า และบ่าย ยังสอดคล้องกับงานวิจัย [8] ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ ดูรายละเอียดหนังสือที่จองได้

4. ด้านการตรวจสอบการยืมสารนิเทศผ่าน WebOPAC โดยภาพรวม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการตรวจสอบสารนิเทศผ่าน WebOPAC อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็น อันดับแรก คือ การตรวจสอบการยืมไม่ซับซ้อน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ [9] โดยมีวิธีการตรวจสอบเพื่อทราบถึงรายละเอียดในการยืมสารนิเทศภายในห้องสมุดของแต่ละคนที่เป็สมาชิกห้องสมุดผ่านระบบออนไลน์ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการตรวจสอบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ ตรวจสอบผลการจองได้ตรงตามความต้องการ

ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยจำแนกตามเพศ เพศชาย และเพศหญิง ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพศชาย และเพศหญิง มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา ในภาพรวมทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ว่าผู้ใช้บริการสืบค้นสารนิเทศมีความพึงพอใจต่อการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ใช้บริการมีสภาพการสืบค้นสารนิเทศ วิธีการสืบค้นสารนิเทศคล้าย ๆ

กัน ในระดับใกล้เคียงกันจึงมีความพึงพอใจต่อการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC ไม่แตกต่างกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และรองลงมา คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะอุตสาหกรรม คณะอุตสาหกรรมเกษตร และระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตามลำดับ

12. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เกี่ยวกับความพึงพอใจของการใช้บริการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC มาใช้ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรจัดฝึกอบรมวิธีการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC ให้แก่นักศึกษาที่เข้าใช้บริการห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจในการสืบค้น สำนักหอสมุดกลางควรจัดอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการสร้างความรู้และความคุ้นเคยในการสืบค้นข้อมูลโดยให้ผู้เข้าใช้บริการสามารถสืบค้นสารนิเทศได้ด้วยตนเอง และสามารถสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. ควรเพิ่มเครื่องคอมพิวเตอร์บริการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC ให้มากขึ้นครอบคลุมทุกจุดบริการในสำนักหอสมุดกลาง และเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ให้สามารถสืบค้นได้รวดเร็วเนื่องจากมีนักศึกษาเข้าใช้บริการเป็นจำนวนมาก

13. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต WebOPAC ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณาจารย์ พนักงานสถาบัน ข้าราชการ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่เข้าใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสืบค้นสารนิเทศผ่าน WebOPAC ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลในการพัฒนาผู้ให้บริการมากยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาความสำเร็จในการสืบค้นสารนิเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต WebOPAC ของผู้ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- [1] เกรียงศักดิ์ แพรวศรี. 2544. การจัดระบบสารสนเทศในการบริการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- [2] พรนภา แสงดี. 2544. ความพึงพอใจต่อระบบจัดเก็บและค้นคืนงานวิจัยที่ดัลลินคอร์เมต้าเดต้าของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์. วารสารบรรณารักษศาสตร์. 22 (2), 65 - 81
- [3] สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, หอสมุดกลาง. 2538. รายงานประจำปี. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง. (อัดสำเนา.)
- [4] สุพิน วรรณรส. 2553 บทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิชาการพัสดุและดิจิทัล เรื่องอิเล็กทรอนิกส์เอกสารสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม. 9(1), 138-143.
- [5] สุรีย์ บุญงามคณ. 2545. วิธีสืบค้นยืมต่อของตรวจสอบการยืมต่อสารนิเทศ [Online]. <http://www.lib.kmitl.ac.th>

- [6] บุญชม ศรีสะอาด. 2538.
วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยเล่ม 1.
 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- [7] จิตราภรณ์ เพ็งดี. 2541. **ความพึงพอใจ
 ของผู้ใช้ที่มีต่อบริการสืบค้นรายการ
 บรรณานุกรมระบบออนไลน์ของห้องสมุด
 สถาบันราชภัฏสกลนคร.** วิทยานิพนธ์
 ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชา
 บรรณารักษ์และสารนิเทศศาสตร์
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [8] ภริตา เฉยศิริ. 2543. **การใช้บริการสืบค้น
 สารสนเทศระบบโอแพค (OPAC)
 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
 สาขาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [9] รุ่งเรือง สิงห์ชุม. 2542. **ความพึงพอใจของ
 นิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีต่อการ
 ทางเลือกในส่วนจำเพาะการค้นคืนรายการ
 สารสนเทศแบบออนไลน์ (OPAC) ของสำนัก
 วิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

**ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต
ในเขตจังหวัดปทุมธานี**
Customer Satisfaction Towards Retailing Mix of Hypermarket in Pathumthani Province

ชวลิต เปี่ยมวาริ* ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์** จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในจังหวัดปทุมธานี 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 18 ขึ้นไป ที่มาใช้บริการในไฮเปอร์มาร์เก็ตประกอบด้วย เทสโก้ โลตัส บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ และ คาร์ฟูร์ ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และใช้แบบสอบถามในการรวบรวมเก็บข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.63$) 2) ผู้บริโภคที่มี เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) ผู้บริโภคที่มี อายุ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ส่วนประสมการค้าปลีก ความพึงพอใจ ไฮเปอร์มาร์เก็ต

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of consumer satisfaction towards retailing mix of hypermarket in Pathumthani Province and 2) to compare the consumer satisfaction towards retailing mix of Hypermarket in Pathumthani Province classified by sex, age, marital status, education level, career, and monthly income. The sample group was 400 consumers who aged more than 18 years old and used to service in hypermarket which composed of Tesco Lotus, BIG C Supercenter, and Carrefour in Pathumthani Province and was selected by purposive sampling. The questionnaire was used to collect data. The statistical methods was used to analyse data were percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA and compare difference analyzed by LSD at significance level in 0.05 and 0.01.

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

The results were as follows : 1) In overall, the level of satisfaction of consumers toward retailing mix of hypermarket in Pathumthani Province were at high level. ($\bar{x}=3.63$) 2) The customers who had different sex, marital status, education level, career and monthly income were no significant difference in overall of satisfaction toward retailing mix of hypermarket in Pathumthani Province. 3) The customers who had different age were significant difference in overall of satisfaction toward retailing mix of hypermarket in Pathumthani Province at 0.05 level.

Keywords : Retailing mix, satisfaction, hypermarket

1. บทนำ

ภาคการค้าซึ่งประกอบด้วยการค้าส่งและการค้าปลีก นับเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่งที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยมูลค่าภาคธุรกิจค้าปลีก คิดเป็น 20.2% ของจีดีพี มีมูลค่า 1.7 ล้านล้านบาท ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งในประเทศไทยมีอยู่ 2 ประเภท 1) ร้านค้าส่งแบบเดิมและร้านขายของชำแบบดั้งเดิม 2) ร้านค้าส่งและร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ โดยร้านขายของชำแบบดั้งเดิมค่อย ๆ ถูกแทนที่ด้วยร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ ดำเนินงานโดยผู้ประกอบการต่างชาติ ซึ่งมูลค่าภาคธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่มีสัดส่วน 29.4% หรือ 500,000 ล้านบาท [1]

ไฮเปอร์มาร์เก็ต เป็นธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ มุ่งเจาะกลุ่มลูกค้าที่เน้นด้านความประหยัด มีสินค้าให้เลือกมากมาย คุณภาพสินค้าอยู่ระดับกลาง ปัจจุบันในประเทศไทย มีผู้ประกอบการไฮเปอร์มาร์เก็ต 3 แห่ง ได้แก่ เทสโก้ โลตัส บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ และคาร์ฟูร์ ในปี พ.ศ.2551 ไฮเปอร์มาร์เก็ต มีจำนวนสาขา รวม 175 สาขา ประกอบด้วย เทสโก้ โลตัส จำนวน 79 สาขา บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำนวน 66 สาขา คาร์ฟูร์ จำนวน 30 สาขา [2]

เมื่อพิจารณาด้านการขยายตัวของประชากรในเขตปริมณฑล ในช่วง 6 ปี พบว่า จังหวัดปทุมธานี มีอัตราการขยายตัวของประชากรสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดในเขตปริมณฑล ด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปทุมธานี มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ.2551 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปทุมธานี มีมูลค่าถึง 204,530 ล้านบาท เพิ่มขึ้นประมาณ 68.8 % จากปี

พ.ศ. 2545 โดยภาคการผลิตอุตสาหกรรมมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสูงสุด ถึงร้อยละ 67.18 สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) ที่กำหนดพื้นที่ภาคกลางของประเทศ ให้มีบทบาททางการใช้ทุนทางเศรษฐกิจ เพื่อเตรียมพัฒนาก้าวสู่ความเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภูมิภาค จากทิศทางการเจริญเติบโตของจังหวัดปทุมธานีดังกล่าวในปี พ.ศ. 2551 ประกอบการร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ตจึงได้ขยายสาขาไฮเปอร์มาร์เก็ตรวมทั้งสิ้น 14 สาขา

แต่จากภาวะเศรษฐกิจการเงินโลก ที่ส่งผลให้เกิดปัญหาการว่างงานและการปรับลดเวลาทำงานในภาคการผลิต ส่งผลให้รายได้ของกลุ่มแรงงานที่ได้รับผลกระทบมีแนวโน้มปรับตัวลดลง ทำให้อำนาจการบริโภคของภาคครัวเรือนมีแนวโน้มหดตัวลงจากปีก่อน

จากสถานการณ์กำลังซื้อของลูกค้าที่มีต่อธุรกิจค้าปลีกที่ลดลง ซึ่งเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนสาขาไฮเปอร์มาร์เก็ตที่มีจำนวนมากในจังหวัดปทุมธานี จึงส่งผลให้เกิดการแข่งขันของร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต เนื่องจากต้องดำเนินการผลักดันรายการส่งเสริมการขายต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างจากคู่แข่ง ทั้งรูปแบบการตกแต่งกิจการร้านค้า การให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ การอำนวยความสะดวกในการหาสินค้า ระบบการชำระเงิน บริการหลังการขาย รวมถึงการปรับลดต้นทุนการดำเนินการและต้องค้นหาลูกค้าตัวจริงของธุรกิจคือใครหรือกลุ่มไหน จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความพึง

พอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในเขตจังหวัดปทุมธานี อันจะนำไปสู่แนวคิดในการปรับปรุง พัฒนากลยุทธ์ของร้านค้าปลีกและเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจและความต้องการของผู้บริโภคต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในจังหวัดปทุมธานี

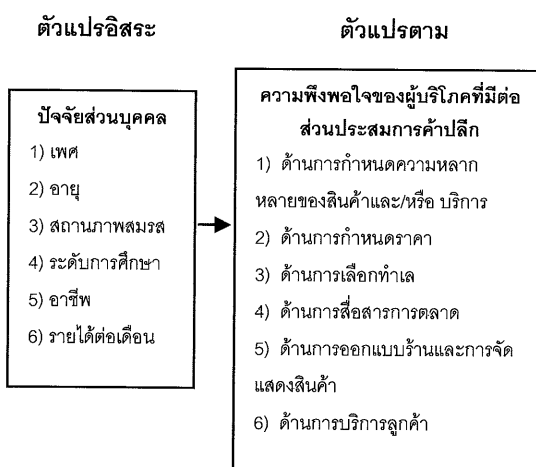
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

3. สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริโภคที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตแตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในเขตจังหวัดปทุมธานี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของวารุณี ตันติวงศาณิช [3] ที่ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนประสมการค้าปลีกประกอบด้วย การกำหนดความหลากหลายของสินค้า และ/หรือบริการ การกำหนดราคา การเลือกทำเล การสื่อสารการตลาด การออกแบบร้านและการจัดแสดงสินค้า และการบริการลูกค้า เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 18 ขึ้นไป ที่มาใช้บริการในไฮเปอร์มาร์เก็ต ได้แก่ เทสโก้ โลตัส บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ และคาร์ฟูร์ ในจังหวัดปทุมธานี โดยมีจำนวนประชากรขนาดใหญ่

5.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คำนวณจากตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่จำนวนประชากรขนาดใหญ่ ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริโภค จำนวน 400 คน [4] จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริโภค

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีก ประกอบด้วยด้าน การกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ การกำหนดราคา การเลือกทำเล การสื่อสารการตลาด การออกแบบร้านและการจัดแสดงสินค้า และการบริการลูกค้า

5.4 ขอบเขตเวลาในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2553 – เดือนเมษายน พ.ศ. 2553

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลิกในไฮเปอร์มาร์เก็ต มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัด Likert Scale 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ส่วนที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลิกในไฮเปอร์มาร์เก็ต มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่าร้อยละ การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลิกในไฮเปอร์มาร์เก็ต ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลิกในไฮเปอร์มาร์เก็ต โดยใช้สถิติ t-test, One way ANOVA และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย LSD

8. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	133	33.25
หญิง	267	66.75
รวม	400	100
2. อายุ		
ตั้งแต่ 18 – 25 ปี	92	23.00
มากกว่า 25 -30 ปี	170	42.50
มากกว่า 30 - 35 ปี	75	18.75
มากกว่า 35 - 40 ปี	24	6.00
มากกว่า 40 ปี	39	9.75
รวม	400	100
3. สถานภาพสมรส		
โสด	141	35.25
สมรส	242	60.50
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	17	4.25
รวม	400	100
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	141	35.25
ปริญญาตรี	242	60.50
สูงกว่าปริญญาตรี	17	4.25
รวม	400	100
5. อาชีพ		
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	45	11.25
พนักงานบริษัทเอกชน	270	67.50
ธุรกิจส่วนตัว	24	6.00
รับจ้าง	32	9.75
อื่นๆ	22	5.50
รวม	400	100
6. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	12	3.00
ตั้งแต่ 5,001 - 10,000 บาท	100	25.00
ตั้งแต่ 10,001 - 20,000 บาท	177	44.25
ตั้งแต่ 20,001 - 30,000 บาท	81	20.25
ตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป	30	7.50
รวม	400	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริโภค ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 66.75) มีอายุมากกว่า 25-30 ปี (ร้อยละ 42.50) มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 65.25) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 60.50) มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 67.50) และมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 – 20,000 บาท (ร้อยละ 44.25)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและอันดับที่ของระดับความพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต จำแนกตามภาพรวมและรายด้าน

ส่วนประสมการค้าปลีก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	อันดับที่
1. ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ	3.84	0.539	มาก	2
2. ด้านการกำหนดราคา	3.60	0.626	มาก	4
3. ด้านการเลือกทำเล	3.85	0.635	มาก	1
4. ด้านการสื่อสารการตลาด	3.40	0.633	มาก	5
5. ด้านการออกแบบร้านและการจัดแสดงสินค้า	3.75	0.624	มาก	3
6. ด้านการบริการลูกค้า	3.34	0.650	ปานกลาง	6
ภาพรวม	3.63	0.484	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับ 1 คือ ด้านการเลือกทำเล ($\bar{X}=3.85$) อันดับ 2 คือ ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ ($\bar{X}=3.84$) อันดับ 3 คือ ด้านการออกแบบร้านและการจัดแสดง

สินค้า ($\bar{X}=3.75$) อันดับ 4 คือ ด้านการกำหนดราคา ($\bar{X}=3.60$) อันดับ 5 คือ ด้านการสื่อสารการตลาด ($\bar{X}=3.40$) และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริการลูกค้า ($\bar{X}=3.34$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่า t และค่า p-value ของการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต จำแนกตามเพศ โดยวิธี t-test

ส่วนประสมการค้าปลีก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)		t	p-value
	ชาย n=1 33	หญิง n=267		
1. ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ	3.78	3.86	1.418	0.157
2. ด้านการกำหนดราคา	3.59	3.61	0.305	0.761
3. ด้านการเลือกทำเล	3.84	3.85	0.148	0.883
4. ด้านการสื่อสารการตลาด	3.27	3.46	2.899	0.004**
5. ด้านการออกแบบร้านและการจัดแสดงสินค้า	3.77	3.74	0.405	0.686
6. ด้านการบริการลูกค้า	3.33	3.35	0.262	0.793
ภาพรวม	3.60	3.64	0.957	0.339

หมายเหตุ ** $p \leq 0.01$

ตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.339 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต ด้านการสื่อสารการตลาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต ในด้านการสื่อสารการตลาดมากกว่าเพศชาย ในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า p-value ของการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลักในไฮเปอร์มาร์เก็ต จำแนกตามอายุ โดยวิธี One-way ANOVA

ส่วนประสมการค้ำปลัก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)					F	p-value
	ตั้งแต่ 18-25 ปี n=92	มากกว่า 25-30 ปี n=170	มากกว่า 30-35 ปี n=75	มากกว่า 35-40 ปี n=24	มากกว่า 40 ปี n=39		
1.ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ	3.96	3.85	3.76	3.92	3.59	3.769	0.005**
2.ด้านการกำหนดราคา	3.69	3.62	3.57	3.72	3.31	2.826	0.025*
3.ด้านการเลือกทำเล	3.83	3.91	3.84	3.78	3.69	1.065	0.374
4.ด้านการสื่อสารการตลาด	3.45	3.42	3.36	3.55	3.10	2.821	0.025*
5.ด้านการออกแบบร้านและการจัดแสดงสินค้า	3.79	3.76	3.70	3.90	3.59	1.255	0.287
6.ด้านการบริการลูกค้า	3.38	3.37	3.28	3.37	3.24	0.608	0.657
ภาพรวม	3.68	3.66	3.58	3.71	3.42	2.555	0.038*

หมายเหตุ * $p \leq 0.05$ ** $p \leq 0.01$

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า p-value ของผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลักในไฮเปอร์มาร์เก็ต ที่มีอายุแตกต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

ส่วนประสมการค้ำปลัก	อายุ	$\bar{X}$	กลุ่มที่				
			1	2	3	4	5
ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ	1. ตั้งแต่ 18-25 ปี	3.96	-	0.120	0.016*	0.744	0.000**
	2. มากกว่า 25-30 ปี	3.85	-	-	0.212	0.562	0.007**
	3. มากกว่า 30-35 ปี	3.76	-	-	-	0.202	0.122
	4. มากกว่า 35-40 ปี	3.92	-	-	-	-	0.020*
	5. มากกว่า 40 ปี	3.59	-	-	-	-	-
ด้านการกำหนดราคา	1. ตั้งแต่ 18-25 ปี	3.69	-	0.388	0.239	0.834	0.002**
	2. มากกว่า 25-30 ปี	3.62	-	-	0.606	0.464	0.006**
	3. มากกว่า 30-35 ปี	3.57	-	-	-	0.325	0.034*
	4. มากกว่า 35-40 ปี	3.72	-	-	-	-	0.012*
	5. มากกว่า 40 ปี	3.31	-	-	-	-	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ส่วนประสมการค้าปลีก	อายุ	$\bar{X}$	กลุ่มที่				
			1	2	3	4	5
ด้านการสื่อสารการตลาด	1. ตั้งแต่ 18-25 ปี	3.45	-	0.694	0.348	0.506	0.004**
	2. มากกว่า 25-30 ปี	3.42	-		0.493	0.351	0.004**
	3. มากกว่า 30-35 ปี	3.36	-	-	-	0.204	0.036*
	4. มากกว่า 35-40 ปี	3.55	-	-	-	-	0.006**
	5. มากกว่า 40 ปี	3.10	-	-	-	-	-
ภาพรวม	1. ตั้งแต่ 18-25 ปี	3.68	-	0.649	0.185	0.841	0.005**
	2. มากกว่า 25-30 ปี	3.66	-	-	0.287	0.630	0.006**
	3. มากกว่า 30-35 ปี	3.58	-	-	-	0.282	0.087
	4. มากกว่า 35-40 ปี	3.71	-	-	-	-	0.023*
	5. มากกว่า 40 ปี	3.42	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * $p \leq 0.05$ ** $p \leq 0.01$

จากตารางที่ 4 ผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการกำหนดราคา และด้านการสื่อสารการตลาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

จากตารางที่ 5 ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ พบว่า ผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 18-25 ปี และผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 25-30 ปี มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีก แตกต่างกับ ผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 18-25 ปี มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกแตกต่างกับ ผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 30-35 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 35-40 ปี มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกแตกต่างกับ ผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ 0.05 ด้านการกำหนดราคา พบว่าผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 18-25 ปี และผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 25-30 ปี มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกแตกต่างกับ ผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 30-35 ปี และผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 35-40 ปี มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกแตกต่างกับ ผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านการสื่อสารการตลาด พบว่า ผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 18-25 ปี ผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 25-30 ปี และผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 35-40 ปี มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกแตกต่างกับ ผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 30-35 ปี มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกแตกต่างกับ ผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และในส่วนของผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันในคู่อื่น ๆ มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า p-value ของการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยวิธี One-way ANOVA

ส่วนประสมการค้ำปลีก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)			F	p-
	โสด n=261	สมรส n=128	หม้าย/หย่าร้าง/ แยกกันอยู่ n=11		
1. ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ	3.84	3.85	3.64	0.809	0.446
2. ด้านการกำหนดราคา	3.60	3.63	3.40	0.677	0.509
3. ด้านการเลือกทำเล	3.85	3.88	3.59	1.018	0.362
4. ด้านการสื่อสารการตลาด	3.39	3.40	3.36	0.026	0.974
5. ด้านการออกแบบร้านและการจัดแสดงสินค้า	3.73	3.80	3.65	0.625	0.536
6. ด้านการบริการลูกค้า	3.31	3.40	3.27	0.912	0.403
ภาพรวม	3.62	3.66	3.49	0.782	0.458

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า p-value ของการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยวิธี One-way ANOVA

ส่วนประสมการค้ำปลีก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)			F	p-value
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี n=141	ปริญญาตรี n=242	สูงกว่า ปริญญาตรี n=17		
1. ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ	3.80	3.85	3.84	0.387	0.679
2. ด้านการกำหนดราคา	3.58	3.62	3.59	0.199	0.820
3. ด้านการเลือกทำเล	3.79	3.87	3.97	0.992	0.372
4. ด้านการสื่อสารการตลาด	3.42	3.37	3.56	0.905	0.406
5. ด้านการออกแบบร้านและการจัดแสดงสินค้า	3.75	3.74	3.81	0.103	0.902
6. ด้านการบริการลูกค้า	3.40	3.31	3.25	1.057	0.349
ภาพรวม	3.62	3.63	3.67	0.065	0.937

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า p-value ของการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต จำแนกตามอาชีพ โดยวิธี One-way ANOVA

ส่วนประสมการค้ำปลีก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)					F	p-value
	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ n=45	พนักงาน บริษัทเอกชน n=270	ธุรกิจ ส่วนตัว n=24	รับจ้าง n=39	อื่น ๆ n=22		
1.ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ	3.83	3.86	3.68	3.79	3.81	0.680	0.606
2.ด้านการกำหนดราคา	3.53	3.61	3.64	3.65	3.57	0.220	0.927
3.ด้านการเลือกทำเล	3.77	3.87	3.89	3.78	3.85	0.348	0.845
4.ด้านการสื่อสารการตลาด	3.39	3.38	3.44	3.46	3.42	0.165	0.956
5.ด้านการออกแบบร้านและการจัด	3.65	3.75	3.74	3.77	3.84	0.389	0.817
6.ด้านการบริการลูกค้า	3.23	3.34	3.49	3.48	3.14	1.679	0.154
ภาพรวม	3.57	3.63	3.65	3.66	3.60	0.242	0.915

จากตารางที่ 6 ตารางที่ 7 และตารางที่ 8 พบว่า ผู้บริโภคที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้ำปลีกโดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ในตารางที่ 9 พบว่า ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้ำปลีกโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้ำปลีก ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการสื่อสารการตลาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ดังตารางที่ 10 ในด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ พบว่า ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 - 20,000 บาท มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้ำปลีกแตกต่างกับผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่

30,001 บาท ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้ำปลีก แตกต่างกับผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 5,001 - 10,000 บาท และผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในส่วนของผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน ในคู่อื่น ๆ มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้ำปลีก ไม่แตกต่างกัน ด้านการสื่อสารการตลาด พบว่า ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 5,001 - 10,000 บาท และผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 - 20,000 บาท มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้ำปลีก แตกต่างกับผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 - 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในส่วนของผู้บริโภคที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน ในคู่อื่น ๆ มีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้ำปลีก ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า p-value ของการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลักในไฮเปอร์มาร์เก็ต จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยวิธี One-way ANOVA

ส่วนประสมการค้ำปลัก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)					F	p-value
	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท n=12	ตั้งแต่ 5,001 – 10,000 บาท n=100	ตั้งแต่ 10,001 – 20,000 บาท n=177	ตั้งแต่ 20,001 – 30,000 บาท n=81	ตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป n=30		
1. ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ	3.90	3.77	3.94	3.76	3.65	3.393	0.010**
2. ด้านการกำหนดราคา	3.62	3.55	3.64	3.62	3.48	0.702	0.591
3. ด้านการเลือกทำเล	3.58	3.83	3.86	3.88	3.86	0.617	0.650
4. ด้านการสื่อสาร	3.48	3.46	3.46	3.21	3.29	2.657	0.033*
5. ด้านการออกแบบร้าน	3.82	3.72	3.77	3.77	3.59	0.635	0.638
6. ด้านการบริการลูกค้า	3.19	3.41	3.35	3.27	3.34	0.628	0.642
ภาพรวม	3.60	3.62	3.67	3.59	3.53	0.792	0.531

หมายเหตุ *p ≤ 0.05 ** p ≤ 0.01

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า p-value ของผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลักในไฮเปอร์มาร์เก็ต ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

ส่วนประสมการค้ำปลัก	รายได้ต่อเดือน	$\bar{X}$	กลุ่มที่				
			1	2	3	4	5
ด้านการกำหนดความหลากหลายของสินค้าและ/หรือบริการ	1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	3.90	-	0.417	0.817	0.397	0.164
	2. ตั้งแต่ 5,001 - 10,000 บาท	3.77	-	-	0.012*	0.925	0.274
	3. ตั้งแต่ 10,001 - 20,000 บาท	3.94	-	-	-	0.014*	0.006**
	4. ตั้งแต่ 20,001 - 30,000 บาท	3.76	-	-	-	-	0.318
	5. ตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป	3.65	-	-	-	-	-
ด้านการสื่อสารการตลาด	1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	3.48	-	0.895	0.881	0.164	0.360
	2. ตั้งแต่ 5,001 - 10,000 บาท	3.46	-	-	0.973	0.009*	0.191
	3. ตั้งแต่ 10,001 - 20,000 บาท	3.46	-	-	-	0.004*	0.174
	4. ตั้งแต่ 20,001 - 30,000 บาท	3.21	-	-	-	-	0.580
	5. ตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป	3.29	-	-	-	-	-

หมายเหตุ *p ≤ 0.05 ** p ≤ 0.01

9. อภิปรายผลการวิจัย

9.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในจังหวัดปทุมธานี

โดยภาพรวมผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.63$) สืบเนื่องจากร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคทั้งทางด้านความหลากหลายของสินค้าหรือบริการ คุณภาพของสินค้าที่สมเหตุสมผลกับราคาสินค้า ความสะดวกสบายในการเดินทางมายังห้างและภายในบริเวณห้าง อีกทั้งการสื่อสารทางการตลาดที่มีหลากหลายช่องทางในการสื่อสารข้อมูลสินค้าหรือบริการ เมื่อพิจารณาความพึงพอใจอันดับที่สูงที่สุด คือ ด้านการเลือกทำเล และต่ำสุด คือ ด้านการบริการลูกค้า สรุปได้ดังนี้

ด้านการเลือกทำเล ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.85$) ทั้งนี้เนื่องจากการเลือกทำเลที่ตั้งของร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต จะอยู่ใกล้แหล่งชุมชน แหล่งอุตสาหกรรม บริเวณที่เข้าถึงได้สะดวก ผู้บริโภคสามารถเดินทางมายังห้างได้อย่างสะดวกสบาย ทั้งทางรถประจำทาง และรถส่วนตัว ทำให้ผู้บริโภคมีความสะดวกในการเดินทางมายังห้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรทัย ปริดาศักดิ์ [5] ที่พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ใช้บริการร้านค้าปลีกสมัยใหม่ ประเภทห้างสรรพสินค้า มีเหตุผลในการเข้ามาใช้บริการเพราะระยะทางและการเดินทางที่สะดวก

ด้านการบริการลูกค้า ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.34$) ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจทำให้ร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ตต้องมีการปรับในเรื่องพนักงานที่ให้บริการ พนักงานหนึ่งคนสามารถทำงานได้หลากหลายขึ้นทำให้ความ

ชำนาญของพนักงานน้อยลง และมีการจ้างงานนักศึกษาฝึกงานมาทำงานมากขึ้น เพื่อลดค่าใช้จ่ายในเรื่องการจ้างพนักงานประจำ ทำให้ความชำนาญ ความรวดเร็วในการให้บริการต่ำลง ทำให้บางช่วงเวลาไม่สามารถตอบสนองผู้บริโภคได้ทัน ทำให้ผู้บริโภคมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทศพร สงแก้ว [6] ที่พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญในระดับมากกับปัจจัยด้านการบริการลูกค้า

9.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

เพศ พบว่า ความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการทำธุรกิจของร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต ไม่ได้เจาะจงกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นเพศหญิง หรือเพศชายโดยเฉพาะ เห็นได้จากการจัดเตรียมสินค้าที่มีความหลากหลายทั้งสำหรับสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี อาทิเช่น เสื้อผ้า รองเท้า สินค้าอุปโภคบริโภคเป็นต้น ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่ที่มีจำหน่ายเป็นสินค้าที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำหน่ายในราคาที่เหมาะสม อีกทั้งทำเลที่ตั้งของห้างที่มีความสะดวกสบายในการเดินทางและมีความปลอดภัยในการมาใช้บริการ รวมถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่มีหลากหลายช่องทาง ทั้งทางโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศานุญประถัมภ์ [7] ที่พบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศ แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อห้างเทสโก้โลตัสในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

อายุ พบว่า ความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันจะมีรูปแบบการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีอายุน้อยอาจต้องการความรวดเร็ว ไม่ค่อยพิถีพิถันในการเลือกซื้อ แต่ในกลุ่มผู้ใหญ่ จะมีความคิดที่รอบคอบ ระมัดระวัง คำนึงถึงเหตุผลในการซื้อมากกว่า เนื่องจากผ่านประสบการณ์ชีวิตมามากจึงทำให้มีการประเมินเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้รับจากผลิตภัณฑ์หรือบริการกับความคาดหวังที่มากกว่าผู้บริโภควัยอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสร้อยรุจิ อินทศร [8] ที่พบว่าลูกค้าที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านสินค้าและบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สถานภาพสมรส พบว่า ความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันได้อย่างครบถ้วน ทั้งผู้บริโภคที่สถานะโสด สมรส คู่ที่แต่งงานใหม่ ครอบครัวที่มีลูกเล็ก เป็นต้น ทั้งในเรื่องของความหลากหลายของสินค้า อาทิเช่น สินค้าอุปโภคบริโภคสำหรับผู้บริโภคทุกสถานภาพสมรส สินค้าเด็กสำหรับครอบครัวที่มีเด็กเล็ก อีกทั้งสินค้ายังมีหลากหลายขนาด หลากหลายรูปแบบ มีทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ แบบแพ็คคู่ หรือแบบยกโหล เป็นต้น โดยมีราคาที่เหมาะสม อีกทั้งยังมีสินค้าราคาพิเศษมาจำหน่ายเป็นประจำ ทำเลที่ตั้งของห้างก็มีความสะดวกสบายในการเดินทางมายังห้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของญานิศา บุญประถมภ์ [7] ที่พบว่า ผู้บริโภคที่มีสถานภาพสมรส แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อนางเทสโก้โลตัสในกรุงเทพมหานครโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต จำหน่ายสินค้าที่หลากหลายและเป็นสินค้าที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน สินค้ามีความสดใหม่และมีคุณภาพได้มาตรฐาน มีช่องทางการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคทุกระดับการศึกษาได้ ทั้งทางโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มีการออกแบบร้านและการจัดแสดงสินค้าที่มีมาตรฐานในแต่ละสาขา สินค้าจัดเรียงเป็นหมวดหมู่ ทำให้ผู้บริโภคมีความสะดวกสบายในการใช้บริการภายในห้าง ซึ่งส่งผลให้ห้างมีความน่าเชื่อถือ มีมาตรฐานสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพรณ วงษ์สมบัติ [9] ที่พบว่า คุณลักษณะด้านประชากร ได้แก่ ระดับการศึกษา ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อกลยุทธ์ส่วนสมทางการตลาดโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อาชีพ พบว่า ความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริโภคทุกอาชีพก็มีความต้องการบริโภคสินค้าเหมือนกันและร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต ก็มีความหลากหลายของสินค้าที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง มีทั้งสินค้าที่ใช้ในสำนักงาน อุปกรณ์เครื่องเขียนต่าง ๆ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สุขภาพ อุปกรณ์รถยนต์ เป็นต้น มีการกระจายตัวของทำเลที่ตั้งของห้างที่ให้ความสะดวก มีช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงทุกอาชีพ มีการออกแบบห้าง ที่ดึงดูดใจและมีการให้บริการที่ตอบสนองผู้บริโภคทุกอาชีพ รวมถึงเวลาในการเปิด-ปิด ห้างที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยรุจิ อินทศร [8] ที่พบว่าลูกค้าที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการไม่แตกต่างกัน

รายได้ต่อเดือน พบว่า ความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต ยังเน้นเรื่องราคาของสินค้าที่ต้องถูก มุ่งเจาะกลุ่มลูกค้าที่เน้นด้านความประหยัด มีการปรับเปลี่ยนสินค้าราคาพิเศษมาจำหน่ายเป็นประจำ รวมทั้งสินค้าก็มีหลากหลายให้เลือกซื้อ ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ หรือแพ็คเกจ เหมาะกับผู้บริโภคที่รายได้แตกต่างกัน ที่ตั้งของห้างที่มีความสะดวกในการเดินทางทั้งทางรถโดยสารประจำทาง รถส่วนตัว มีการบริการรับชำระค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าและอื่น ๆ ทำให้ผู้บริโภคมีความสะดวกในการเดินทาง และประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของญานิศา บุญประถัมภ์ [7] พบว่า ผู้บริโภคที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับความพอใจที่มีต่อห้างเทสโก้โลตัสในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต ควรมีการชี้แจง ในรายละเอียดเงื่อนไขการปรับเปลี่ยนสินค้า ให้มีความชัดเจน ทั้งในเรื่องระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนสินค้า จุดบริการปรับเปลี่ยน และควรให้บริการด้วยความรวดเร็ว เพื่อให้ลูกค้าประทับใจในบริการ

2. ร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต ควรจัดทำแผนรองรับในการเพิ่มช่องบริการในการรับชำระสินค้า ในช่วงที่มีผู้บริโภคมารับบริการมาก เช่น ในช่วงตอนเย็น (17.00-21.00 น.) วันหยุด และช่วงสิ้นเดือน อาจมีการเพิ่มช่องชำระเงินกระจายอยู่ในแต่ละพื้นที่มากขึ้น และควรใช้พนักงานที่มีความชำนาญในการรับชำระเงิน ในช่วงเวลาดังกล่าว

3. ร้านค้าปลีกรูปแบบใหม่ ประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานของพนักงาน โดยติดตามและวัดระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคเป็นระยะ ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ สร้างประทับใจให้แก่ผู้บริโภค

10.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ตให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับพื้นที่นั้น ๆ เนื่องจากมีความแตกต่างกันในด้านปัจจัยส่วนบุคคล และลักษณะทางภูมิศาสตร์

2. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อส่วนประสมการค้าปลีกในไฮเปอร์มาร์เก็ต ด้านการบริการลูกค้า อยู่ในระดับปานกลาง จึงควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของผู้บริโภคในด้านการบริการลูกค้า เพื่อนำมาปรับปรุงการบริการของห้างต่อไป

3. ควรศึกษารูปแบบไฮเปอร์มาร์เก็ตที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

เอกสารอ้างอิง

- [1] กองบรรณาธิการ. **ฐานเศรษฐกิจ**. 2552. **บิ๊กโลตัสชี้ค้าปลีก-ส่งต้องปรับตัวให้ไว**. [Online]. Available: <http://www.thanonline.com/index.php?option=comcontent&view=article&id=6413:2009-09-23-06-24-16&catid=106:marketing&Itemid=45>
- [2] บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์. 2551. **รายงานประจำปี**. 2551. [Online]. Available: http://www.bigc.co.th/ir/investor_th.html
- [3] วารุณี ดันติวงศ์วานิช. 2552. **ธุรกิจการค้าปลีก**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [4] ธาณินทร์ ศิลป์จารุ. 2551. **การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. กรุงเทพฯ: เอส อาร์ฟูล์นติ้ง แมสโปรดักส์.

- [5] วรทัย ปรีดาศักดิ์. 2551. พฤติกรรมผู้บริโภคที่มีต่อปัจจัยทางการตลาดของร้านค้าปลีกสมัยใหม่ในกรุงเทพมหานคร.
วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม.
8(1), 198-208
- [6] ทศพร ส่งแก้ว. 2549. **ความต้องการของลูกค้าที่มีต่อส่วนประสมการค้ำปลีก สำหรับร้านซูเปอร์มาร์เก็ต.**วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหาร เทคโนโลยีวิทยาลัยนวัตกรรมอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [7] ญาณิศา บุญประถมภ์. 2548. **ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อห้างเทสโก้โลตัสในเขตกรุงเทพมหานคร.** ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- [8] สร้อยจุลี อินทศร. 2546. **ศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการห้างบิ๊กซีเซ็นเตอร์สาขานครปฐม.** ภาคนิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย สาขาการจัดการทั่วไป สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- [9] ประภาพรพรณ วงษ์สมบุญณ์. 2545. **ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดของร้านค้าปลีกประเภทซูเปอร์มาร์เก็ต ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

**ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองของนักศึกษา
จากมลพิษทางเสียงของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ**
Knowledge, Attitude and Behaviors to Protect Themselves of Students
from Noise Pollution at Suvarnabhumi Airport

จำลอง ศรีสุวรรณ* ไพฑูรย์ พิมพ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 800 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดความรู้ และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที(t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความรู้ และเจตคติ อยู่ในระดับสูง และค่อนข้างสูง ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง อยู่ในระดับค่อนข้างมาก 2) นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียงไม่แตกต่างกัน 3) นักศึกษาที่รายได้ครอบครัว ระดับผลกระทบจากมลพิษทางเสียง ประสบการณ์การใช้บริการหรือเยี่ยมชมท่าอากาศยาน และการรับรู้ข่าวสารต่างกัน มีเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง แตกต่างกัน และ 4) นักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางเสียง และมีการรับรู้ข่าวสารต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง แตกต่างกัน

คำสำคัญ: พฤติกรรม การป้องกันตนเอง มลพิษทางเสียง ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

Abstract

This research aims to study and compare knowledge, attitude and students' behaviors to protect themselves from noise pollution at Suvarnabhumi Airport. The samples were 800 undergraduates who studied in the academic year 2007 were multistage random sampling. The tools used in this research include knowledge tests and questionnaires of 6-point rating scales. Then, it was analyzed by a statistical program by using statistics means, standard deviations and t-test. The research results are: 1) The students have knowledge and attitude at the high and quite high level, respectively. Whereas their behaviors in protect themselves at quite most level. 2) Students with knowledge about the noise pollution is not different. 3) Among those students who are differently affected by household income, experience in using and visiting Airport, effects of noise pollution and have different news perception, it is found that they have different attitude towards protecting themselves. and 4) Among those students who are differently affected by noise pollution and have different news perception, it is found that they have different behaviors in protecting themselves.

Keywords : Behaviors, Protect themselves Noise pollution Suvarnabhumi Airport

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1. บทนำ

"ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ" เป็นชื่อพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีความหมายว่า "แผ่นดินทอง" เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการในวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2549 นับเป็นการส่งเสริมและพัฒนาความเจริญด้านเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว และด้านอื่นๆ ให้กับประเทศ แต่จากสภาพเดิมก่อนการก่อสร้างที่มีชุมชนและสถานศึกษาอยู่ใกล้เคียงจำนวนหนึ่ง ประกอบกับการก่อสร้างที่ใช้ระยะเวลายาวนาน ก็ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของชุมชนต่างๆ เกิดขึ้นโดยรอบเป็นจำนวนมาก ปัญหามลพิษทางเสียงจึงเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมหนึ่งที่เกิดขึ้นกับชุมชนพร้อมกับการเปิดดำเนินการ และได้ส่งผลกระทบต่อสมรรถภาพการได้ยิน หรือการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของร่างกายที่มีผลกระทบต่อทางอารมณ์และจิตใจของผู้อาศัยในชุมชน ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานหรือการเรียนรู้ต่ำลง ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ขาดความสนใจ ทำให้ได้งานหรือผลงานที่ไม่มีคุณภาพ

สถานศึกษาโดยรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ มีทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา สถานศึกษาเหล่านี้จำเป็นต้องมีการควบคุมระดับของเสียงรบกวนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพราะกิจกรรมการเรียนการสอนของครู-อาจารย์และนักเรียน/นักศึกษาต้องใช้สมาธิสูง โดยสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ใกล้เคียงกับท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ประกอบด้วย 4 สถาบัน คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตร่วมเกล้า สถาบันอุดมศึกษาเหล่านี้จะได้รับผลกระทบมาก-น้อยตามระยะทางที่อยู่ใกล้-ไกล ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการป้องกันตนเองของนักศึกษาจากมลพิษทางเสียงของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เพราะนักศึกษาต้องเรียนในมหาวิทยาลัย/สถาบันและพักอาศัยในบริเวณรอบสถาบันจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ มลพิษทางเสียงจึงมีผลกระทบต่อนักศึกษาทั้งในสถาบันและที่พักอาศัย ประกอบกับนักศึกษาใน

ระดับอุดมศึกษาถือได้ว่าเป็นผู้มีความรู้สูงสามารถชี้นำสังคมได้ ดังนั้นการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงของนักศึกษา จึงสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการป้องกันและแก้ไขมลพิษทางเสียงจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิให้กับสังคมได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองของนักศึกษาจากมลพิษทางเสียงของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองของนักศึกษาจากมลพิษทางเสียงของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

3. สมมุติฐานของการวิจัย

ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองของนักศึกษาจากมลพิษทางเสียงของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ แตกต่างกันตามตัวแปรเพศ เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้ ครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา ประสบการณ์การใช้บริการหรือเยี่ยมชมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระดับผลกระทบของมลพิษทางเสียง และการรับรู้ข่าวสาร

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ตัวแปร

1) ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม รายได้ครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา ประสบการณ์การใช้บริการหรือเยี่ยมชมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระดับผลกระทบของมลพิษทางเสียง และการรับรู้ข่าวสาร

2) ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

2.1) ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียง คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมลพิษทางเสียงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักศึกษา ซึ่งครอบคลุมทั้งการป้องกันและแก้ไขมลพิษทางเสียง

2.2) เจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง คือ ความรู้สึกของนักศึกษาในการที่จะพิจารณาประเมินว่าการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงนั้นเป็นสิ่งที่ได้ประโยชน์ และเกิดความรู้สึกชอบพอใจในกระบวนการ กิจกรรมส่งเสริมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง และเกิดความรู้สึกชอบพอใจ กับผลที่เกิดจากการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง

2.3) พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง คือ พฤติกรรมที่นักศึกษากระทำหรือแสดงออกเพื่อปกป้องตนเองให้รอดพ้นจากอันตรายของมลพิษทางของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เช่น การแสวงหาอุปกรณ์และวิธีการต่างๆ ในการป้องกัน การตรวจสอบความผิดปกติของหูของตนเอง การแสวงหาความรู้ รวมทั้งพยายามหลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีเสียงดัง เป็นต้น

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2550 จาก 4 มหาวิทยาลัย/สถาบัน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตร่มเกล้า และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Yamane [1] ที่ขนาดประชากร ∞ ความเชื่อมั่น 95% ระดับความคลาดเคลื่อน 4% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 625 คน แต่คณะผู้วิจัยได้ปรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างขึ้นเป็น 800 คนและวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบวัดความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียง เป็นแบบถูก-ผิด จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.20-0.75 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง 0.35-0.80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.50 แบบวัดเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 3.77-4.97 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 และแบบวัดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ จำนวน 12 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 3.28-7.12 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 โดยคณะผู้วิจัยทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 70 คน

ตารางที่ 1 คะแนนและเกณฑ์การประเมินเจตคติและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง

คะแนน	เจตคติ	พฤติกรรม	ช่วงคะแนน	ระดับเจตคติ	ระดับพฤติกรรม
6	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ปฏิบัติมากที่สุด	5.50-6.00	สูงมาก	มากที่สุด
5	เห็นด้วย	ปฏิบัติมาก	4.50-5.49	สูง	มาก
4	ค่อนข้างเห็นด้วย	ปฏิบัติค่อนข้างมาก	3.50-4.49	ค่อนข้างสูง	ค่อนข้างมาก
3	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ปฏิบัติค่อนข้างน้อย	2.50-3.49	ค่อนข้างต่ำ	ค่อนข้างน้อย
2	ไม่เห็นด้วย	ปฏิบัติน้อย	1.50-2.49	ต่ำ	น้อย
1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ปฏิบัติน้อยมาก	1.00-1.49	ต่ำมาก	น้อยมาก

ตารางที่ 2 ร้อยละและระดับความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียง

ค่าเฉลี่ย	ระดับความรู้
8.01 ขึ้นไป	สูงมาก
7.01-8.00	สูง
6.01-7.00	ค่อนข้างสูง
5.01-6.00	ค่อนข้างต่ำ
4.01-5.00	ต่ำ
ต่ำกว่า 4.00	ต่ำมาก

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2550 จากมหาวิทยาลัย/สถาบันทั้ง 4 แห่ง ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2550 จำนวน 800 คน และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 763 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.37 ของกลุ่มตัวอย่าง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยมีประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) ระดับความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 2) เปรียบเทียบความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

8. ผลการวิจัย

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงของนักศึกษา

รายการ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียง	10	7.51	1.72	สูง
2. เจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง	6	3.92	0.58	ค่อนข้างสูง
3. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง	6	3.85	0.85	ค่อนข้างมาก

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียงของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	ค่าตัวแปร	n	ความรู้		t	Sig.
			$\bar{X}$	S.D.		
1. เพศ	ชาย	342	7.39	1.67	-1.05	0.29
	หญิง	421	7.52	1.76		
2. เกรดเฉลี่ยสะสม	ต่ำ (< 2.70)	372	7.62	1.59	0.78	0.44
	สูง (≥ 2.70)	213	7.50	1.86		
3. รายได้ครอบครัว	ต่ำ ($\leq 20,000$ บ./ด.)	394	7.50	1.64	-0.34	0.73
	สูง ($> 20,000$ บ./ด.)	264	7.55	1.69		
4. การศึกษาของบิดา	ต่ำ (ประถมศึกษา)	326	7.46	1.70	-0.06	0.95
	สูง (มัธยมศึกษาขึ้นไป)	437	7.46	1.74		
5. การศึกษาของมารดา	ต่ำ (ประถมศึกษา)	401	7.50	1.67	0.72	0.47
	สูง (มัธยมศึกษาขึ้นไป)	362	7.41	1.78		
6. ประสบการณ์การใช้บริการฯ	เคยใช้บริการฯ	425	7.48	1.69	0.38	0.71
	ไม่เคยใช้บริการฯ	338	7.43	1.76		
7. ผลกระทบของมลพิษทางเสียง	น้อย ($\bar{X}=1.00-3.49$)	412	7.40	1.66	-1.06	0.29
	มาก ($\bar{X}=3.50-6.00$)	351	7.53	1.79		
8. การรับรู้ข่าวสาร	น้อย ($\bar{X}=1.00-3.49$)	294	7.49	1.71	0.36	0.72
	มาก ($\bar{X}=3.50-6.00$)	469	7.44	1.73		

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	ค่าตัวแปร	n	เจตคติ		t	Sig.
			$\bar{X}$	S.D.		
1. เพศ	ชาย	342	3.90	0.59	-0.81	0.42
	หญิง	421	3.94	0.57		
2. เกรดเฉลี่ยสะสม	ต่ำ (< 2.70)	372	3.93	0.60	-0.04	0.97
	สูง (≥ 2.70)	213	3.94	0.53		
3. รายได้ครอบครัว	ต่ำ ($\leq 20,000$ บ./ด.)	394	3.89	0.55	-2.45*	0.01
	สูง ($> 20,000$ บ./ด.)	264	4.00	0.60		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	ค่าตัวแปร	n	เจตคติ		t	Sig.
			$\bar{X}$	S.D.		
5. การศึกษาของมารดา	ต่ำ (ประถมศึกษา)	401	3.94	0.58	0.98	0.33
	สูง (มัธยมศึกษาขึ้นไป)	362	3.90	0.57		
6. ประสบการณ์การใช้บริการฯ	เคยใช้บริการฯ	425	3.89	0.60	-1.92*	0.05
	ไม่เคยใช้บริการฯ	338	3.97	0.55		
7. ผลกระทบของมลพิษทางเสียง	น้อย ($\bar{X}=1.00-3.49$)	412	3.83	0.52	-4.61**	0.00
	มาก ($\bar{X}=3.50-6.00$)	351	4.03	0.62		
8. การรับรู้ข่าวสาร	น้อย ($\bar{X}=1.00-3.49$)	294	3.86	0.55	-2.51*	0.01
	มาก ($\bar{X}=3.50-6.00$)	469	3.96	0.59		

*Sig. < 0.05 และ **Sig. < 0.01

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	ค่าตัวแปร	n	พฤติกรรม		t	Sig.
			$\bar{X}$	S.D.		
1. เพศ	ชาย	342	3.81	0.87	-1.13	0.26
	หญิง	421	3.88	0.84		
2. เกรดเฉลี่ยสะสม	ต่ำ (< 2.70)	372	3.83	0.83	0.07	0.94
	สูง (≥ 2.70)	213	3.83	0.93		
3. รายได้ครอบครัว	ต่ำ ($\leq 20,000$ บ./ด.)	394	3.87	0.85	1.52	0.13
	สูง (> 20,000 บ./ด.)	264	3.77	0.88		
4. การศึกษาของบิดา	ต่ำ (ประถมศึกษา)	326	3.84	0.86	-0.36	0.72
	สูง (มัธยมศึกษาขึ้นไป)	437	3.86	0.85		
5. การศึกษาของมารดา	ต่ำ (ประถมศึกษา)	401	3.84	0.87	-0.47	0.63
	สูง (มัธยมศึกษาขึ้นไป)	362	3.87	0.83		
6. ประสบการณ์การใช้บริการฯ	เคยใช้บริการฯ	425	3.84	0.87	-0.37	0.71
	ไม่เคยใช้บริการฯ	338	3.86	0.83		
7. ผลกระทบของมลพิษทางเสียง	น้อย ($\bar{X}=1.00-3.49$)	412	3.67	0.88	-6.47**	0.00
	มาก ($\bar{X}=3.50-6.00$)	351	4.06	0.78		
8. การรับรู้ข่าวสาร	น้อย ($\bar{X}=1.00-3.49$)	294	3.59	0.84	-6.98**	0.00
	มาก ($\bar{X}=3.50-6.00$)	469	4.02	0.82		

**Sig. < 0.01

9. สรุปผลการวิจัย

1) นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียงอยู่ในระดับสูง และเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

2) นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียงไม่แตกต่างกัน

3) นักศึกษาที่รายได้ครอบครัว ระดับผลกระทบจากมลพิษทางเสียง ประสบการณ์การใช้บริการหรือเยี่ยมชมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และมีการรับรู้ข่าวสารต่างกัน มีเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง แตกต่างกัน

4) นักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางเสียง และมีการรับรู้ข่าวสารต่างกัน พบว่า มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง แตกต่างกัน

10. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย คณะผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะอภิปรายผลการวิจัยเพิ่มเติม ดังนี้

1) นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียงอยู่ในระดับสูง และเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษาที่อยู่ไม่ห่างไกลจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิมากนัก จึงมีประสบการณ์และความสนใจที่ศึกษาและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับมลพิษทางเสียงของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิจากสื่อต่างๆ อย่างใกล้ชิด ดังที่ ระเด่น หัสดี และสรศักดิ์ภรณ์ ดวงคำสวัสดิ์ [2] ได้กล่าวว่า ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยแต่ละตัวมักจะไม่ได้เกิดขึ้นโดยอิสระ แต่จะเกิดขึ้นโดยรวมๆ กัน และพึ่งพาอาศัยกัน ดังนั้น นักพฤติกรรมศาสตร์จึงได้เรียกว่า K A P Study เป็นการอธิบาย สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้น มาจากองค์ประกอบในตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้ เจตคติของ

บุคคล และ Robbin [3] ก็ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติว่า องค์ประกอบทางด้านพุทธิพิสัย (Cognitive component) ซึ่งได้แก่ ความเชื่อถือ ความรู้ หรือความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถือเป็นองค์ประกอบของเจตคติประการหนึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัณวีย์ ตระกูลแสง [4] พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมความรู้เรื่องเสียงดังอยู่ในระดับสูง และมีทัศนคติโดยรวมและทัศนคติต่อคนที่ใช้อุปกรณ์ป้องกันเสียงดังอยู่ในระดับสูง และเถียรไชย ยักทะวงษ์ [5] ก็พบว่า ความรู้และทัศนคติของพนักงานปฏิบัติ บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์เสียงดัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2) นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียงไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มนักศึกษาที่ทำการศึกษาค้างนี้ เป็นกลุ่มนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่โดยรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ นักศึกษาเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์เกี่ยวกับมลพิษทางเสียงของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิค่อนข้างใกล้เคียงกัน และประสบการณ์ดังกล่าวเมื่อผ่านกระบวนการคิดและไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้วจะเกิดเป็นองค์ความรู้ได้ ดังที่ ประสาท อิศวรปริดา [6] ได้กล่าวว่า ความรู้เกิดจากประสบการณ์ และความรู้อีกที่ประทับใจมนุษย์ ดังนั้น การที่นักศึกษามีประสบการณ์ใกล้เคียงกันจึงอาจส่งผลให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียงไม่แตกต่างกันได้ สอดคล้องกับการวิจัยของ นิรมล กลับชุ่ม [7] ที่ศึกษา ความรู้และพฤติกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูที่มีเพศ ภูมิลำเนา การเรียนวิชาสิ่งแวดล้อม การเข้าชมรมทางสิ่งแวดล้อมและการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

3) นักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางเสียงต่างกัน พบว่า มีเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยนักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางเสียงมาก จะ

มีเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางเสียงน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัว ประสบการณ์การใช้บริการหรือเยี่ยมชมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และมีการรับรู้ข่าวสารต่างกัน พบว่า มีเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้สูง มีประสบการณ์การใช้บริการหรือเยี่ยมชมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และมีการรับรู้ข่าวสารมาก จะมีเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงสูงกว่านักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำ ไม่เคยมีประสบการณ์การใช้บริการหรือเยี่ยมชมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และมีการรับรู้ข่าวสารน้อย ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ที่นักศึกษาเห็นว่าตนเองได้รับผลกระทบจากมลพิษทางเสียงจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จึงเกิดการเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายของมลพิษทางเสียง แล้วแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดในลักษณะของพฤติกรรม การปฏิบัติตนในการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับ Foster [8] กล่าวว่า การเกิดเจตคติขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่บุคคลมีกับสิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่างๆ หรือสถานการณ์ เจตคติจึงเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็นคุ้นเคย ซึ่งถือได้ว่าเป็นประสบการณ์โดยตรง และจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็น รูปภาพ หรือได้อ่านข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนั้น แต่ไม่ได้พบเห็น ไม่ได้ทดลองกับของจริงด้วยตัวเอง ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์โดยอ้อม ดังนั้นบุคคลจะไม่มีเจตคติต่อสิ่งที่เขาไม่มีประสบการณ์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมเลย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร และ ฉกาจ ราชบุรี [10] ที่ศึกษาความรู้และเจตคติของนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับรายได้ และประสบการณ์ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

4) นักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางเสียง และมีการรับรู้ข่าวสารต่างกัน พบว่า มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยนักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางเสียงมาก และมีการรับรู้ข่าวสารมาก จะมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางเสียงน้อย และมีการรับรู้ข่าวสารน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มนักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางเสียงมาก และมีการรับรู้ข่าวสารมาก นับเป็นกลุ่มที่มีข้อเท็จจริง และรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับมลพิษทางเสียง ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์ หรือการค้นคว้า แล้วเก็บรวบรวมสะสมไว้มาก สอดคล้องกับ จำเนียร ชวงโชติ และคณะ [9] ที่กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการที่บุคคลได้นำเอาสิ่งที่ตนได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ได้รู้สึกจากสิ่งเร้าภายนอกรอบตัวบุคคลเข้ามาจัดระเบียบและให้ความหมายโดยอาศัยประสบการณ์เดิมหรือความรู้สึกเดิมออกเป็นความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นในจิตใจของตนเอง ดังนั้น กลุ่มนักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางเสียงมาก และมีการรับรู้ข่าวสารมาก จึงแสดงการรับรู้ดังกล่าวออกมาได้สูงกว่ากลุ่มตรงข้าม

11. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย คณะผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะให้ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ 2 ประเด็น ดังนี้

11.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียง และเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐ (กรมควบคุมมลพิษ หรือท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ) ชุมชน และสื่อสารมวลชนต่างๆ ควรดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียงและอื่นๆ ในเชิงลึกและแตกต่างจากที่นักศึกษารับรู้มา และควรที่จะมุ่งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการป้องกันผลกระทบต่างๆ

ดังกล่าวในเชิงเจาะลึกกับกลุ่มผู้นำชุมชน เพื่อให้การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารสู่ชุมชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) จากการเปรียบเทียบเจตคติและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง พบว่า นักศึกษาที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารมาก มีเจตคติและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียงสูงกว่านักศึกษาที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารน้อย แสดงให้เห็นว่าการสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดจากการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ต่างๆ ของภาครัฐ จำเป็นต้องอาศัยการส่งข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ถึงประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

11.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1) ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษทางเสียง หรือด้านอื่นๆ โดยอาจจะมีการเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มนักเรียน หรือประชาชนทั่วไป

2) ควรศึกษาวิจัยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากมลพิษด้านอื่นๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นกับมหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษา

12. กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่พิจารณาสนับสนุนการวิจัยประจำปีงบประมาณ 2550 ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารอ้างอิง

- [1] Yamane, Taro. 1973. *Statistics : An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York : Harper and Row.
- [2] ระเด่น หัสดี และสรศักดิ์ภูณิ์ ดวงคำสวัสดิ์. 2536. *การสุศึกษาและประชาสัมพันธ์กับการพัฒนาสาธารณสุขเพื่อบรรลุลุสุภาพดิถ้วนหน้า*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- [3] Robbin, S.P. 1993. *Organizational Behavior*. 6th edition. New Jersey: A imon & Schuster.
- [4] กันวิทย์ ตระกูลแสง. 2541. *ความรู้บุคลิกภาพทัศนคติ ต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันเสียงดังของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาดินทิติ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [5] เจริญไชย ยักทะวงษ์. 2541. *ทัศนคติ ความรู้ และพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันเสียงดังของพนักงานปฏิบัติการ บริษัท ปูนซิเมนต์ไทยจำกัด (มหาชน) โรงงานท่าหลวง จังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาดินทิติ สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [6] ประสาท อริสปริดา. 2523. *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : พิตอาร์ต.
- [7] นิรมล กลับชุ่ม. 2534. *ความรู้และพฤติกรรมของนักศึกษาวิตาลัยครูเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสาขาสังแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- [8] Foster, C.R. 1952. *Psychology of Life Adjustment*. Chicago : America Technical Society.
- [9] จำเริญร ช่างโชติ และคณะ. 2526. *จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- [10] จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร และฉกาจ ราชบุรี. 2550. *ความรู้และเจตคติของนักท่องเที่ยวนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์*. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*. 6(1), 96-104.

**ความรู้และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาชั้นปีที่ 4
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา**
**Knowledge and Application on Sufficiency Economy Philosophy of the Fourth Year
Students, Faculty of Education, Songkhla Rajabhat University**

ณรงค์ กาญจนะ* ภัคพงศ์ ปวงสุข** ปรีดา เบ็ญการ*** เปมิกา สิทธิจันทร์****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา 2) ศึกษาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา ประชากรเป็นนักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 147 คน และกลุ่มตัวอย่างเป็นเป็น นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ จำนวน 108 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา แบบทดสอบความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา และแบบสอบถามการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การแจกแจงความถี่ และการหาค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ไม่มีรายได้ นับถือศาสนาพุทธ และบิดามารดาของนักศึกษาประกอบอาชีพ ประมง/ทำนา/ทำสวน/เกษตรกรรม และนักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดได้รับเงินจากผู้ปกครอง/ญาติพี่น้อง เดือนละ 3,501 – 4,000 บาท มีค่าใช้จ่ายสำหรับที่พัก 501 – 1,000 บาท/เดือน สำหรับอาหาร 1,501 – 2,000 บาท/เดือน ค่าใช้จ่ายส่วนตัว 401 – 800 บาท/เดือน ค่ายารักษาโรค 1- 300 บาท/เดือน ค่าโทรศัพท์ 201 – 300 บาท/เดือน ค่ายานพาหนะ 1- 400 บาท/เดือน ค่าจ้างพิมพ์งาน/เอกสาร 1- 300 บาท/เดือน และนักศึกษากลุ่มใหญ่ไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมทั้งไม่มีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แต่นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดมีเงินเก็บ 1- 600 บาท/เดือน และไม่มีหนี้ต้องชำระ นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมทุกภาคเรียน 2.53 – 3.03 และรับรู้ถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ รองลงมาคือหนังสือพิมพ์วิทยุ และการเขียนในชั้นเรียนตามลำดับ

2. นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุ่มรับทราบ ว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือ การอยู่แบบพอกินพอใช้ และมีความเข้าใจว่า เศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอเพียง รองลงมาคือมีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียง คือ การประหยัด และนักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

3. นักศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการประหยัด/อดออม/คิดก่อนซื้อ/ใช้จ่ายที่จำเป็น/มีความพอประมาณ/พอเพียง/มีน้อยใช้น้อย/วางแผนการใช้จ่าย และนักศึกษาประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านการศึกษาและด้านการทำงานและดำเนินชีวิต

คำสำคัญ: ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษา

* อาจารย์ ประจำโปรแกรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** อาจารย์ ประจำโปรแกรมศึกษาวัดผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

**** นักวิชาการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Abstract

The research aimed to study: 1) basic information among 4th year students in the Faculty of Education, Songkhla Rajabhat University, 2) knowledge among the students on Sufficiency Economy Philosophy (SEP), and 3) the students' application of SEP. The population of this study was limited to 147 fourth year students of the Faculty of Education during the first semester, 2008. One hundred and eight samples were purposively selected. The research instruments were the basic information questionnaire, a test on the students' knowledge on SEP and how the student apply their knowledge on SEP. Frequency, percentage and mean were used as statistical tools in the quantitative data analysis. Content analysis was employed in the qualitative data analysis.

Results of the study revealed that:

1. Majority of the samples were female, with no income and Buddhists. Occupations of the majority of the sample students' parents were fishing and agriculture. Most of the samples received allowance between 3,501 – 4,000 baht. They paid 501 – 1,000 bath/month for dormitory, 1,501 – 2,000 bath/month for food, 401 – 800 bath/month for personal expenses, 1- 300 bath/month for medicine, 201 – 300 bath/month for telephone, 1- 400 bath/month for transportation and 1- 300 bath/month for typing and printing assignments. In addition, majority of the samples' recreation and other expenses were none. Most of the samples had a savings of 1- 600 bath/month and had no debt. Furthermore, the grade point average of the majority of the samples was 2.53 – 3.03. The majority the samples got information about SEP through televisions, newspapers, radios and class activities.

2. The biggest group of students was informed that "sufficiency economy" is "sufficient living". Moreover, their concept about sufficiency economy is "have enough to make a living". For the second biggest group of students, their concept about sufficiency economy is "be economical". In addition, the biggest group of students' knowledge on SEP was at a moderate level.

3. Majority of the students applied SEP by being economical by saving / thinking before buying / buying only necessities / living moderately / sufficient / having less and using less / doing expense planning. In addition, students' application about SEP was at a high level. Moreover, their application about SEP in both the educational aspect and the working and lifestyle aspect were at a high level.

Keywords : sufficiency economy philosophy(SEP), knowledge and application on SEP, student,

1. บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัส เพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต และแนวทางในการพัฒนาประเทศแก่พสกนิกรชาวไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 และได้พระราชทานอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ดังในปี พ.ศ. 2537 ซึ่งอยู่ในภาวะที่เศรษฐกิจไทยยังคงขยายตัวใน

อัตราสูง แต่มีอัตราเสี่ยงอันเนื่องมาจากความโลภในจิตใจของบุคคลในสังคมที่มีมากขึ้นจนเกินความพอดี และจากนั้นได้พระราชทานต่อมาทุกปีนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 - 2540 จนกระทั่งได้อธิบายความหมายอย่างชัดเจนไว้ในปี พ.ศ. 2542 ดังนี้ [1]

“เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันก็ต้องเสริมพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในระดับสูง ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความอดทน ความเพียรมีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กว้างขวาง ทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

การขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นหน้าที่ของทุกส่วน ทุกองค์กร ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนทุกคนในประเทศ จำเป็นต้องตระหนักและเอาใจใส่ต่อการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาที่ตอบสนองการพัฒนาของประเทศทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นต้น ซึ่งได้มีการจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและสามารถบูรณาการการเรียนรู้และการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ซึ่งหากมีการเรียนรู้ถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังกล่าวจะก่อประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต การศึกษา

เล่าเรียนของนักศึกษา รวมทั้งนักศึกษาสามารถนำความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่แก่เพื่อน ครอบครัว ชุมชนของตนเอง และร่วมกันขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ไปอย่างต่อเนื่อง และมั่นคงเป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นนักศึกษาครูที่ต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน และเป็นผู้ซึ่งจะเป็นครูของประเทศไทยในอนาคต จำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนของตนหรือบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน หรือแม้แต่คนในชุมชน ฉะนั้น การจัดการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาครูเหล่านี้มีความตระหนักและนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคตจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

จากความสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งมีคุณค่ายิ่ง คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจดำเนินการวิจัยเรื่อง ความรู้และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศต่อไป

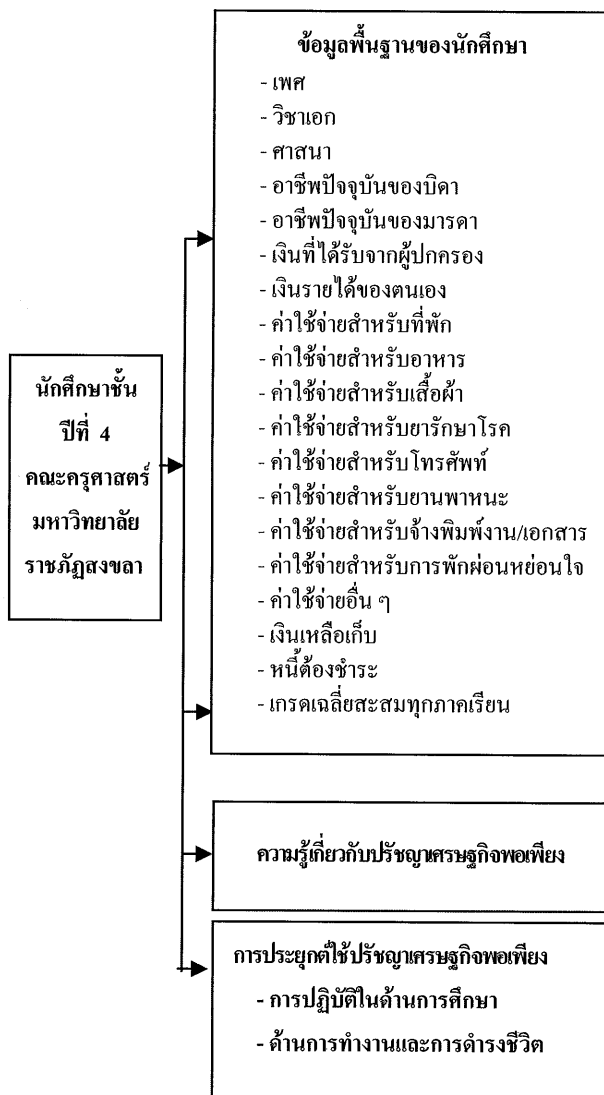
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา
3. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาให้ได้ข้อมูลว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว การใช้จ่ายและการดำรงชีวิต รวมทั้งความรู้และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างไร ซึ่งมีกรอบแนวคิดดังภาพที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงความรู้และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 147 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ทุกคน ที่เข้าร่วมประชุมของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะ ครุศาสตร์ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 108 คน

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

4.3.1 ตัวแปรเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา

4.3.2 ตัวแปรเกี่ยวกับ ความรู้และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

4.3.2.1 ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.2.2 การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ด้านการทำงาน และการดำรงชีวิต

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ประกอบด้วย เครื่องมือจำนวน 3 ชุด ได้แก่

5.1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา เป็น ชุดข้อคำถามชนิดตรวจสอบรายการ (check list)

5.2 แบบทดสอบความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแบบทดสอบชนิดอัตนัยจำนวน 2 ข้อ เพื่อทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแบบทดสอบชนิดเลือกตอบจำนวน 17 ข้อ เพื่อทดสอบระดับความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา

5.3 แบบสอบถามการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิดจำนวน 1 ข้อ เพื่อสอบถามลักษณะของการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ เพื่อสอบถามระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษาจำนวน 20 ข้อ ด้านการทำงานและการดำรงชีวิตจำนวน 26 ข้อ รวม 46 ข้อ

ทำการทดลองใช้เครื่องมือโดยนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8817 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สามารถยอมรับให้นำไปใช้ได้ นำผลการศึกษามาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมอธิบาย โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ความหมายของระดับการประยุกต์ใช้ดังนี้

ค่าน้ำหนักคะแนน ระดับการประยุกต์ใช้

3	มาก
2	ปานกลาง
1	น้อย
0	ไม่ประยุกต์ใช้

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย	ความหมายของการประยุกต์ใช้
2.26-3.00	มาก
1.51-2.25	ปานกลาง
0.76-1.50	น้อย
0.00-0.75	ไม่ประยุกต์ใช้

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยจัดเตรียมเครื่องมือวิจัยทั้ง 3 ชุด สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบในวันประชุมนักศึกษาของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ และได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีตอบแบบสอบถาม และวิธีการทำแบบทดสอบ และเก็บรวบรวมแบบสอบถามและแบบทดสอบกลับคืนทั้งหมด

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามและแบบทดสอบที่ได้มาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบทดสอบทุกชุด

7.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ

7.2 วิเคราะห์ความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากแบบทดสอบชนิดปลายเปิดโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Contents Analysis) และวิเคราะห์ความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากแบบทดสอบชนิดเลือกตอบซึ่งมีจำนวน 17 ข้อ คะแนนเต็ม 17 คะแนน ซึ่งหากนักศึกษาตอบถูกในแต่ละข้อจะได้ 1 คะแนน หากตอบไม่ถูกต้องจะได้คะแนน จากนั้นจึงวิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7.3 วิเคราะห์การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาจากแบบสอบถามชนิดปลายเปิด โดยทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน

8. ผลการวิจัย

8.1 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 85.2) สาขาวิชาเอกการศึกษาศาสนา (ร้อยละ 30.6) รองลงมาคือนักศึกษาวิชาเอกปฐมวัย (ร้อยละ 23.1) นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.3) บิดาและมารดาของนักศึกษาประกอบอาชีพประมง/ทำนา/ทำสวน/เกษตรกร (ร้อยละ 50.9 และ ร้อยละ 48.1)

นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีรายได้ (ร้อยละ 58.3) และนักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดที่ได้รับเงินจากผู้ปกครอง/ญาติพี่น้อง เดือนละ 3,501 – 4,000 บาท (ร้อยละ 19.4) และมีค่าใช้จ่ายสำหรับที่พัก 501 – 1,000 บาท/เดือน (ร้อยละ 38.9) สำหรับอาหาร 1,501 – 2,000 บาท/เดือน (ร้อยละ 30.6) มีค่าใช้จ่ายส่วนตัว 401 – 800 บาท/เดือน (ร้อยละ 36.1) ค่ายารักษาโรค 1- 300 บาท/เดือน (ร้อยละ 49.1) ค่าโทรศัพท์ 201 – 300 บาท/เดือน (ร้อยละ 49.1) ค่ายานพาหนะ 1- 400 บาท/เดือน (ร้อยละ 65.7) ค่าจ้างพิมพ์งาน/เอกสาร 1- 300 บาท/เดือน (ร้อยละ 61.1) และนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละ 40.7) นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดมีเงินเก็บ 1- 600 บาท/เดือน (ร้อยละ 48.1) และไม่มีเงินเหลือเก็บเลยร้อยละ 44.4 และไม่มีหนี้สินต้องชำระ (ร้อยละ 92.6)

นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมทุกภาคเรียน 2.51 – 3.00 (ร้อยละ 36.1)

นักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้ถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ร้อยละ 91.7) ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ (ร้อยละ 93.5) รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 75.9) วิทยุ (ร้อยละ 60.2) และจากการเรียนในชั้นเรียน (ร้อยละ 57.4) ตามลำดับ

8.2 ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา

นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดรับทราบว่า เศรษฐกิจพอเพียงคือ การอยู่แบบพอกินพอใช้ (ร้อยละ 40.7) รองลงมา คือ ทฤษฎีในการประยุกต์ใช้ชีวิต (ร้อยละ 23.2) และการใช้จ่ายประหยัด (ร้อยละ 13.0) ตามลำดับ

นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดมีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอเพียง (ร้อยละ 44.4) รองลงมามีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือการประหยัด (ร้อยละ 18.5) การอดออม (ร้อยละ 8.3) และความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ (ร้อยละ 5.6) ตามลำดับ

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 63.7 เทียบกับคะแนนเต็ม 100 คะแนน)

8.3 ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา

8.3.1 นักศึกษาส่วนใหญ่มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลักการประหยัด/อดออม/คิดก่อนซื้อ/ใช้จ่ายที่จำเป็น/มีความพอประมาณ/พอเพียง/มีน้อยใช้น้อย/วางแผนการใช้จ่าย (ร้อยละ 68.5) รองลงมาคือ ปฏิบัติโดยใช้ทรัพยากร/สิ่งของอย่างคุ้มค่า/นำสิ่งของไปบริจาค (ร้อยละ 8.3)

8.3.2 ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาด้านการศึกษ พบว่า นักศึกษามีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 2.52) โดยมีระดับการประยุกต์ใช้ในระดับมาก 18 รายการ โดยมี 3 ลำดับแรก คือ มีความคาดหวังกับผลสำเร็จในการศึกษาของตนเอง (ค่าเฉลี่ย = 2.85) ปฏิบัติงานของกลุ่มในชั้นเรียนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และทำข้อสอบความซื่อสัตย์สุจริต (ค่าเฉลี่ย = 2.82) เท่ากัน และ เข้าเรียนอย่างเต็มเวลาในทุกวิชา (ค่าเฉลี่ย = 2.70) ตามลำดับ และระดับปานกลาง 2 รายการ คือ จัดสรรเวลาในการศึกษาอย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 2.25) และ มีทุนสำรองไว้ใช้เมื่อฉุกเฉินระหว่างศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 2.06)

8.3.3 ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาด้านการงานและดำเนินชีวิต พบว่า นักศึกษามีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมที่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 2.31) โดยมีระดับการประยุกต์ใช้ในระดับมาก 22 รายการ โดยมี 3 ลำดับแรก คือ พึ่งตนเองอย่างเต็มความสามารถก่อนการตัดสินใจยืมเงินจากผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย = 2.69) มีความภูมิใจในการเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย เหมาะสมกับฐานะ (ค่าเฉลี่ย = 2.66) และทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตรงตามเวลาที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย = 2.58) และระดับปานกลาง 4 รายการ โดยมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดทำและวิเคราะห์บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง (ค่าเฉลี่ย = 1.72)

8.3.4 ร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในระดับมาก 5 รายการแรก คือ ความคาดหวังกับผลสำเร็จในการศึกษา (ร้อยละ 86.1) รองลงมา คือ ทำข้อสอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต (ร้อยละ 85.2) ปฏิบัติงานของกลุ่มในชั้นเรียนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต (ร้อยละ 82.2) ความภาคภูมิใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในวิชาเอกที่เรียน (ร้อยละ 73.1) และ การเข้าเรียนอย่างเต็มเวลาในทุกวิชา (ร้อยละ 72.2) ตามลำดับ

8.3.4 ร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการงานและดำเนินชีวิต ในระดับมาก 5 รายการแรก คือ พึ่งตนเองอย่างเต็มความสามารถก่อนตัดสินใจยืมเงินจากผู้อื่น (ร้อยละ 74.1) รองลงมาคือ มีความภาคภูมิใจในการเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายเหมาะสมกับฐานะ (ร้อยละ 69.4) ช่วยเหลือผู้ด้อยกว่าเมื่อโอกาสอำนวย (ร้อยละ 64.8) ทำงานได้รับมอบหมายสำเร็จตรงตามเวลาที่กำหนด (ร้อยละ 63.0) และ ได้ใช้สิ่งที่ท่านมีอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด (ร้อยละ 59.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพียงด้านการศึกษา

การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	ร้อยละของนักศึกษา (%)			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้ประยุกต์
1. พิจารณารอบคอบก่อนการตัดสินใจในการเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาเอกที่กำลังศึกษา	57.4	33.3	6.5	2.8
2. การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการศึกษา	45.4	50.9	3.7	0.0
3. มีทุนสำรองไว้เมื่อฉุกเฉินระหว่างการศึกษา	34.3	39.7	24.1	1.9
4. การจัดสรรเวลาในการศึกษา	34.3	59.2	3.7	2.8
5. การเข้าเรียนอย่างเต็มเวลาในทุกวิชา	72.2	25.9	1.9	0.0
6. ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างเต็มความสามารถ	69.4	28.7	1.9	0.0
7. ใช้แหล่งข้อมูลของมหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุด และทรัพยากรการศึกษาอื่นๆ อย่างคุ้มค่า	53.8	40.7	4.6	0.9
8. การจัดการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	42.5	55.6	1.9	0.0
9. มีความพยายามเพื่อให้อ่านหนังสือสำเร็จ	68.5	28.7	2.8	0.0
10. เมื่อมีโอกาสจะนำความรู้มาช่วยอภิปรายกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นประจำ	28.7	68.5	2.8	0.0
11. ได้ช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นเรียนตามโอกาสที่เหมาะสม	49.1	47.2	3.7	0.0
12. ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรนักศึกษาตามโอกาสเอื้ออำนวย	44.4	38.9	15.8	0.9
13. ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัยตามโอกาสเอื้ออำนวย	39.8	49.1	11.1	0.0
14. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของชั้นเรียน	63.8	34.3	1.9	0.0
15. เมื่อมีกิจกรรมในชั้นเรียนหรือในกลุ่มได้จัดสรรค่าใช้จ่ายอย่างสมเหตุสมผล	51.8	45.4	2.8	0.0
16. ปฏิบัติงานของกลุ่มในชั้นเรียนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	82.2	17.8	0.0	0.0
17. ได้ทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง	41.7	52.7	5.6	0.0
18. ทำข้อสอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	85.2	13.0	0.9	0.9
19. ความภาคภูมิใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในวิชาเอกที่เรียน	73.1	23.2	2.8	0.9
20. ความคาดหวังกับผลสำเร็จในการศึกษา	86.1	13.0	0.9	0.0

ตารางที่ 2 ร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการงานและดำรงชีวิต

การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพียงด้านการงานและดำเนินชีวิต	ร้อยละของนักศึกษา (%)			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้ประยุกต์
1. ได้จัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของงานที่ได้รับมอบหมาย	40.7	57.4	1.9	0.0
2. ทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน	43.5	54.6	1.9	0.0
3. ทำงานได้รับมอบหมายสำเร็จตรงตามเวลาที่กำหนด	63.0	33.3	2.8	0.9
4. ก่อนการตัดสินใจทำงาน ได้ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ	42.6	54.6	2.8	0.0
5. พยายามศึกษาและเรียนรู้ถึงความพอดีในการทำงานต่าง ๆ	47.2	50.0	2.8	0.0
6. ใช้เวลาในการพักผ่อนอย่างเหมาะสม	40.7	50.0	8.4	0.9
7. ใช้เงินในการสนทนา/พักผ่อนหย่อนใจอย่างเหมาะสม	33.3	49.1	17.6	0.0
8. ตระหนักถึงการประหยัดในการดำรงชีวิตตามความเหมาะสมกับฐานะ	57.4	42.6	0.0	0.0
9. มีการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลเหมาะสมกับรายรับ	44.4	51.9	3.7	0.0
10. พึ่งตนเองอย่างเต็มความสามารถก่อนตัดสินใจยืมเงินจากผู้อื่น	74.1	23.1	0.9	1.9
11. ได้ใช้สิ่งที่ทำนมีอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	59.2	38.9	1.9	0.0
12. ได้กระตุ้นให้สมาชิกในครอบครัวได้ตระหนักถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียง	50.9	41.7	7.4	0.0
13. มีการออมไว้เพื่อความมั่นคงทางการเงินอย่างเหมาะสม	42.6	51.9	4.6	0.9
14. พิจารณาลดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นมากกว่าการขอเงินเพิ่มจากผู้ปกครองหรือหารายได้เพิ่ม	45.3	51.9	2.8	0.0
15. รู้จักหลักการทรงงานของในหลวง และนำมาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต	42.6	51.9	5.5	0.0
16. มีความภาคภูมิใจในการเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายเหมาะสมกับฐานะ	69.4	27.8	1.9	0.9
17. ได้จัดทำและวิเคราะห์บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง	21.3	39.8	28.7	10.2
18. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคเพื่อลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย	36.1	56.5	7.4	0.0
19. ใช้โทรศัพท์อย่างประหยัด	41.7	47.2	9.2	1.9
20. ใช้ไฟฟ้าของส่วนรวมอย่างประหยัด	48.1	41.7	10.2	0.0
21. ใช้น้ำของส่วนรวมอย่างประหยัด	46.3	46.3	7.4	0.0
22. ใช้ไฟฟ้าในที่พักอย่างประหยัด	49.9	48.2	1.9	0.0
23. ใช้น้ำในที่พักอาศัยอย่างประหยัด	47.2	47.2	2.8	2.8
24. ช่วยเหลือผู้ด้อยกว่าเมื่อโอกาสอำนวย	64.7	30.6	1.9	2.8
25. มีส่วนร่วมช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น	50.0	40.7	6.5	2.8
26. แนะนำให้เพื่อนเรียนรู้และปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	35.2	52.8	9.2	2.8

9. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน รวมทั้งความรู้และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสรุปได้ดังนี้

9.1 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา

9.1.1 นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยกลุ่มใหญ่ที่สุดเป็นนักศึกษาวิชาเอกการศึกษาพิเศษ นับถือศาสนาพุทธ และบิดามารดาของนักศึกษาประกอบอาชีพประมง/ทำนา/ทำสวน/เกษตรกร

9.1.2 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีรายได้ และนักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดได้รับเงินจากผู้ปกครอง/ญาติพี่น้อง เดือนละ 3,501 – 4,000 บาท และมีค่าใช้จ่ายสำหรับที่พัก 501 – 1,000 บาท/เดือน ค่าอาหาร 1,501 – 2,000 บาท/เดือน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัว 401 – 800 บาท/เดือน ค่ายารักษาโรค 1- 300 บาท/เดือน ค่าโทรศัพท์ 201 – 300 บาท/เดือน ค่ายานพาหนะ 1- 400 บาท/เดือน และค่าจ้างพิมพ์งาน/เอกสาร 1- 300 บาท/เดือน และนักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดมีเงินเก็บ 1- 600 บาท/เดือน และไม่มีหนี้ต้องชำระ

9.1.3 นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมทุกภาคเรียน 2.53 – 3.03

9.1.4 นักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้ถึง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ รองลงมาคือ จากหนังสือพิมพ์ วิทยุ และการเรียนในชั้นเรียน ตามลำดับ

9.2 ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา

9.2.1 นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดรับทราบว่เศรษฐกิจพอเพียงคือการอยู่แบบพอกินพอใช้ และมีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอเพียง รองลงมาคือ มีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือการประหยัด ส่วนความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นอย่างอื่นได้แก่ การอดออม ความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ และการใช้อย่างคุ้มค่า เป็นต้น

9.2.2 นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

9.3 ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา

9.3.1 นักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการประหยัด/อดออม/คิดก่อนซื้อ/ใช้จ่ายที่จำเป็น/มีความพอประมาณ/พอเพียง/มีน้อยใช้น้อย/วางแผนการใช้จ่าย

9.3.2 นักศึกษาประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ทั้งโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านการศึกษา พบว่า นักศึกษาประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามาก 18 รายการ และระดับปานกลาง 2 รายการ และ 2) ด้านการทำงานและดำเนินชีวิต พบว่า นักศึกษาประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก 22 รายการ และระดับปานกลาง 4 รายการ

9.3.3 ร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับความคาดหวังกับผลสำเร็จในการศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 86.1)

9.3.4 ร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการทำงาน และดำเนินชีวิต ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับการพึ่งตนเองอย่างเต็มความสามารถก่อนตัดสินใจยืมเงินจากผู้อื่นมากที่สุด (ร้อยละ 74.1)

10. อภิปรายผล

10.1 ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา

10.1.1 การรับรู้ถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้ถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาจเป็นเพราะว่า มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลายช่องทาง เช่น สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุและ

หนังสือพิมพ์ เป็นต้น รวมทั้งหลายๆ หน่วยงานทั้ง หน่วยงานของรัฐและองค์กรชุมชนต่างๆ ต่างก็มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและประชาสัมพันธ์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังที่ลีลาภรณ์ บัวสาย[2] กล่าวว่า แกนกลางขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ระดับได้แก่ คณะที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง และกลุ่มงานเศรษฐกิจพอเพียงและธนาคารสมองในสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงได้ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายผลการดำเนินงานเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 80 พรรษาในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2550 รวมทั้งองค์กร หน่วยงานราชการต่างๆ ก็มีกลไกการประชาสัมพันธ์ที่มุ่งให้ประชาชนรับทราบถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังที่ อภิวัช พุกสวัสดิ์ [3] ศึกษา การเผยแพร่ แนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกลไกประชาสัมพันธ์ พบว่า ในการประชาสัมพันธ์โครงการ ได้ใช้การประชาสัมพันธ์เชิงรุก และใช้แนวทางในการดำเนินโครงการด้วยกลยุทธ์ต่างๆ ดังนี้ คือ กลยุทธ์การเผยแพร่ข่าวสาร กลยุทธ์การโน้มน้าวใจ กลยุทธ์การจัดหน่วยงาน นอกจากนี้มีการใช้กลยุทธ์สื่อประชาสัมพันธ์โครงการ คือ การผลิตสื่อด้วยตนเอง การออกสื่อซ้ำๆ บ่อยๆ การใช้สื่อผสม การใช้สื่อบุคคล การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม การใช้สื่อให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย การสร้างพันธมิตรสื่อโดยผ่านกระบวนการนำเสนอสารที่เป็นข้อเท็จจริง การนำเสนอสารจากกลุ่มอ้างอิงหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง การนำเสนอสารที่เน้นข้อความสะดุดตาและการนำเสนอสารที่เป็นเหตุเป็นผล

นอกจากนี้อาจกล่าวได้ว่า สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นที่รวมใจของปวงชนชาวไทย ดังนั้น อะไรที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ หน่วยงานราชการและประชาชนส่วนใหญ่จะให้ความสนใจ ปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงก็เช่นเดียวกันเป็นเป็นแนวคิดปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี [2]

กระแสของการกล่าวถึงและปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเริ่มมีมากหลังจากประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติทางด้านเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งประชาชนทุกกลุ่มได้รับผลกระทบจากปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจดังกล่าว ดังนั้นไม่ว่านักศึกษาจะมาจากครอบครัวที่อยู่ในกลุ่มใดก็ย่อมได้รับผลกระทบเช่นเดียวกันไม่มากก็น้อย ซึ่งแนวทางในการแก้ปัญหาที่มีกล่าวถึงกันมากที่สุดคือการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติ นักศึกษาซึ่งอยู่ในครอบครัวหรือชุมชนก็จะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาซึ่งส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ดังนั้นการรับรู้รับทราบเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก็มีมากเพราะหน่วยงานหรือองค์กรที่น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้หรือปฏิบัติเป็นรูปธรรมที่เห็นชัดที่สุดก็คือหมู่บ้านชุมชนเกษตรกรรม ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของนักศึกษาส่วนใหญ่ก่อนที่จะมาเรียนในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลานั้นเอง

10.1.2 แหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ รองลงมาคือหนังสือพิมพ์ วิทยุ และจากการเรียนในชั้นเรียน ตามลำดับ อภิปรายได้ว่า สื่อทั้งสี่ช่องทางดังกล่าวเป็นสื่อที่มีบทบาทมากที่สุดในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีทั้งภาพและเสียงจะดึงดูดความสนใจของนักศึกษาได้ดี ส่วนสื่อหนังสือพิมพ์นั้น นักศึกษาสามารถหาอ่านได้ง่ายในห้องสมุดหรือที่หอพัก สำหรับสื่อวิทยุนักศึกษาจะได้ทราบเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่า อาจเป็นเพราะช่วงเวลาในการออกอากาศไม่ตรงกับช่วงที่นักศึกษามีเวลาว่างและนักศึกษามักส่วนใหญ่ใช้สื่อวิทยุสำหรับฟัง

เพลงหรือรายการบันเทิงอื่นๆ มากกว่าการฟังสาระความรู้

ส่วนการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาจากการเรียนในชั้นเรียนนั้นน้อยกว่าสื่อทั้งสามแหล่งที่กล่าวมา ซึ่งจากข้อมูลที่ได้จากการวิจัย พบว่า นักศึกษาจำนวนร้อยละ 57.4 รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากการเรียนในชั้นเรียน แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ส่วนหนึ่งได้จัดกิจกรรมที่สอดแทรกหรือบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมการเรียนการสอน แต่ก็มีอาจารย์อีกส่วนหนึ่งไม่ได้สอดแทรกหรือบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในส่วนของอาจารย์เองก็ไม่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือไม่ได้เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัยนี้มีส่วนสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ อรกมล องคสิงห์[4] ที่ได้ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ในเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโครงการจากสื่อมวลชน คือ สื่อหนังสือพิมพ์มากที่สุด

10.1.3 ประเด็นที่นักศึกษาได้รับทราบเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดได้รับทราบว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือการอยู่แบบพอกินพอใช้ อภิปรายได้ว่า ถึงแม้จะมีนักศึกษาจำนวนมากได้รับทราบว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือการอยู่แบบพอกินพอใช้ อย่างไรก็ตาม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีสาระสำคัญที่กว้างกว่านี้ ดังที่ พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์ [5] อธิบายว่า แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงปรากฏอยู่ในการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาช้านาน ในรูปของหลักการสร้างความ “พออยู่-พอกิน” และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานแนวคิดนี้เพื่อใช้ปรับทิศทางการพัฒนาประเทศไทยเป็นครั้งแรก โดยมีข้อความที่สำคัญตอนหนึ่งว่า “การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำ

ตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชา...”

10.1.4 ความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งวิเคราะห์จากการใช้แบบสอบถามปลายเปิด พบว่า นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดมีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอเพียง รองลงมามีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือการประหยัด ส่วนความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นอย่างอื่นได้แก่ การอดออม ความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ และการใช้อย่างคุ้มค่า เป็นต้น อภิปรายได้ว่า ความเข้าใจของนักศึกษาดังกล่าวนี้นี้เกิดจากการได้รับทราบเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้วสรุปตามความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับแนวคิดนี้ แนวคิดของนักศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเฉพาะการเข้าใจว่าหมายถึง “ความพอเพียง” ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า “...คือคำว่าพอก็เพียงพอ เพียงนี้ก็พออย่างนั้นเอง คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย...”

นอกจากนี้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษายังสอดคล้องกับแนวคิดการวิเคราะห์ของนักวิชาการหลายท่าน เช่น พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์ [5] กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงยังรวมถึง ความประหยัด ในทรัพยากรที่ใช้และดำเนินไปด้วยความมีเหตุผล ดังตัวอย่างที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถ่ายทอดให้พลกนิกรว่า

“เศรษฐกิจพอเพียง ที่ได้ย้าแล้วย้าอีก แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า Sufficiency Economy ใครต่อใครก็ต่อว่า ว่าไม่มี Sufficiency Economy แต่ว่าเป็นคำใหม่ของเราก็ได้ ก็หมายความว่าประหยัด แต่ไม่ใช่ชี้เหนียว ทำอะไรด้วยความอะลุ่มอล่วยกัน ทำอะไรด้วยความเหตุและผล จะเป็นเศรษฐกิจพอเพียง แล้วทุกคนจะมีความสุข

อย่างพอเพียงเนีย เราก็ทำ เราเขียนเรื่อง ทฤษฎีใหม่ เขียนเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เราก็ เขียนเอง ไม่ให้คนอื่นเขียน เขียนใช้ คอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ที่ซื้อมาราคาแพง แต่ว่าซื้อมา 12 ปีแล้ว ก็ยังใช้อยู่ ยังใช้ คอมพิวเตอร์ที่มีอายุกว่า 12 – 13 ปีแล้ว ซื้อมา ตอนนั้น 5 รอบ มาถึง 6 รอบ ก็คอมพิวเตอร์อัน เดียวกัน ก็ยังใช้อยู่”

องคมนตรีอำพล เสนาณรงค์ ได้สรุปหลักการ เศรษฐกิจพอเพียงว่า “พึ่งตนเอง ให้พอกิน กินอยู่ตาม อัตรภาพ ไม่ให้เกินฐานะ มีชีวิตที่เรียบง่าย อย่าพึ่งเพื่อ พุ่มเพอีย มีความพอใจในสิ่งที่รับมาด้วยความชอบ ธรรม อย่าให้รายจ่ายเกินรายได้...อย่าโลภมาก มีความพอเพียง และเพียงพอ ไม่เบียดเบียนคนอื่น...” ในทำนองเดียวกัน ปรียานุช พิบูลสรวุฑ [6] ประธาน คณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน ได้สร้างมาตรฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 เน้นให้เด็กใช้ชีวิตพอเพียง ระดับบุคคลและครอบครัว ... รู้จักวิเคราะห์รายรับ – รายจ่ายของตนเอง สอนให้เด็กเห็นคุณค่าของสิ่งของ ตระหนักถึงคุณค่าของเงินทอง จะได้ฝึกนิสัยประหยัด ฝึกจิตสำนึกและนิสัยพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับความ เข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่อง ของความความประหยัด การอดออม ความพอใจในสิ่ง ที่ตนมีอยู่ และการใช้อย่างคุ้มค่า

10.1.5 ความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งวัดจากแบบทดสอบแบบ เลือกรูปแบบ นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดมีความรู้เกี่ยวกับ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า เมื่อวัดความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับ เศรษฐกิจพอเพียงในเชิงวิชาการหรือเชิงทฤษฎี นักศึกษามีเข้าใจในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็น เพราะ ว่า นักศึกษาได้รับสารสนเทศเกี่ยวกับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อต่างๆ ภายนอกเป็นหลักและ จากอาจารย์บางท่านในบางรายวิชาเท่านั้น ส่วน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาในภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2551 ขณะที่ดำเนินการวิจัยนี้ โดยรวมยังไม่

มีรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรง และ นักศึกษาเองน่าจะอ่านเอกสารทางวิชาการหรือสืบค้น เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่มากนัก แต่จะได้ รับรู้จากการประชาสัมพันธ์โดยสื่อต่างๆ เป็นหลัก ซึ่ง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทิยา ดอกประ โคน [7] ที่ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจหมู่บ้านแบบพอเพียง กรณีศึกษา: การประยุกต์ใช้กับหมู่บ้านของอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษากับเกษตรกร ซึ่ง พบว่า เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก เช่น ผลการศึกษา ของ สุคนธ์ เหลืองอิงคะสุต [8] ซึ่งศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจในปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริกับการบันทึก บัญชีครัวเรือนของประชาชนในเขตพื้นที่ ตำบลหนอง ไม้ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยรวมและ รายด้าน ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากทุกด้าน ซึ่งได้แก่ด้าน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การเรียนรู้ การประหยัด และด้านการเอื้ออาทรต่อกัน และ เดชา กลิ่นจันทร์ [9] ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับ ระดับการนำไปปฏิบัติตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ระดับการรับรู้ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของเกษตรกรอยู่ในระดับมาก

10.2 ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษา

10.2.1 การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง นักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงโดยการประหยัด/อดออม/คิดก่อนซื้อ/ใช้ จ่ายที่จำเป็น/มีความพอประมาณ/พอเพียง/มีน้อยใช้น้อย/ วางแผนการใช้จ่าย อภิปรายได้ว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่ มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพประมง/ทำ นา/ทำสวน/เกษตรกร และนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มี รายได้ รวมทั้งนักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดได้รับเงินจาก

ผู้ปกครอง/ญาติพี่น้อง เดือนละ 3,501–4,000 บาท และมีค่าใช้จ่ายสำหรับที่พัก 501 – 1,000 บาท/เดือน สำหรับอาหาร 1,501–2,000 บาท/เดือน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัว 401 – 800 บาท/เดือน ค่ายารักษาโรค 1-300 บาท/เดือน ค่าโทรศัพท์ 201 – 300 บาท/เดือน ค่ายานพาหนะ 1-400 บาท/เดือน ค่าจ้างพิมพ์งาน/เอกสาร 1-300 บาท/เดือน จากที่กล่าวมา นักศึกษาต้องจึงปฏิบัติจริง โดยการประหยัด/อดออม/คิดก่อนซื้อ/ใช้จ่ายที่จำเป็นมีความพอประมาณ/พอเพียง/มีน้อยใช้น้อย/วางแผนการใช้จ่าย มิฉะนั้นแล้วนักศึกษาจะมีปัญหาทางการเงิน การปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงนี้ทำให้นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตประจำวันและการศึกษาเล่าเรียนให้ผ่านไปได้ด้วยดี

นักศึกษาประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ อภิปรายได้ว่า แม้นักศึกษาจะเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเชิงทฤษฎีหรือเชิงวิชาการในระดับปานกลางเกี่ยวกับความพอประมาณ การมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี รวมทั้งเงื่อนไขของความรู้และเงื่อนไขของคุณธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่เรียกว่า สามห่วงสองเงื่อนไข แต่นักศึกษาปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจตามความเข้าใจของนักศึกษาเอง นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดมีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอเพียง รองลงมามีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือการประหยัด ส่วนความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นอย่างอื่นได้แก่ การอดออม ความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ และการใช้อย่างคุ้มค่า ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น ซึ่งผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของมงคล คัยกุลและชญา นิษฐ์ รุ่งรังษี [10] ที่ศึกษาเรื่องรูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรม “การดำรงชีวิตที่พอเพียงตามแนวพระราชดำริ” ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ พบว่า โดยรวมนักศึกษามีพฤติกรรมการดำรงชีวิตที่พอเพียงปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน นักศึกษามีพฤติกรรมการดำรงชีวิตที่พอเพียงปานกลางทุกด้าน

10.2.2 การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา นักศึกษาประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามากเกือบทุกรายการ โดยประยุกต์ใช้สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ มีความคาดหวังกับผลสำเร็จในการศึกษาของตนเอง ปฏิบัติงานของกลุ่มในชั้นเรียนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทำข้อสอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เข้าเรียนอย่างเต็มเวลาในทุกวิชา และมีความภาคภูมิใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในวิชาเอกที่เรียน อภิปรายได้ว่า เป้าหมายที่สำคัญของนักศึกษาในการศึกษาต่อในคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ก็คือการศึกษาให้สำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ ซึ่งเป็นความมุ่งหวังที่ไม่ใช่เฉพาะของตัวนักศึกษาเองแต่รวมถึงพ่อแม่ผู้ปกครองและญาติพี่น้องของนักศึกษา และสำหรับนักศึกษาบางคนก็เป็นความมุ่งหวังของชุมชนภูมิภาคนาเดิมของนักศึกษาด้วย นอกจากนี้ นักศึกษาเน้นในส่วนของความซื่อสัตย์สุจริต และมีความขยันหมั่นเพียรที่เข้าเรียนอย่างเต็มเวลาและการได้เรียนในสาขาวิชาที่ตนเองมีความชอบ ซึ่งการปฏิบัติของนักศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับปรัชญาของคณะเศรษฐศาสตร์ที่ว่า “เสริมสร้างปัญญาและจริยธรรม นำพัฒนาวิชาชีพ”

10.2.3 การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการทำงาน นักศึกษามีระดับการประยุกต์ใช้ในระดับมาก 22 รายการ และมีการประยุกต์ใช้ระดับปานกลาง 4 รายการ โดยมีการประยุกต์ใช้สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ พึ่งตนเองอย่างเต็มความสามารถก่อนการตัดสินใจยืมเงินจากผู้อื่น มีความภูมิใจในการเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย เหมาะสมกับฐานะ ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตรงตามเวลาที่กำหนด ตระหนักถึงการประหยัดในการดำรงชีวิตของตนเองตามความเหมาะสมกับฐานะ และใช้สิ่งที่ท่านมีอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยเหลือผู้ด้อยกว่าเมื่อโอกาสอำนวย อภิปรายได้ว่า โดยรวมนักศึกษาประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านทำงานในระดับสูงเกือบทุกข้อในแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับโดยเฉพาะข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรกนี้สอดคล้องกับความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนักศึกษาในกลุ่มใหญ่ที่สุดมีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอเพียง รองลงมามีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือการประหยัด การอดออม ความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ และการใช้อย่างคุ้มค่า เป็นต้น นอกจากนั้นพบว่า นักศึกษาจัดทำและวิเคราะห์บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเองในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาไม่ได้รับการฝึกฝนให้จัดทำบันทึกรายรับรายจ่ายของตนเองจากครอบครัวหรือในสถาบันการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งการจดบันทึกรายรับรายจ่ายของตนเองหรือการทำบัญชีครัวเรือนนี้เป็นจุดอ่อนของของครอบครัวในประเทศไทย สังเกตจากผลการวิจัยของ สุคนธ์ เหลืองอิง-คะสุต [8] ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริกับการบันทึกบัญชีครัวเรือนของประชาชนในเขตพื้นที่ ตำบลหนองไผ่ อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยรวมและรายด้าน ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากทุกด้าน ซึ่งได้แก่ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การเรียนรู้ การประหยัด และด้านการเลือกอาหารต่อกัน แต่สำหรับการศึกษาการบันทึกบัญชีครัวเรือนของประชาชนพบว่า โดยรวมประชาชนมีการบันทึกบัญชีอยู่ในระดับบางครั้ง

11. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องนี้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

11.1 จากผลการศึกษาที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และจากการเรียนในชั้นเรียน ต่ำลำดับ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรเพิ่มการบูรณาการเนื้อหาสาระและการปฏิบัติเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชาที่ตนเองสอนเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจและนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ไปใช้มากยิ่งขึ้น และจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมความรู้และเป็นแบบอย่าง

ในการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเนื่องจากสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และวิทยุเป็นสื่อที่นักศึกษาให้ความสนใจ ดังนั้น คณะครุศาสตร์จึงควรร่วมมือกับทางมหาวิทยาลัยในการผลิตรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความรู้และการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสามารถนำไปเผยแพร่ผ่านทางสายเคเบิลภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งการใช้สื่อสิ่งพิมพ์และรายการวิทยุของมหาวิทยาลัยในการร่วมกันขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

11.2 จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับ 1) จัดสรรเวลาในการศึกษาอย่างเหมาะสม 2) มีทุนสำรองไว้ใช้เมื่อฉุกเฉินระหว่างศึกษา และ 3) การจัดทำและวิเคราะห์บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง ดังนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ความสำคัญในการความรู้และจัดประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา โดยคณะครุศาสตร์ควรส่งเสริมและกระตุ้นให้นักศึกษามีการจัดทำและวิเคราะห์บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง การอดออม และการจัดสรรเวลาในการศึกษาอย่างเหมาะสม โดยการสอดแทรกเนื้อหาในวิชาสอน ร่วมกับการจัดประสบการณ์ให้นักศึกษา รวมทั้งกระตุ้นผ่านระบบการสื่อสารต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้นักศึกษาได้มีการพัฒนาและปรับปรุงตนเองในด้านดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้น

11.3 จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษากลุ่มใหญ่ที่สุดมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีรายวิชาเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิชาการศึกษาทั่วไปที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน เพื่อเป็นการร่วมขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

11.4 จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น คณะครุศาสตร์ จึงควรส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 กับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ในชั้นปีอื่นๆ และนักศึกษาคณะอื่นๆ ในมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นการเผยแพร่และร่วมขับเคลื่อน

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้เป็นประโยชน์มากที่สุดต่อสังคมส่วนรวมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] ฉลองภพ สุตังกรกาญจน์และคณะ. 2552. **วิเคราะห์นโยบายมหภาคของรัฐในมิติต่างๆ จากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** (พ.ศ. 2540-2549). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- [2] ลีลาภรณ์ บัวสาย. 2549. **เศรษฐกิจพอเพียง : ร่วมเรียนรู้ สานขยายขยายผล**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. อัมรินทร์พรินติงแอนด์พับลิชชิง จำกัด มหาชน. 9-11.
- [3] อภิชาติ พุกสวัสดิ์. 2550. **การเผยแพร่แนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกลไกประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- [4] อรกมล องคสิง. 2550. **การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อโครงการธรรมศาสตร์ทำนาเศรษฐกิจพอเพียง**. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการการสื่อสารภาครัฐและเอกชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [5] พิพัฒน์ ยอดพฤติการ. 2550. **เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง อะไร**. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยพัฒน์.
- [6] ปรียานุช พิบูลสรวุฑ. 2550. **การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- [7] นันทิยา ดอกประโคน. 2551. **เศรษฐกิจหมู่บ้านแบบพอเพียง กรณีศึกษา: การประยุกต์ใช้กับหมู่บ้านของอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [8] สุนันท์ เหลืองอิงคะสุต. 2551. **ความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริกับการบันทึกบัญชีครัวเรือนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- [9] เดชา กลิ่นจันทร์. 2549. **ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับระดับการนำไปปฏิบัติตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- [10] มงคล ศัยยกุลและชญานิชฎิ รุ่งรังษี. 2550. **รูปแบบการเสริมสร้างพฤติกรรม “การดำรงชีวิตที่พอเพียงตามแนวพระราชดำริ” ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

**เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรของนักศึกษาฝึกสอน
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**
Attitudes toward Agriculture Teacher Occupation of Student Teachers,
Department of Agricultural Education, Faculty of Industrial Education,
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

รัชดากร พลภักดี* วันชัย สายเมฆ**

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปและเจตคติด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ และด้านการวัดและการประเมินผลของนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรก่อนและหลังการฝึกสอน ประชากร คือ นักศึกษาฝึกสอนจำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Wilcoxon Matched-paired Test พบว่า

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชาย อายุระหว่าง 20-22 ปี ภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม นักศึกษาฝึกสอนเกินครึ่งกำลังศึกษาอยู่สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ส่วนใหญ่ได้เกรดเฉลี่ยสะสม 3.01- 3.50 และเหตุผลที่นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เลือกศึกษาต่อที่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเพราะต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เจตคติของนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรก่อนและหลังการฝึกสอน พบว่าเจตคติของนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านความรู้ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: เจตคติ วิชาชีพครู การฝึกสอน ครูเกษตร นักศึกษาฝึกสอน

Abstract

The objectives of this research were: to study general information, attitudes (on knowledge, teaching, personality and relations, measurement and evaluation) and, compare attitudes of student teachers before and after teaching practices. Populations were 37 student teachers in the second year, department of Agricultural Education (Dept. Ag.Ed.), Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. The research instrument was an questionnaire. The data was analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and, Wilcoxon Matched-paired Test. The research findings were: most of student teachers were male, 20-22 years old, from northeast of Thailand. The parents were farmer. More than half of student teachers were studying in Ago-industry. Most of them obtained G.P.A.3.01-3.50. The reason of student teacher selected to study in the Dept. Ag.Ed. was pursued in Bachelor degree. Attitudes of student teachers before and after teaching practices were

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

found out that: the attitudes toward agriculture teacher occupation of student teachers in teaching dimension and measuring evaluating dimension were different significant at the 0.05 level but knowledge dimension and personality and relations dimension were not different.

Keywords : attitudes, teacher professional, teaching practice, agricultural teacher, student teachers

1. บทนำ

การเกษตรมีบทบาทต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก เพราะเป็นอาชีพหลักที่ทำรายได้สู่ประเทศชาติ นับวันประชากรเพิ่มมากขึ้นความต้องการผลผลิตทางการเกษตรก็ย่อมจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย แต่พื้นที่ที่จะทำการเกษตรมีเท่าเดิม หรือน้อยกว่าเดิม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาวิทยาการและเทคโนโลยีในด้านการเกษตรที่ก้าวหน้าและทันสมัย เพื่อทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งเกษตรกรต้องมีความรู้ ความคิดและความสามารถในการประกอบอาชีพนั้น ซึ่งความรู้ ความคิดและความสามารถนั้นย่อมได้มาจากการศึกษาทางด้านการเกษตร การที่ศึกษาเกษตรจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ครูเกษตร

ครูเกษตรที่ดีนั้นจะต้องผ่านการฝึกฝนเป็นอย่างดีมาก่อน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นครู ซึ่งเจตคติเป็นพฤติกรรมความรู้สึของคนเราที่มีความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวในด้านความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากกระบวนการการเรียนรู้จากประสบการณ์ส่วนตัว จากบุคคลในครอบครัว กลุ่มเพื่อน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะทำให้นักศึกษาไปถึงจุดมุ่งหมายช่วยในการปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ และเข้ากับสังคมได้ [1]

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเป็นสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งที่ทําหน้าที่ผลิตครูเกษตรตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตจึงได้จัดให้นักศึกษาออกไปฝึกสอนตาม

สถานศึกษาต่าง ๆ ที่เปิดสอนวิชาเกษตร เช่น โรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษาได้รับประสบการณ์โดยตรงในวิชาชีพครู และเพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาก่อนออกฝึกสอนจึงควรที่จะทำการวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร และเมื่อนักศึกษาได้ทำการฝึกสอนเสร็จสิ้นแล้วก็ควรจะมีการวัดเจตคติอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นการยืนยันถึงพัฒนาการด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเกษตรเนื่องจากนักศึกษาฝึกสอนได้ลงมือปฏิบัติงานจริงในฐานะครูเกษตรที่ทำให้เกิดการเรียนรู้หลายด้าน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรก่อนและหลังการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเพื่อให้ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูให้แก่นักศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรก่อนและหลังการฝึกสอน

3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรก่อนและหลัง การฝึกสอน

3. ขอบเขตในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา ฝึกสอน ได้แก่ เพศ อายุ สาขาวิชา เหตุผลที่เลือก เรียนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร เกรตเจเลีย ภูมิลำเนา อาชีพผู้ปกครอง และศึกษา เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู เกษตรของนักศึกษาฝึกสอนก่อนและหลังการฝึกสอน ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ด้านการวัดผลและการประเมินผล

4. ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาค้างนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ทำการฝึกสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวนทั้งหมด 37 คน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามวัดเจตคติโดยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของธีรยศ ทอง อิม [2] ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด สอบถามด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติของนักศึกษา ฝึกสอนที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรเป็นแบบสอบถามแบบ ประมาณค่า จำนวน 39 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น ด้าน ความรู้ 10 ข้อ ด้านการสอน 10 ข้อ ด้านบุคลิกภาพและ มนุษยสัมพันธ์ 12 ข้อ ด้านการวัดผลและการ ประเมินผล 7 ข้อ

โดยข้อคำถามแต่ละข้อแบ่งคะแนนเป็นระดับของ เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญแล้วไป ทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 10 ฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.85 หลังจาก ทดลองใช้แบบสอบถาม นำแบบสอบถามนำมา ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 37 ชุด เก็บรวบรวม ข้อมูลกับประชากรด้วยตัวผู้วิจัยเองและได้รับ แบบสอบถามคืน 37 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ค่า ทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Wilcoxon Matched-paired Test ซึ่งค่าเฉลี่ยของเจตคติใช้สเกลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

8. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรของนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของนักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เป็นชายคิดเป็นร้อยละ 64.90 มีอายุระหว่าง 20-22 ปีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 70.30 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือคิดเป็นร้อยละ 32.50 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 56.80 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร คิดเป็นร้อยละ 54.10 ได้เกรดเฉลี่ยสะสม 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 43.20 ส่วนใหญ่เลือกศึกษาต่อที่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเพราะต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 37.80 และต้องการที่จะประกอบอาชีพครูเกษตรคิดเป็น ร้อยละ 29.70

ตารางที่ 1 สภาพทั่วไปของนักศึกษาฝึกสอน

รายการ	ความถี่ (N =37)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	24	64.90
หญิง	13	35.10
2. อายุ (ปี)		
20 – 22	26	70.30
23 – 25	9	24.30
26 – 28	2	5.40

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (N =37)	ร้อยละ
3. ภูมิลำเนา		
ภาคกลาง	7	18.90
ภาคเหนือ	5	13.50
ภาคใต้	10	27.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	12	32.50
ภาคตะวันออก	1	2.70
ภาคตะวันตก	2	5.40
4. อาชีพผู้ปกครอง		
เกษตรกรรม	21	56.80
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	10	27.00
ค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัว	4	10.80
รับจ้าง	1	2.70
5. สาขาวิชา		
เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช	8	21.60
เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์	9	24.40
อุตสาหกรรมเกษตร	20	54.10
6. เกรดเฉลี่ยสะสม		
2.00 – 2.50	8	21.60
2.51 – 3.00	9	24.30
3.01 – 3.50	16	43.20
3.51 – 4.00	4	10.80
7. เหตุผลที่เลือกเรียนภาควิชา		
ครุศาสตร์เกษตร		
ต้องการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น	14	37.80
ต้องการที่จะประกอบอาชีพครูเกษตร	11	29.70
พัฒนาบุคลิกภาพ	5	13.50
มีผู้แนะนำให้เรียน	3	8.20
เรียนตามเพื่อน	2	5.40
ถูกบังคับให้เรียน	2	5.40

ตารางที่ 2 ความคาดหวังในการเป็นครูเกษตรที่ดีของนักศึกษาฝึกสอนก่อนและหลังการฝึกสอน

รายการ	ก่อนฝึกสอน		หลังฝึกสอน	
	ความถี่ (N=37)	ร้อยละ	ความถี่ (N=37)	ร้อยละ
ความคาดหวังในการเป็นครูเกษตร				
เป็นครูเกษตรที่ดีได้	32	84.20	23	63.20
ไม่แน่ใจที่จะเป็นครูเกษตรที่ดีได้	5	15.80	14	36.80
เหตุผลเป็นครูเกษตรที่ดีได้				
มีความตั้งใจที่จะเป็นครูเกษตร	17	46.00	12	34.10
รักในอาชีพครูเกษตร	8	21.60	9	23.70
มีความรู้ทางด้านเกษตร	7	18.90	5	13.20
เหตุผลที่ไม่แน่ใจว่าจะเป็นครูเกษตรที่ดีได้				
ยังไม่ได้ออกไปฝึกสอน	3	8.10	-	-
ไม่เหมาะสมกับอาชีพครูเกษตร	2	5.40	9	23.70
ความรู้ทางด้านเกษตรไม่ดีพอ	-	-	2	5.30

จากตารางที่ 2 พบว่านักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ก่อนออกฝึกสอนมีความคาดหวังเป็นครูเกษตรที่ดีได้ คิดเป็นร้อยละ 84.20 เหตุผลที่นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่คิดว่าเป็นครูเกษตรที่ดีได้เพราะมีความตั้งใจที่จะเป็นครูเกษตร คิดเป็นร้อยละ 46.00 ส่วนความคาดหวังในการเป็นครูเกษตรที่ดีของนักศึกษาฝึกสอนหลังจากการฝึกสอน พบว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่าเป็นครูเกษตรที่ดีได้ คิดเป็นร้อยละ 63.20 เหตุผลที่นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่คิดว่าเป็นครูเกษตรที่ดีได้เพราะมีความตั้งใจที่จะเป็นครูเกษตรคิดเป็นร้อยละ 34.10

ตอนที่ 2 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรก่อนและหลังการฝึกสอน

เจตคติของนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านความรู้ก่อนและหลังการฝึกสอน พบว่า มี 3 รายการที่นักศึกษาฝึกสอนมีเจตคติต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านความรู้ก่อนและหลังการฝึกสอนแตกต่างกัน ได้แก่ ต้องมีความรู้ด้านวิชาชีพครู ต้องมีความรู้ในด้านการวัดผลและประเมินผล และไม่ต้องมีความรู้ภาคปฏิบัติในวิชาที่สอนก่อนออกฝึกสอน ส่วนอีก 7 รายการ เจต

คติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านความรู้ของนักศึกษา ก่อนและหลังการฝึกสอนไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอน ไม่ต้องมีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน ต้องมีความรู้ภาคทฤษฎีในวิชาที่สอน ไม่ต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาที่สอนก็ได้ ต้องมีความสามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงเนื้อหาที่สอนให้ทันสมัยอยู่อย่างสม่ำเสมอ ไม่ต้องมีความรู้สาขาวิชาอื่น ๆ ยกเว้นสาขาวิชาที่สอนเท่านั้น ไม่ต้องมีความรู้ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านความรู้ของนักศึกษา ก่อนและหลังการฝึกสอน

รายการ	ระดับเจตคติ (N=37)					
	ก่อนฝึกสอน			หลังฝึกสอน		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
1. ต้องมีความรู้ด้านวิชาชีพครู	4.18	0.61	เห็นด้วย	4.35	0.71	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอน	4.54	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.59	0.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ไม่ต้องมีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน	2.64	1.41	ไม่แน่ใจ	2.18	1.52	ไม่แน่ใจ
4. ต้องมีความรู้ในด้านการวัดผลและประเมินผล	4.18	0.56	เห็นด้วย	4.24	0.68	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. ต้องมีความรู้ภาคทฤษฎีในวิชาที่สอน	4.37	0.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.32	0.74	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6. ไม่ต้องมีความรู้ภาคปฏิบัติในวิชาที่สอน	2.32	1.37	ไม่เห็นด้วย	2.72	1.53	ไม่แน่ใจ
7. ไม่ต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาที่สอนก็ได้	2.51	1.26	ไม่เห็นด้วย	2.54	1.42	ไม่เห็นด้วย
8. ต้องมีความสามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงเนื้อหาที่สอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ	4.43	0.72	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.48	0.69	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. ไม่ต้องมีความรู้สาขาวิชาอื่น ๆ ยกเว้นสาขาวิชาที่สอน	2.27	1.14	ไม่เห็นด้วย	2.29	1.15	ไม่เห็นด้วย
10. ไม่ต้องมีความรู้ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม	2.32	1.08	ไม่เห็นด้วย	2.27	1.19	ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 4 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการสอนของนักศึกษา ก่อนและหลังการฝึกสอน

รายการ	ระดับเจตคติ (N=37)					
	ก่อนฝึกสอน			หลังฝึกสอน		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
1. ไม่ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ให้มีความชัดเจน	2.16	1.19	ไม่เห็นด้วย	2.13	1.20	ไม่เห็นด้วย
2. ไม่ต้องมีการวางแผนและเตรียมการสอน	2.05	1.02	ไม่เห็นด้วย	2.08	1.23	ไม่เห็นด้วย
3. ต้องมีวิธีการสอนได้เข้าใจง่ายและชัดเจน	4.51	0.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.62	0.54	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. มีวิธีการเลือกใช้วิธีสอนได้เหมาะสม	4.35	0.78	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.54	0.60	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. ต้องเข้าสอนและเลิกตรงตามเวลาทุกครั้ง	4.05	0.77	เห็นด้วย	4.08	0.72	เห็นด้วย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ระดับเจตคติ (N=37)					
	ก่อนฝึกสอน			หลังฝึกสอน		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
6. ไม่ต้องตั้งใจสอนนักเรียนก็สามารถเรียนรู้ได้เอง	1.91	0.95	ไม่เห็นด้วย	2.27	1.26	ไม่เห็นด้วย
7. ต้องมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน	4.27	0.65	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.43	0.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8. ไม่จำเป็นต้องมีกิจกรรมในการเรียนการสอนให้นักเรียน	1.91	1.01	ไม่เห็นด้วย	2.10	1.24	ไม่เห็นด้วย
9. ต้องมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน	4.29	0.61	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.35	0.71	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10. ไม่ต้องมีการวัดและการประเมินผลการสอน	1.86	1.05	ไม่เห็นด้วย	2.21	1.31	ไม่เห็นด้วย

จากตารางที่ 4 เจตคติของนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการสอนก่อนและหลังการฝึกสอนพบว่า นักศึกษาฝึกสอนมีเจตคติต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการสอนก่อนและหลังการฝึกสอนไม่แตกต่างกันทุกรายการ ได้แก่ ไม่ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนให้มีความชัดเจน ไม่ต้องมีการวางแผนและเตรียมการสอน ต้องมีวิธีการสอนได้เข้าใจง่ายและ

ชัดเจน มีวิธีการเลือกใช้วิธีสอนได้เหมาะสม ต้องเข้าสอนและเลิกตรงตามเวลาทุกครั้ง ไม่ต้องตั้งใจสอนนักเรียนก็สามารถเรียนรู้ได้เอง ต้องมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ไม่จำเป็นต้องมีกิจกรรมในการเรียนการสอนให้นักเรียน ต้องมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน ไม่ต้องมีการวัดและการประเมินผลการสอน

ตารางที่ 5 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ของนักศึกษา ก่อนและหลังการฝึกสอน

รายการ	ระดับเจตคติ (N=37)					
	ก่อนฝึกสอน			หลังฝึกสอน		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
1. ต้องมีการแต่งกายเหมาะสมในการสอน	4.45	0.86	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.62	0.54	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ไม่ต้องมีความสุภาพอ่อนโยนต่อนักเรียน	2.05	1.17	ไม่เห็นด้วย	2.18	1.37	ไม่เห็นด้วย
3. ต้องมีลักษณะการเป็นผู้นำ	4.35	0.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.35	0.71	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. ต้องมีความสามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ดี	4.45	0.60	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.54	0.60	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. ต้องเป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะละเว้นสิ่งเสียด	4.45	0.64	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.27	0.80	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ระดับเจตคติ (N=37)					
	ก่อนฝึกสอน			หลังฝึกสอน		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
6. ต้องเป็นผู้ที่มีอารมณ์ขันในโอกาสที่เหมาะสม	4.13	0.71	เห็นด้วย	4.18	0.87	เห็นด้วย
7. ไม่จำเป็นต้องควบคุมอารมณ์ต่อนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา	1.89	1.14	ไม่เห็นด้วย	2.16	1.28	ไม่เห็นด้วย
8. ต้องสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้	4.40	0.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.59	0.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. ไม่ต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.00	1.13	ไม่เห็นด้วย	2.05	1.77	ไม่เห็นด้วย
10. ต้องมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ	4.45	0.60	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.45	0.69	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
11. ไม่จำเป็นต้องให้ความร่วมมือกับชุมชนรอบ ๆ สถานศึกษา	1.94	1.05	ไม่เห็นด้วย	2.08	1.23	ไม่เห็นด้วย
12. ไม่ต้องมีความสุขุมรอบคอบในการแก้ปัญหา	2.00	1.17	ไม่เห็นด้วย	2.08	1.34	ไม่เห็นด้วย

จากตารางที่ 5 เจตคติของนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ก่อนและหลังการฝึกสอน พบว่า นักศึกษาฝึกสอนมีเจตคติต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ก่อนและหลังการฝึกสอนไม่แตกต่างกันทุกรายการ ได้แก่ ต้องมีการแต่งกายเหมาะสมในการสอน ไม่ต้องมีความสุขภาพอ่อนโยนต่อนักเรียน ต้องมีลักษณะการเป็นผู้นำ ต้องมีความสามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ดี ต้องเป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะละเว้นสิ่งเสพติด ต้องเป็นผู้ที่มีอารมณ์ขันในโอกาสที่เหมาะสม ไม่จำเป็นต้องควบคุมอารมณ์ต่อนักเรียนและบุคลากรใน

สถานศึกษา ต้องสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้ ไม่ต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ต้องมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่จำเป็นต้องให้ความร่วมมือกับชุมชนรอบ ๆ สถานศึกษาและไม่ต้องมีความสุขุมรอบคอบในแก้ปัญหา

ตารางที่ 6 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการวัดผลและการประเมินผลของนักศึกษา ก่อนและหลังการฝึกสอน

รายการ	ระดับเจตคติ (N=37)					
	ก่อนฝึกสอน			หลังฝึกสอน		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
1. ไม่จำเป็นต้องทราบพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน	1.94	1.05	ไม่เห็นด้วย	2.10	1.12	ไม่เห็นด้วย
2. ต้องมีการประเมินผลหลังจบบทเรียนทุกครั้งเพื่อประมวลผลการเรียนทุกครั้งที่ผ่านมา	4.05	0.74	เห็นด้วย	4.18	0.73	เห็นด้วย
3. ไม่จำเป็นต้องซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องที่กำลังเรียน	1.91	1.06	ไม่เห็นด้วย	2.08	0.95	ไม่เห็นด้วย
4. ไม่จำเป็นต้องตรวจผลงานนักเรียนทุกครั้ง ที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนไปทำ	1.75	0.95	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	2.05	0.99	ไม่เห็นด้วย
5. ต้องทดสอบผู้เรียนโดยการให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง	4.21	0.78	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.29	0.77	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6. ควรออกแบบทดสอบที่ยากให้แก่ผู้เรียน	2.78	0.88	ไม่แน่ใจ	3.16	1.21	ไม่แน่ใจ
7. ต้องมีแบบทดสอบหลายชนิดเพื่อใช้ประเมินผู้เรียน	4.00	1.02	เห็นด้วย	4.27	0.90	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 6 การศึกษาเจตคติของนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการวัดผลและการประเมินผลก่อนและหลังการฝึกสอน ผลการศึกษาพบว่า มี 2 รายการที่มีเจตคติต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการวัดผลและการประเมินผลก่อนและหลังการฝึกสอนแตกต่างกัน ได้แก่ ไม่จำเป็นต้องตรวจผลงานนักเรียนทุกครั้ง ที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนไปทำ ต้องมีแบบทดสอบหลายชนิดเพื่อใช้ประเมินผู้เรียน ส่วนอีก 5 รายการ เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการวัดผลและการประเมินผลของนักศึกษา ก่อนและหลังการฝึกสอนไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ไม่จำเป็นต้องทราบพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน ต้องมีการประเมินผลหลังจบบทเรียนทุกครั้งเพื่อประมวลผลการเรียนทุกครั้งที่ผ่านมา ไม่จำเป็นต้องซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องที่กำลังเรียนต้องทดสอบผู้เรียนโดยการให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงควรออกแบบทดสอบที่ยากให้แก่ผู้เรียน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูเกษตรก่อนและหลังการฝึกสอน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรของนักศึกษา ก่อนและหลังการฝึกสอน

รายการ	Z	Sig. (2-tailed)	ความหมาย
1. ด้านความรู้	-1.330	.183	ไม่แตกต่าง
2. ด้านการสอน	-2.023	.043*	แตกต่าง
3. ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์	-.608	.543	ไม่แตกต่าง
4. ด้านการวัดผลและการประเมินผล	-2.195	.028*	แตกต่าง

หมายเหตุ : ถ้า Sig. (2-tailed) > 0.05 หมายถึง ไม่แตกต่าง
ถ้า Sig. (2-tailed) ≤ 0.05 หมายถึง แตกต่าง

จากตารางที่ 7 เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู
 เกษตรของนักศึกษาก่อนและหลังการฝึกสอนด้าน
 ความรู้ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพและมนุษย-
 สัมพันธ์ และด้านการวัดผลและการประเมินผล พบว่า
 ด้านการวัดผลและการประเมินผลของนักศึกษามีเจต-
 คติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรแตกต่างกันอย่างมีระดับ
 นัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านความรู้ ด้านการสอน
 ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ไม่มีความแตกต่าง
 กัน

9. อภิปรายผลการวิจัย

9.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาฝึกสอน

จากการศึกษาเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรก่อนและ
 หลังการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษามาพิจารณาพบว่า
 ประเด็นที่น่าสนใจในด้านสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา
 ฝึกสอนพบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชาย มีภูมิลำเนา
 อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพราะเป็นภูมิภาคที่
 ใหญ่เป็นอันดับหนึ่งของประเทศและนิยมส่งบุตรหลาน
 เข้ามาศึกษาภายในตัวเมือง หรือตัวจังหวัดที่มีชื่อเสียง
 ด้านการศึกษามากกว่าและอายุของนักศึกษาส่วนใหญ่
 จะอยู่ในช่วง 20-22 ปี เพราะเป็นไปตามเกณฑ์ของ
 การศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งสอดคล้องกับวิชัย ต้นศิริ [3] ที่
 กล่าวว่าอายุของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาคืออายุ 3-
 5 ขวบ ในระดับประถมศึกษาอายุ 6-11 ปี นักศึกษา
 ฝึกสอนส่วนใหญ่เลือกเรียนสาขาวิชาอุตสาหกรรม
 เกษตร และต้องการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งนี้
 เนื่องมาจากนักศึกษาส่วนใหญ่มีผู้ปกครองเป็น
 เกษตรกรต้องทำงานที่ค่อนข้างลำบาก มีการศึกษาน้อย
 เมื่อดูที่วงจรของสินค้าเกษตรแล้วจะอยู่ในขั้นการผลิต
 แต่ยังไม่ขาดการแปรรูปในเชิงอุตสาหกรรมทำให้มีความ
 สนใจในสาขาอุตสาหกรรมเกษตร และต้องการให้บุตร
 หลานเรียนสูง ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ

9.2 ความคาดหวังในการเป็นครูเกษตรที่ดีของ นักศึกษาฝึกสอนก่อนและหลังการฝึกสอน

ด้านความคาดหวังในการเป็นครูเกษตรที่ดีของ
 นักศึกษาฝึกสอนก่อนและหลังออกฝึกสอนพบว่าเมื่อมี
 การฝึกสอนแล้วทำให้ความคาดหวังในการเป็นครู
 เกษตรที่ดีลดลงจากร้อยละ 84.20 เป็นร้อยละ 63.20
 สอดคล้องกับความไม่แน่ใจในตนเองว่าจะเป็นครู
 เกษตรที่ดีได้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นจากร้อยละ 15.80
 เป็นร้อยละ 36.80 อาจเป็นเพราะจากการที่ได้ไป
 ฝึกสอนในสถานศึกษาต่าง ๆ ทำให้พบว่าการเป็นครู
 เกษตรที่ดีนั้นมีความเหนื่อยยากและลำบากตลอดจน
 พบกับปัญหาและอุปสรรคมากมายจึงทำให้ไม่แน่ใจที่
 จะเป็นครูเกษตรที่ดีได้ ซึ่งสอดคล้องกับลัดดา เสนาวงศ์
 [5] กล่าวว่า บทบาทและหน้าที่ของครูที่ดีจะต้องมี
 ความอดทน กล้าเผชิญปัญหา ใฝ่รู้ ชยัน ประหยัด
 เสียสละ ขำคิด ขำสังเกต คล่องแคล่ว ฉับไว อารมณ์
 ดี

9.3 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรก่อนและหลัง การฝึกสอน

1. ด้านความรู้

ด้านเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านความรู้ก่อน
 และหลังการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนพบว่า
 นักศึกษาเห็นด้วยอย่างยิ่งทั้งก่อนและหลังการฝึกสอน
 ว่าต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนทั้งความรู้
 ภาคทฤษฎีในวิชาที่ทำการสอนและการประยุกต์ใช้
 ความรู้ใหม่ ๆ ให้เนื้อหามีความทันสมัยเพราะหากไม่
 เข้าใจจริงและเนื้อหาที่สอนไม่เป็นปัจจุบันก็จะทำให้การ
 ถ่ายทอดความรู้เกิดการบิดเบือนจากข้อเท็จจริงของ
 เนื้อหานั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ไกรนุช ศิริพูล [6] กล่าว
 ว่า ครูอาจารย์ทุกคนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่
 เป็นประจำ ต้องมีการทวนทวนหาความรู้วิชาอื่น
 เพิ่มเติมนอกเหนือไปจากวิชาที่สอนอยู่ และจะต้องหา
 ความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ด้านความรู้การวัดผลและประเมินผลก่อนฝึกสอนมีความเห็นด้วยว่าต้องมีความรู้ด้านนี้แต่หลังจากสิ้นสุดการฝึกสอนแล้วกลับมีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าต้องมีความรู้ด้านการวัดผลและประเมินผลเพราะจะต้องใช้จริงในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนในสวนรายวิชาที่รับผิดชอบสอน

นักศึกษาไม่เห็นด้วยทั้งก่อนและหลังการฝึกสอนในรายการที่ว่าไม่ต้องมีความรู้ด้านสาขาวิชาอื่นและความรู้ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมเพราะความรู้ดังกล่าวมีความจำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวันทั้งในการอยู่รอดและการตัดสินใจทำอะไรบางอย่าง เช่น การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับ รมณีย์ อาภาภิรม [7] กล่าวว่าคุณลักษณะที่ดีของครู คือจะต้องเป็นผู้มีความรู้และทักษะ มีจิตใจอันดีงาม ยกย่องให้เกียรติผู้อื่น สำนึกตนเสมอว่าตนเป็นแบบอย่างที่ดีหรือเป็นแม่พิมพ์ของชาติ

นักศึกษาไม่แน่ใจทั้งก่อนและหลังการฝึกสอนในรายการที่ว่าไม่ต้องมีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอนอาจจะเป็นเพราะว่า นักเรียนที่สอนยังไม่ทราบเนื้อหาที่จะสอน อีกทั้งนักศึกษาใหม่ต่อการสอนทำให้ไม่มั่นใจในเนื้อหาที่สอน

2. ด้านการสอน

เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการสอนก่อนและหลังการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนพบว่า นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าต้องมีวิธีการสอนที่เข้าใจได้ง่ายและชัดเจน สามารถเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม มีความสามารถในการบรรยายในชั้นเรียน และมีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าต้องมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน เพราะการสอนเป็นหน้าที่หลักของการเป็นครูและปัจจัยด้านตัวของครูเองเป็นส่วนสำคัญที่จะเลือกเทคนิค วิธีการและกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงสุดของผลผลิตคือตัวนักเรียนหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ รมณีย์ อาภาภิรม [7] กล่าวว่าไว้ว่าครูเกษตรต้องมีความเสียสละส่วนตัว เป็นผู้รอบรู้ มีความสามารถ ประสบการณ์ มี

การศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในการสอน

3. ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

เจตคติต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ก่อนและหลังการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน พบว่า นักศึกษาฝึกสอนเห็นด้วยอย่างยิ่งทั้งก่อนและหลังการฝึกสอนด้านการแต่งกายที่เหมาะสม ลักษณะการเป็นผู้นำ การปรับตัวเข้ากับคนอื่น การเป็นผู้มีศีลธรรม การให้คำปรึกษาที่ดีแก่ผู้เรียน และการมีสุขภาพดีทั้งทางกายและทางใจ เพราะบุคลิกภาพถือเป็นสิ่งแรกที่ทำให้เกิดการยอมรับนับถือจากคนรอบข้างทั้งคนที่อยู่ได้บังคับบัญชาและผู้พื้นฐานทางสังคมสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ ยนต์ ชุมจิต [8] กล่าวว่า ครูประกอบด้วย บุคลิกภาพที่ดีลักษณะที่ดี สติปัญญาที่ดี มีความกระตือรือร้น เติบโตฉลาด เชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประพฤติกรรมเป็นคนดี มีจรรยาบรรณครูและคุณธรรมสูง

4. ด้านการวัดผลและการประเมินผล

เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการวัดผลและการประเมินผลก่อนและหลังการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน พบว่า นักศึกษาเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าต้องทดสอบผู้เรียนโดยการให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง เนื่องจากการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเป็นการเรียนรู้ที่ได้ผลดีที่สุดในทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพราะทำให้ผู้ปฏิบัติสามารถจำได้และทำได้แม้จะผ่านเวลาไปนาน และสามารถนึกภาพจากที่เคยปฏิบัติจริงด้วยตนเองซึ่งต่างจากการจำอย่างเดียวที่จะหลงลืมตามกาลเวลาซึ่งสอดคล้องกับ อนันต์ ศรีโสภ [9] ได้กล่าวถึง การวัดผลและการประเมินผลไว้ว่า เป็นการช่วยให้เด็กทราบจุดประสงค์ เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเองทราบว่าเก่งหรืออ่อนในวิชาใด และช่วยให้มีนิสัยในการเรียนดีขึ้น

นอกจากนี้แล้วก่อนทำการฝึกสอนนักศึกษาไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งนักศึกษาที่ว่าไม่จำเป็นต้องตรวจผลงานนักเรียนทุกครั้งและผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนไปทำแต่เมื่อทำการฝึกสอนแล้วนักศึกษากลับไม่เห็นด้วยทั้งนี้เนื่องจากการตรวจผลงานของนักเรียนทันทีหลังจากที่นักเรียนทำเสร็จจะทำให้นักเรียนได้เห็นข้อผิดพลาดของตนเอง อย่างไรก็ตามจำนวนของนักเรียนและเวลาในการตรวจงานนั้นมีจำกัดในช่วงเวลาให้นักศึกษาฝึกสอนไม่อาจตรวจผลงานนักเรียนได้ทันที จากโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ [10] งานเกษตรมีเวลาตามโครงสร้างหลักสูตรน้อยกว่า 80-120 ชั่วโมงต่อปีการศึกษาเท่านั้นทั้งนี้เนื่องจากงานเกษตรเป็นเพียงส่วนหนึ่งของสาระการดำรงชีวิตและครอบครัว และงานอาชีพ ซึ่งเป็นเพียงสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีเท่านั้น

ก่อนทำการฝึกสอนนักศึกษาเห็นด้วยที่ว่าต้องมีแบบทดสอบหลายชนิดเพื่อใช้ประเมินผู้เรียนแต่เมื่อทำการฝึกสอนแล้วนักศึกษากลับเห็นด้วยอย่างยิ่งทั้งนี้เนื่องมาจากการประเมินผลในวิชาด้านการเกษตรจำเป็นต้องมีการประเมินความรู้ ทักษะและผลงานทางการเกษตรทำให้ต้องใช้แบบทดสอบที่หลากหลายเพื่อที่จะวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ [11] กล่าวว่า การประเมินสภาพจริง เป็นการประเมินการกระทำ การแสดงออกหลาย ๆ ด้าน ของนักเรียนตามสภาพความเป็นจริงทั้งในและนอกห้องเรียน มีลักษณะเป็นการประเมินแบบไม่เป็นทางการ การทำงานของผู้เรียน ความสามารถในการแก้ไขปัญหาและการแสดงออก โดยเน้นผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบและเป็นผู้ผลิตความรู้ ได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติจริงหรือคล้ายจริง ได้แสดงออกอย่างเต็มความสามารถ

นักศึกษาไม่แน่ใจทั้งก่อนและหลังการฝึกสอนในรายการที่ว่าควรออกแบบทดสอบที่ยากให้แก่นักเรียน อาจจะเป็นเพราะว่า หลังการสอนนักศึกษาฝึกสอนทำการออกข้อสอบตามเนื้อหาในบทเรียนที่ทำการสอนเมื่อนำข้อสอบมาให้นักเรียนสอบแล้วหลังจากประเมินผลจากข้อสอบที่สอบพบว่า นักเรียนทำข้อสอบไม่ค่อยได้ทั้งที่ข้อสอบที่ออกเป็นเนื้อหาที่สอนในบทเรียนทั้งหมด จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้นักศึกษาฝึกสอนมีเจตคติไม่แน่ใจในการออกแบบทดสอบที่ยากให้แก่ นักเรียนก็ได้

9.4 เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูเกษตรก่อนและหลังการฝึกสอน

การเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูเกษตรก่อนและหลังการฝึกสอน พบว่า ด้านการสอนและด้านการวัดผลและการประเมินผลของนักศึกษาฝึกสอนมีเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะก่อนการฝึกสอนนักศึกษาฝึกสอนคิดว่าการสอนเป็นเรื่องที่ง่ายใครก็สามารถทำได้แต่เมื่อนักศึกษาฝึกสอนได้ไปทำการสอนจริงแล้ว การสอนไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะการสอนต้องมีวิธีการสอนที่เข้าใจได้ง่ายและชัดเจน มีวิธีการเลือกใช้วิธีสอนได้เหมาะสม ต้องมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ต้องมีทักษะในการจัดการเรียนการสอน อาจจะเป็นเรื่องที่ยากสำหรับนักศึกษาฝึกสอนที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการสอนมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับ สาโรช บัวศรี [12] กล่าวว่า สมรรถภาพในการสอนของครูนั้นต้องมีการใช้วิธีการสอนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และยังสอดคล้องกับ ไกรนุช ศิริพูล [6] ที่กล่าวว่า ครูควรมีความสามารถในการสอน คือ ครูควรสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้น ๆ และมีความสามารถทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบต่าง ๆ การจัดงานกิจกรรม และบริการให้แก่ผู้เรียน เช่นเดียวกับด้านการวัดผลและการประเมินผล นักศึกษาฝึกสอนอาจคิดว่าการวัดผลประเมินผลเป็นเรื่องง่าย เมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบเสร็จก็สามารถทำการวัดผลและประเมินผล แต่ในทางปฏิบัติจริงนักเรียนอาจจะไม่มาทำแบบทดสอบได้หมดทุกคน ทำให้ต้องรอนักเรียนที่ยังไม่มาทำแบบทดสอบให้เรียบร้อยจึงจะทำ

การวัดผลและประเมินผลได้ การวัดผลประเมินผลเป็นการช่วยให้นักเรียนทราบเกณฑ์ในการเรียนของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ อนันต์ ศรีโสภา [9] ได้กล่าวถึง การวัดผลและการประเมินผลไว้ว่า เป็นการช่วยให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเองทราบว่าเก่งหรืออ่อนในวิชาใด และช่วยให้มีนิสัยในการเรียนดีขึ้น

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยในครั้งนี้

1. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรควรส่งเสริมให้นักศึกษาประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิชาชีพครู ด้านการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และมีการฝึกปฏิบัติการและมนุษยสัมพันธ์เพื่อให้นักศึกษาได้มีทักษะนอกเหนือจากการเรียนเนื้อหาแต่เพียงในห้องเรียนเช่น การทดลองสอนจริงในโรงเรียน ประกอบการเรียนทฤษฎีในห้องเรียนเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจสภาพจริงของการสอนในโรงเรียน

2. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรควรให้นักศึกษาฝึกสอนประเมินสถานศึกษาหลังจากที่นักศึกษาสิ้นสุดการฝึกสอนในแต่ละปีเพื่อเป็นข้อมูลในการส่งนักศึกษาฝึกสอนในปีต่อไป

10.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรควรทำการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมของสถานศึกษาที่จะรับนักศึกษาฝึกสอนด้านสถานที่ และสภาพแวดล้อม ความพร้อมของครู พี่เลี้ยง ความพร้อมด้านจำนวนวิชาและการรับผิดชอบในวิชาต่าง ๆ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาก่อนการส่งนักศึกษาออกไปฝึกสอนเพื่อให้นักศึกษาที่จะออกไปฝึกสอนได้รับประสบการณ์ที่ดีในการสอนอันส่งผลถึงเจตคติที่ดีต่อการสอนและการเป็นเป็นครูเกษตรที่ดีต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] ศักดิ์ สุนทรเสณี. 2528. **เจตคติ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- [2] ธีรยศ ทองอิม. 2542. **ทัศนคติที่มีต่อนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาพืชศาสตร์ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตปทุมธานี ปีการศึกษา 2542**. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [3] วิชัย ต้นศิริ. 2539. **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ : วราวุฒิจาริพิมพ์
- [4] มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2532. **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ หน่วย 9**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [5] ลัดดา เสนาวงศ์. 2532. **ความเป็นครู**. กรุงเทพฯ : พิเศษฐการพิมพ์.
- [6] ไกรนุช ศิริพล. 2531. **ความเป็นครู**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัย รัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- [7] รมนีย์ อาภาภิรม. 2531. **วิธีการสอนวิชาเกษตร**. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [8] ยนต์ ชุ่มจิต. 2532. **ความเป็นครู**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- [9] อนันต์ ศรีโสภา. 2520. **การวัดผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- [10] กระทรวงศึกษาธิการ. 2551.
**หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [11] สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. 2540.
**การวัดและประเมินผลสภาพแท้จริง
ของนักเรียน.**
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [12] สโรช บัวศรี. 2521. **จริยธรรมศึกษา.**
กรุงเทพฯ : มปท.

**บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน
เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์
สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา**
**Web Based Tutorial on Transistor Operation For 2ND Year Students in Vocational
Certificate Program at Chachoengsao Technical College**

อนูชิต อนุนพันธ์ พิระวุฒิ สุวรรณจันทร์* ไพฑูรย์ พิมพ์ดี***

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ 2) เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา ภาคการศึกษา 2/2552 จำนวน 40 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ 2) แบบประเมินคุณภาพ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67- 1.00 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และด้วยการทดสอบค่าที่ (t- test to dependent)

ผลการวิจัย พบว่า (1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.74) และคุณภาพด้านเทคนิคการผลิตสื่ออยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.53) (2) ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน มีค่าเท่ากับ 83.57 / 81.67 (3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

คำสำคัญ: บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทรานซิสเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาวิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

The purposes of this research were 1) to develop and assess the quality of Web Based Tutorial On Transistor Operation, 2) to compute the efficiency of Web Based Tutorial On Transistor Operation, 3) to compare the achievement between before and after using Web Based Tutorial On Transistor Operation. The samples were 40 second year students in vocational certificate program at Chachoengsao Technical College second semester of 2009 and chosen by Simple Random Sampling. Instruments of this research were the 1) Web Based Tutorial On Transistor Operation 2) Quality evaluation form of Web Based Tutorial 3) The achievement test with the IOC between 0.67 – 1.00, the degree. Data were of difficulty between 0.20 – 0.80, the degree of discrimination between 0.20 – 0.75, and the coefficient of 0.93. analyzed by statistic program to find mean, standard deviation, and comparison of learning achievement before and after learning with Web Based Tutorial was analyzed using dependent t-test.

The result of this research revealed that 1) The Web Based Tutorial were virtue met the excellent quality ($\bar{x} = 4.74$) for lesson content, ($\bar{x} = 4.53$) for media production 2) The efficiency Web Based Tutorial was at 83.57 / 81.67 3) The post-test scores of subject of learning with Web Based Tutorial was significantly higher than score at 0.05 level.

Keywords : Web Based Tutorial, Transistor, Computer Network, Chachoengsao Technical College

1. บทนำ

ความก้าวหน้าและพัฒนาการของเทคโนโลยีด้านอิเล็กทรอนิกส์ เป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ความก้าวหน้าและพัฒนาการดังกล่าว เป็นสิ่งที่มีบทบาทอย่างมากกับชีวิตมนุษย์ในปัจจุบัน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่สามารถพบเห็นได้รอบตัว เช่น เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ รวมถึงเครื่องมือเตือนภัยทางด้านการทหาร เป็นต้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นผลพวงมาจากความก้าวหน้าและพัฒนาการทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ทั้งสิ้น การที่จะศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านอิเล็กทรอนิกส์ให้ลึกซึ้งนั้น จะต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถและประสบการณ์ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับผู้เรียน แต่การเรียนการสอนในห้องเรียนนั้นมีเวลาจำกัด ทำให้เนื้อหาบางส่วนของบทเรียนนั้นไม่สามารถที่จะทำความเข้าใจในรายละเอียดได้ และที่สำคัญนักเรียนไม่สามารถที่จะซักถามหรือพูดคุยกับผู้สอนได้ตลอดเวลา

อินเทอร์เน็ตเป็นการสื่อสารที่มีความรวดเร็วอย่างมากในยุคปัจจุบัน นักเรียนสามารถเรียนรู้รวมถึงสืบค้นข้อมูลต่างๆ จากทุกแหล่งข้อมูลและสามารถทำการทบทวนเนื้อหาของบทเรียนได้ตลอดเวลา ดังนั้นหากนักเรียนมีแหล่งให้ข้อมูลหรือ สื่อการสอนไว้ใช้ในการเรียนรู้และทบทวน ก็จะทำให้กระบวนการเรียนการสอนเกิดขึ้นอย่างง่าย การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นสิ่งหนึ่งที่นิยมอย่างมากในปัจจุบัน เพราะนักเรียนสามารถที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองตลอดเวลา และสามารถทบทวนเนื้อหาของบทเรียนเพื่อทำความเข้าใจในเนื้อหาให้ละเอียดและชัดเจนมากขึ้นได้ รวมถึงสืบค้นข้อสงสัยต่างๆ ได้ในเวลาเดียวกันคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) คือ การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเนื้อหาวิชาต่างๆ เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง ทำให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูลที่ผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันที ซึ่งบทเรียนจะมีทั้งตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว

ภาพนิ่งและเสียงประกอบ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานไปกับบทเรียน [1]

วิทยาลัยเทคนิคจะเชิงเทรา เปิดสอนหลักสูตรประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในระดับปวช. และปวส. แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ นับเป็นอีกแผนกที่พบเห็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนทั้งรายวิชาในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะ การเรียนการสอนในรายวิชาวงจรอิเล็กทรอนิกส์นั้นนักเรียนต้องเรียนทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การที่จะอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของวงจรอิเล็กทรอนิกส์นั้น จะต้องอาศัยระยะเวลาและพื้นฐานความรู้เดิมของนักศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับวิชาวงจรอิเล็กทรอนิกส์ เพราะเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่จะเน้นไปที่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดหนึ่งคือ ทρανซิสเตอร์ ซึ่งเนื้อหาวิชาจะครอบคลุมถึงเรื่องของสารกึ่งตัวนำ การจัดตำแหน่งขาของทรานซิสเตอร์ ลักษณะการประกอบวงจรทรานซิสเตอร์แบบต่างๆ การไบอัสแกทρανซิสเตอร์ รวมถึงกราฟแสดงคุณลักษณะสมบัติทางไฟฟ้า ซึ่งโดยภาพรวมนักเรียนที่เรียนวิชาวงจรอิเล็กทรอนิกส์จะไม่เข้าใจหลักการและการทำงานเบื้องต้นของทรานซิสเตอร์ ดังนั้นเพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจหลักการการทำงานของทรานซิสเตอร์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิชาวงจรอิเล็กทรอนิกส์อย่างละเอียด และช่วยให้นักเรียนที่ต้องการทบทวนบทเรียนเพิ่มเติม สามารถใช้เวลาหลังจากการเรียนในชั้นเรียนมาศึกษาและทำความเข้าใจในบทเรียนได้ในภายหลัง ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์

จากปัญหาและเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน วิชาวงจรอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ เพื่อสร้างเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน ที่สามารถนำมาใช้เป็นสื่อการสอนได้จริงในชั้นเรียน ซึ่งมีเนื้อหา

ตรงตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สาขางานอิเล็กทรอนิกส์ ในรายวิชาวงจรอิเล็กทรอนิกส์ (2104-2206)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์

3. สมมติฐานการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ มีคุณภาพในระดับดีขึ้นไป
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่าน ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ หลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

4.1 กรอบแนวคิดด้านเทคนิค

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดขั้นตอนการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ดัดแปลงมาจากกระบวนการสอนของ Robert Gagne' มาเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 9 ขั้นตอน อ้างใน อำนวย เดชชัยศรี [2] แต่นำมาใช้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ได้รับความสนใจ (Gain Attention)
2. บอกวัตถุประสงค์ (Specify Objectives)
3. กระตุ้นการตอบสนอง (Elicit Response)
4. ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Provide Feedback)
5. มีการทดสอบความรู้ (Assess Performance)

4.2 กรอบแนวคิดด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาวงจรอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง 2546) อ้างใน พันธุ์ศักดิ์ พุฒิมาโนตพงศ์ [3] มาเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

- 4.2.1 การควบคุมให้ทรานซิสเตอร์ทำงาน
- 4.2.2 ไบอัสและการนำกระแสของทรานซิสเตอร์
- 4.2.3 ทิศทางการไหลของกระแสในทรานซิสเตอร์
- 4.2.4 ดีพลีชันรีจันตรงรอยต่อของทรานซิสเตอร์
- 4.2.5 การนำกระแสของ pnp ทรานซิสเตอร์
- 4.2.6 การนำกระแสของ npn ทรานซิสเตอร์

4.3 กรอบแนวคิดด้านการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Bloom อ้างใน บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ [4] มาใช้ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ระดับ คือ

1. ความรู้ ความจำ
2. ความเข้าใจ
3. การนำไปใช้

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา ภาคการศึกษา 2/2552 จำนวน 100 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 40 คน

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1. คุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
2. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์
2. แบบประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ พร้อมนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงและแก้ไขให้เหมาะสม ได้มีการนำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็กจำนวน 3 คนและนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็กจำนวน 6 คนและนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง หลังจากนั้นได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

7.1 ผู้วิจัยอธิบายวิธีการเรียนโดยใช้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน

7.2 ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

7.2.1 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

7.2.2 ให้นักเรียนเข้าสู่เนื้อหาบทเรียน เมื่อเสร็จสิ้นแต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังหน่วยการเรียนรู้เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียน (E_1)

7.2.3 เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนรู้จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวนทุกหน่วยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบรวม เพื่อวัดประสิทธิภาพหลังจากเรียนจบ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน (E_2)

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. การคำนวณหาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ ที่ได้จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิคการผลิตสื่อ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวนนั้น จะต้องได้ผลในระดับ ดี ขึ้นไป ($\bar{x}$ ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปทุกรายการ) จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การแปลความหมาย

4.50 – 5.00 คุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ในระดับ ดีมาก

3.50 – 4.49 คุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ในระดับ ดี

2.50 – 3.49 คุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.50 – 2.49 คุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ในระดับ พอใช้

1.00 – 1.49 คุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

2. การคำนวณหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ ด้วยการทดสอบค่าที (t-test for dependent samples)

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
ด้านเนื้อหา	4.74	0.36	ดีมาก
ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ	4.53	0.42	ดีมาก

จากตารางที่ 1 พบว่าคุณภาพของบทเรียนด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.74$) และคุณภาพด้านเทคนิคการผลิตสื่ออยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.53$)

ตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ผลการทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยร้อยละ	ประสิทธิภาพของบทเรียน (E_1/E_2)
แบบทดสอบระหว่างเรียน	30	25.07	83.57	83.57/81.67
แบบทดสอบหลังเรียน	30	24.50	81.67	

จากตารางที่ 2 พบว่าการทดสอบระหว่างเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 30 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.07 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.57 (E_1) และการทดสอบหลังเรียนซึ่งมีคะแนนเต็มทั้งหมด 30 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 24.50 คิดเป็นร้อยละ 81.67 (E_2) แสดงว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) = 83.57/81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	15.40	3.41	14.85*	00
หลังเรียน	30	24.50	2.14		

Sig < .05

จากตารางที่ 3 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า (1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.74) และคุณภาพด้านเทคนิคการผลิตสื่ออยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.53) (2) ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน มีค่าเท่ากับ 83.57 / 81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80 / 80 (3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

11. อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านการพัฒนาและหาคุณภาพของบทเรียน

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ พบว่ามีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.74) และคุณภาพด้านเทคนิคการผลิตสื่ออยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.53) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้ยึดขั้นตอนการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ดัดแปลงมาจากกระบวนการสอนของ Robert Gagne' ทำให้ขั้นตอนกระบวนการสร้างและการพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศรุต ไวโสภา [5] ได้พัฒนาบทเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการทบทวนเรื่อง OSI Model และ Protocol ระบบเครือข่ายวิซาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ พบว่าบทเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการทบทวน ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพทางด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.52) และคุณภาพด้านเทคนิคการผลิตสื่ออยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.58) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาลิตา เจนกิจณรงค์ [6] ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ภาวะโลกร้อน ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.85) และคุณภาพด้านเทคนิคการผลิตสื่ออยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.79)

2. ด้านประสิทธิภาพของบทเรียน

ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ มีประสิทธิภาพ 83.57/81.67 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นผ่านขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพโดย อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม รวมไปถึงผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคนิคการผลิตสื่อ และการนำไปใช้ทดลองกับนักศึกษา ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการที่เป็นระบบนี้ทำให้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อทบทวน เรื่องการทำงานของทรานซิสเตอร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านการตรวจสอบและแก้ไข ทำให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามที่สมมติฐานกำหนด สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิชัย สุทธิและคณะ [7] ที่ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อทบทวนวิชาโทรศัพท์ เรื่องสายเคเบิล มีประสิทธิภาพ 81.35 / 81.56

3. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อทบทวนโดยค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 15.40 และหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 24.50 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อทบทวนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากก่อนที่จะนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น ไปทำการทดลองได้มีการเตรียมการและออกแบบบทเรียนให้น่าสนใจด้วยภาพเคลื่อนไหว และข้อความที่มีสีสัน รวมถึงใช้เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับนักเรียน จึงทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ สิทธิชัย สุทธิและคณะ [7] ที่ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อทบทวน วิชาโทรศัพท์ เรื่องสายเคเบิล ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรพันธ์ อ่างทอง [8] ที่ได้พัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อการทบทวนเรื่องระบบฐานข้อมูลเชิงวัตถุ วิชาการระบบฐานข้อมูล ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อการทบทวนเรื่องระบบฐานข้อมูลเชิงวัตถุ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารอ้างอิง

- [1] กิดานันท์ มลิทอง. 2531.
เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย.
กรุงเทพฯ: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา
คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] อำนวย เดชชัยศรี. 2542.
นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา.
กรุงเทพฯ : ฟลิทส์เซ็นเตอร์.
- [3] พันธศักดิ์ พุฒิมานิตพงศ์. 2546.
วงจรอิเล็กทรอนิกส์.
กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- [4] บุญเชิด ภิญญอนันตพงศ์. ม.ป.ป.
การวัดและการประเมินผลการศึกษา
ทฤษฎีและการประยุกต์.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- [5] วิศรุต ไวโสภา. 2548. **การพัฒนาบทเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการทบทวนเรื่อง OSI Model และ Protocol ระบบเครือข่าย.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- [6] ปาลิตา เจนกิณรงค์. 2551.
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องภาวะโลกร้อน.
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม.
8(2),126-132.
- [7] สิทธิชัย สุทธิ และคณะ. 2551.
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อทบทวน
เรื่องสายเคเบิลสำหรับนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแผนกวิชาช่าง
อิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม.
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม.7(2),115-122.
- [8] จักรพันธ์ อ่างทอง.2551. **การพัฒนาแบบ
อิเล็กทรอนิกส์และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
เพื่อการทบทวน เรื่องระบบฐานข้อมูลเชิง
วัตถุ วิชาการระบบฐานข้อมูล. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
วิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.**

**ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ**
**Factors Affecting Ground Services Employees' Stress at
Thai Airways International Public Company Limited in Suvarnabhumi Airport**

สุภาพร อมรธินกุล* วรณารถ แสงมณี** ณัฐวุฒิ โรจน์นิตติกุล***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยสภาพการทำงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ 2) เพื่อศึกษาระดับความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัจจัยสภาพการทำงานที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ 4) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยสภาพการทำงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 324 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression analysis)

ผลการศึกษาพบว่า 1) ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยสภาพการทำงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ทั้ง 5 ปัจจัย 2) ระดับความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ในภาพรวมอยู่ระดับต่ำ 3) ความก้าวหน้าในอาชีพและค่าตอบแทนและสวัสดิการมีผลต่อระดับความเครียด 4) อายุและการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อปัจจัยสภาพการทำงาน

คำสำคัญ: ความเครียด ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพการทำงาน พนักงานต้อนรับภาคพื้น
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม วิทยาลัยการบริหารและจัดการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Abstract

The purpose of this research was: 1) to study the level of opinions in work-related factors of ground services employees 2) to study level of the work stress of Thai Airways International Public Company Limited's ground services employees at Suvarnabhumi Airport according to personal factors 3) to study work-related factors affecting the stress of Thai Airways International Public Company Limited's ground services employees at Suvarnabhumi Airport and 4) to compare the work-related factors of Thai Airways International Public Company Limited's ground services employees at Suvarnabhumi Airport according to personal factors. Studied sample are 324 Employees of ground services of Thai Airways International Public Company Limited. Collecting individual data method is conducted by distributed questionnaires and analyzed by using a statistical package. Statistics used are frequency, percentage, mean($\bar{x}$), standard deviation (S.D) and the hypotheses were tested by using One-way ANOVA and multiple linear regression.

The results showed that 1) the level of opinions in work-related factors of ground services employees in medium level for all 5 factors 2) the stress level of operation of Thai Airways International Public Company Limited's ground services employees at Suvarnabhumi Airport is low 3) the career advancement and benefit and compensation do affect the stress level and 4) difference in age and education affect the work-related factors.

Keywords : Stress, Personal Factors, Work-related Factors, Ground Services Employees, Thai Airways International Public Company Limited.

1. บทนำ

ในสังคมไทยยุคปัจจุบันนี้ ปัญหาความเครียดได้กลายเป็นปัญหาสุขภาพจิตที่สำคัญของคนทุกเพศทุกวัย อาจเป็นเพราะสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งภาวะวิกฤตของปัญหาสังคมในหลายๆด้าน อาทิ ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความยากจน ซึ่งความเครียดแบ่งออกเป็นความเครียดที่มีได้เกิดจากงาน (Non Job Stress) เป็นความเครียดในชีวิตประจำวันของคนเราและความเครียดที่เกิดจากงาน (Job Stress) เป็นความเครียดที่บุคคลได้รับจากการทำงาน

ความเครียด หมายถึง อารมณ์หรือความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงไปจากสภาวะกดดันจากสิ่งแวดล้อมทั้งภายในจิตใจและภายนอก

ปัญหาความเครียดที่เกิดจากการทำงานเป็นปัญหาที่สำคัญ เนื่องจากการดำเนินชีวิตที่ต้องเร่งรีบ โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในเมือง และยังพบว่าความเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันมาจากการทำงานด้วย [1]

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินกิจการในด้านการบินพาณิชย์ในประเทศ และระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นรัฐวิสาหกิจของชาติ ที่ดำเนินกิจการแข่งขันกับต่างประเทศ ในธุรกิจการบินโลก

การประกอบกิจการธุรกิจการบิน คือการให้บริการที่มีคุณภาพโดยเน้นลูกค้าเป็นสำคัญ เพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจสูงสุด ซึ่งพนักงานจะเป็นส่วนสำคัญที่สุด ในการติดต่อกับผู้โดยสาร การให้บริการ การให้ความช่วยเหลือผู้โดยสารในเวลาเร่งรีบและสภาพแวดล้อมที่กดดัน ล้วนแล้วเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความเครียดได้

ทั้งสิ้น เนื่องจากเป็นสายการบินแห่งชาติ จึงต้องรักษาภาพลักษณ์และชื่อเสียงให้กับองค์กร ฉะนั้นพนักงานต้อนรับภาคพื้นจึงมีแนวโน้มที่จะเกิดความเครียดได้มาก [2]

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำทำอากาศยานสุวรรณภูมิ ทั้งนี้ เนื่องจากความเครียดนั้นเป็นสาเหตุสำคัญที่มีผลกระทบต่อพนักงานและสายการบินทั้งในทางบวกและทางลบ ซึ่งผลการศึกษครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยคำนึงถึงความพึงพอใจในการทำงานที่นำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดี และการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการบินให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยสภาพการทำงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำทำอากาศยานสุวรรณภูมิ
2. เพื่อศึกษาระดับความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำทำอากาศยานสุวรรณภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยสภาพการทำงานที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำทำอากาศยานสุวรรณภูมิ
4. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยสภาพการทำงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

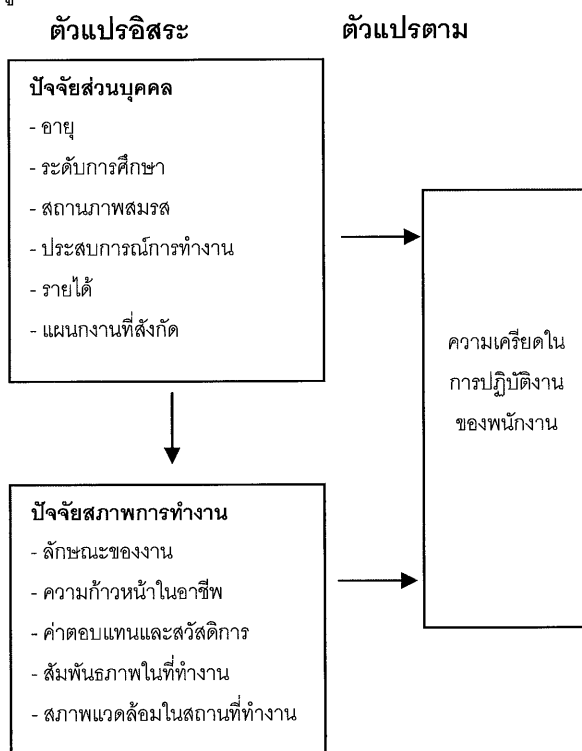
3. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 พนักงานต้อนรับภาคพื้น ที่มีปัจจัยสภาพการทำงาน ได้แก่ ลักษณะของงาน ความก้าวหน้าในอาชีพ ค่าตอบแทนและสวัสดิการ สัมพันธภาพในที่ทำงาน สภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน มีผลต่อความเครียดของพนักงานต้อนรับภาคพื้นในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 2 พนักงานต้อนรับภาคพื้นที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงาน รายได้ และแผนงานที่สังกัด มีสภาพการทำงานแตกต่างกัน

4. กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดกรอบแนวความคิดของการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำทำอากาศยานสุวรรณภูมิ” ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 1,692 คน (กองพัฒนาการบุคคล ฝ่ายบริการลูกค้าภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2553) ซึ่งมีแผนงานที่สังกัด ได้แก่ แผนก KP-L คือ มีหน้าที่ให้บริการตรวจสอบเอกสารการเดินทางของผู้โดยสาร แผนก KP-A คือ มีหน้าที่ให้บริการต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารบริเวณขาออก แผนก KX คือ มีหน้าที่ให้บริการสายการบินลูกค้าโดยมีหน้าที่ให้บริการตรวจสอบเอกสารการเดินทางของผู้โดยสาร แผนก K4 คือ มีหน้าที่ให้บริการตรวจรับบัตรโดยสารแก่ผู้โดยสารในชั้นธุรกิจ แผนก LL คือ มีหน้าที่ให้บริการดูแลและให้ข้อมูลเกี่ยวกับสัมภาระแก่ผู้โดยสาร แผนก LP คือ มีหน้าที่ให้บริการผู้โดยสารที่ต้องการได้รับการดูแลเป็นพิเศษขณะเดินทาง

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

5.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ สมรส ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ แผนงานที่สังกัด

2. ปัจจัยสภาพการทำงาน ได้แก่ ลักษณะของงาน (JOB) ความก้าวหน้าในอาชีพ(ADV) ค่าตอบแทน และสวัสดิการ(COM) สัมพันธภาพในที่ทำงาน(REL) สภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน(ENV)

5.2.2 ตัวแปรตาม คือ ความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงาน

ผู้วิจัยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

5.3 ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง ตุลาคม พ.ศ.2553 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2554

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย 3 ส่วน

ส่วนที่ 1: เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ด้านปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์ทำงาน รายได้ และแผนงานที่สังกัด

ส่วนที่ 2: เป็นแบบสอบถาม ด้านปัจจัยสภาพการทำงาน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยการค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้อคำถามทั้งสิ้น 38 ข้อ

มีลักษณะเป็นมาตรวัด Likert Scale ประกอบด้วย ข้อความเชิงบวก (Positive Items) และข้อความเชิงลบ (Negative Items) โดยแบ่งทั้งหมด 5 ระดับ เพื่อให้สอดคล้องกับการตัดสินใจของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็นหลายด้าน

ส่วนที่ 3: เป็นแบบสอบถาม สำหรับใช้ประเมินความเครียด ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอาการหรือความรู้สึกต่าง ๆ ของพนักงาน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยการค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง พนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จากนั้นตรวจสอบความถูกต้อง

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา นำเสนอค่าสถิติเป็นจำนวนร้อยละในส่วนของปัจจัยส่วนบุคคล และนำเสนอค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในส่วนของปัจจัยสภาพการทำงานและแบบประเมินความเครียด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ และข้อเสนอแนะผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบพรรณนา

การแปลความหมายของความคิดเห็น ใช้เกณฑ์ [3] ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

8.2 การแปลความหมายของระดับความเครียด

ใช้เกณฑ์ [4] ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเครียดในระดับสูงมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเครียดในระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเครียดในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเครียดในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเครียดในระดับต่ำมาก

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล (พนักงานทั้งหมด 324 คน)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
ไม่เกิน 35 ปี	196	60.5
มากกว่า 35 ปี	128	39.5
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	287	88.6
ปริญญาโท	37	11.4
สถานภาพสมรส		
โสด	241	74.4
สมรส	74	22.8
หย่าร้าง	9	2.8
ประสบการณ์การทำงาน		
ไม่เกิน 5 ปี	138	42.6
มากกว่า 5 - 10 ปี	53	16.3
มากกว่า 10 - 15 ปี	54	16.7
มากกว่า 15 ปี	79	24.4
รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 15,000 บาท	49	15.1
มากกว่า 15,000 – 30,000 บาท	133	41.1
มากกว่า 30,000 – 45,000 บาท	70	21.6
มากกว่า 45,000 บาท	72	22.2
แผนงานที่สังกัด		
KP-L	70	21.6
KP-A	46	14.2
KX	126	38.9
K4	11	3.4
LL	30	9.2
LP	41	12.7

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ระดับและลำดับที่ของผลการวิเคราะห์ด้านความคิดเห็นต่อปัจจัยสภาพการทำงานด้านต่าง ๆ 5 ด้านของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยสภาพการทำงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1.	ด้านลักษณะของงาน	3.161	0.411	ปานกลาง	2
2.	ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	3.187	0.504	ปานกลาง	1
3.	ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ	3.156	0.427	ปานกลาง	3
4.	ด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน	3.098	0.561	ปานกลาง	4
5.	ด้านสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน	2.728	0.887	ปานกลาง	5
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.066	0.423	ปานกลาง	

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ลำดับที่ และระดับความเครียดของอาการ พฤติกรรม หรือความรู้สึก ทั้ง 2 ด้านของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ข้อ	อาการ พฤติกรรม หรือความรู้สึก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1.	ด้านพฤติกรรมและอาการทางกายภาพ	2.437	0.614	ต่ำ	1
2.	ด้านอารมณ์ ความรู้สึก	2.347	0.733	ต่ำ	2
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.392	0.627	ต่ำ	

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณปัจจัยสภาพการทำงานที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ทั้ง 2 ด้านของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

	β	t	Sig.
JOB	0.052	0.840	0.401
ADV	-0.052	-0.737	0.461
COM	-0.054	-0.786	0.433
REL	0.293	5.044	0.000**
ENV	-0.162	-2.604	0.010**

R = 0.323; R² = 0.105; SEE = 0.598; F = 7.428; Sig. = 0.000**

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า p-value ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัจจัยสภาพการทำงาน ของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบิน ไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ปัจจัยสภาพการทำงาน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ด้านประสบการณ์ทำงาน				p-value
	ไม่เกิน 5 ปี (n = 138)	5 – 10 ปี (n = 53)	10 -15 ปี (n = 54)	มากกว่า 15 ปี (n = 79)	
ปัจจัยสภาพการทำงาน	3.095	3.370	3.055	2.970	0.000**

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของปัจจัยสภาพการทำงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	กลุ่มที่	1	2	3	4
ไม่เกิน 5 ปี	3.095	1	-	0.000**	0.886	0.074
5-10 ปี	3.370	2	-	-	0.001**	0.000**
10-15 ปี	3.055	3	-	-	-	0.193
มากกว่า 15 ปี	2.970	4	-	-	-	-

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า p-value ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัจจัยสภาพการทำงาน จำแนกตามแผนกของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบิน ไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ปัจจัยสภาพการทำงาน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ด้านแผนกงานที่สังกัด						p-value
	KP-L (n = 70)	KP-A (n = 46)	KX (n = 126)	K4 (n = 11)	LL (n = 30)	LP (n = 41)	
ปัจจัยสภาพการทำงาน	3.077	2.975	3.180	3.393	3.026	3.030	0.002**

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 8 ค่าผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของปัจจัยสภาพการทำงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีแผนกงานที่สังกัดแตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD

แผนกงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กลุ่มที่	1	2	3	4	5	6
KP-L	3.077	1	-	0.053	0.497	0.012*	0.227	0.307
KP-A	2.975	2	-	-	0.007**	0.001**	0.657	0.436
KX	3.180	3	-	-	-	0.080	0.073	0.094
K4	3.393	4	-	-	-	-	0.007**	0.006**
LL	3.026	5	-	-	-	-	-	0.792
LP	3.030	6	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

10. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

10.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ส่วนใหญ่มีอายุไม่เกิน 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.50 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.60 ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 74.40 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.60 มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาทถึง 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.00 ส่วนใหญ่อยู่ในแผนก KX คิดเป็นร้อยละ 38.90 ของประชากร

10.2 ผลการวิเคราะห์ด้านความคิดเห็นต่อปัจจัยสภาพการทำงาน ด้านต่าง ๆ 5 ด้านของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

จากการวิเคราะห์โดยพิจารณาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสภาพการทำงาน พบว่าพนักงานมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมมีค่าเท่ากับ 3.066 และ ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยสภาพการทำงานแตกต่างกันน้อย พิจารณาจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.423 และค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ 2) ด้านลักษณะของงาน 3) ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ 4) ด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน และ 5) ด้านสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน

10.3 ระดับความเครียดของอาการ พฤติกรรม หรือความรู้สึก ทั้ง 2 ด้านของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

จากการวิเคราะห์โดยพิจารณาระดับความเครียดของพนักงานต้อนรับภาคพื้น ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมและอาการทางกายภาพ และด้านอารมณ์ความรู้สึก พบว่าพนักงานมีระดับความเครียดอยู่ในระดับต่ำ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมมีค่าเท่ากับ 2.392 และ ระดับความเครียดแตกต่างกันน้อย พิจารณาจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.627

10.4 ผลการวิเคราะห์ของปัจจัยสภาพการทำงานที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน พบว่า มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ระวีวรรณ ไชยวรรณ [5] ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยสภาพการทำงานกับระดับความเครียดของวิศวกรในอุตสาหกรรมรถยนต์ ในประเทศไทย แล้วพบว่าสัมพันธภาพในการทำงานส่งผลต่อความเครียดมากที่สุด สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเป็นเพราะการทำงานต้องทำร่วมกับเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชา ซึ่งถ้าไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากันได้ ก็จะก่อให้เกิดความอึดอัดใจในการทำงาน ส่งผลให้เกิดความเครียดแก่พนักงานได้

2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานพบว่า มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธ์ย์ สุวรรณชมพู [6] ที่ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความเครียดแตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเป็นเพราะพนักงานส่วนใหญ่ ใช้เวลาอยู่ในที่ทำงานหรือบริษัทค่อนข้างมาก หากพนักงานมีสภาพจิตใจที่ขุ่นมัว หรือรู้สึกถูกกดดันมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ก็จะส่งผลให้พนักงานเกิดความเครียดขึ้นได้ ในทางกลับกันหากพนักงานมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่สบายและน่าพึงพอใจ ก็จะส่งผลให้ทำงานได้อย่างเต็มความสามารถ และมีส่วนช่วยให้บรรยากาศในการทำงานนั้นปราศจากความเครียด

10.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยสภาพการทำงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยที่ 1 ปัจจัยด้านประสบการณ์การทำงานพบว่า ประสบการณ์การทำงานมีผลต่อปัจจัยสภาพการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สฐิติปริดิยาทร [7] ที่ศึกษาระดับชั้นขององค์กรที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานเจ้าหน้าที่บริการลูกค้ารายวันแตกต่างกันและภักตรา [8] สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเป็นเพราะประสบการณ์การทำงานที่มากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงานทำให้มีผลต่อปัจจัยสภาพการทำงาน เช่น มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม

ปัจจัยที่ 2 ปัจจัยด้านแผนกที่สังกัด พบว่า แผนกที่สังกัดทำงานมีผลต่อปัจจัยสภาพการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุตชา [9] ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรกรณีศึกษา บริษัทขายส่งข้ามชาติแห่งหนึ่ง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเป็นเพราะแผนกที่สังกัดแตกต่างกันทำให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน

11. ข้อเสนอแนะ

11.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงาน มีความเครียดในระดับต่ำ ทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมและอาการทางกายภาพ ด้านอารมณ์ ความรู้สึก ควรจะรักษาระดับความเครียดไว้ เพื่อเป็นแรงกระตุ้นในการทำงาน

2. ควรเน้นปัจจัยด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่มีผลต่อความเครียดของพนักงาน โดยนำมากำหนดนโยบายขององค์กร เพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ก่อให้เกิดผลดีต่อองค์กร

11.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่ประจำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งการวิจัยครั้งต่อไป อาจศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อพนักงาน เช่น สุขภาพของพนักงาน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรที่ทำงาน ซึ่งจะทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้น ของสายการบินต่างชาติ เพื่อนำมาเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลของการศึกษาของสายการบินไทย

เอกสารอ้างอิง

- [1] ฉัตรศิริ. 2553. แบบประเมินความเครียด (Measurement and Research of Education). ค้นหามาเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2553, จาก <http://www.watpon.com>
- [2] บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) 2553. ข้อมูลองค์กรของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน). ค้นหามาเมื่อ 1 กันยายน 2553, จาก <http://www.thaiairways.co.th>
- [3] พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2542. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [5] ระวีวรรณ ไชยวรรณ. 2549.
**ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของวิศวกร
ในอุตสาหกรรมรถยนต์.** วิทยานิพนธ์
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิทยาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.
- [6] พชณีย์ สุวรรณชมพู. 2546.
**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดของพนักงาน
ระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา บริษัทไทยเฟรส
เอ็นนาเมล จำกัด.** วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยา
ศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ
อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [7] ลีปรีดิยาธร พรหมธนชนนท์ วรรณธิดา แสงมณี,
มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ. 2551-2552.
คุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อ
องค์กรของเจ้าหน้าที่บริการลูกค้าธนาคารพาณิชย์
เขตกรุงเทพมหานคร. **วารสารเศรษฐศาสตร์
อุตสาหกรรม.8(1),83-99.**
- [8] ภัทรา แสงอรุณ. 2544. **การรับรู้คุณภาพชีวิต
งานที่ส่งผลต่อความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร
ของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ห่างไกล
ความเจริญ กรณีศึกษาฐานทัพเรือพังงา.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [9] นุตชา ภิญญเฏภาพ. 2547. **ความสัมพันธ์
ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความ
ผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา บริษัทขายส่ง
ข้ามชาติแห่งหนึ่ง.** วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิก ของโรงงานผลิตน้ำตาลในประเทศไทย

Factors Affecting Supplier Selection for Hydraulic System Maintenance Service of Sugar Mills in Thailand.

สุพจน์ บัวทอง* วิสุทธิ์ สุนทรกนกพงศ์** จิระเสกข์ ตริเมธสุนทร***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงระดับความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิก ด้านคุณภาพในการบริการ ราคาบริการ ระบบการจัดส่ง ความสามารถทางวิศวกรรม และระบบการจัดการ 2) ศึกษาเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลในประเทศไทยใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิก โดยจำแนกตามลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาลได้แก่ ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก ปริมาณการผลิตต่อปี และสถานะการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO9001 : 2000 3) ศึกษาอิทธิพลร่วมกันระหว่างลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาลด้านประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลในการให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกแต่ละด้าน โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 2 ตัวประกอบ (Two-way ANOVA) และการวิเคราะห์โดยวิธี Independent t-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 0.01 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows ในการประมวลผลได้ผลการศึกษาดังนี้

1) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านต่าง ๆ ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิกโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาความสำคัญของปัจจัยด้านต่าง ๆ พบว่าสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ ระบบการจัดส่ง คุณภาพในการบริการ ความสามารถทางวิศวกรรม ราคาบริการ และระบบการจัดการ ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักต่างกันในการให้ความสำคัญกับปัจจัยในการคัดเลือกแต่ละด้านพบว่าปัจจัยด้านคุณภาพในการบริการ ราคาบริการ ระบบการจัดส่ง ความสามารถทางวิศวกรรม และระบบการจัดการ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันในการให้ความสำคัญกับปัจจัยในการคัดเลือกแต่ละด้านพบว่าปัจจัยด้านราคาบริการ ระบบการจัดการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านคุณภาพในการบริการ ระบบการจัดส่ง และความสามารถทางวิศวกรรม มีความคิดเห็นไม่

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

แตกต่างกันและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีสถานะการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO9001 : 2000 แตกต่างกันในการให้ความสำคัญกับปัจจัยในการคัดเลือกแต่ละด้านพบว่าปัจจัยด้านคุณภาพในการบริการ ราคาบริการ ระบบการจัดส่ง ความสามารถทางวิศวกรรม และระบบการจัดการ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) ทดสอบอิทธิพลร่วมกันระหว่างลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาลด้านประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลในการให้ความสำคัญกับปัจจัยในการคัดเลือกแต่ละด้านได้แก่ปัจจัยด้านคุณภาพในการบริการ ราคาบริการ ระบบการจัดส่ง ความสามารถทางวิศวกรรม และระบบการจัดการ พบว่าประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลัก

คำสำคัญ: ผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิค โรงงานผลิตน้ำตาล

Abstract

The purpose of this research are 1) study the level of importance on the selection factors individually 2) comparative analysis the importance on the selection factor classified by the mill aspects: the sugar product type, the annual production capacity and the status of ISO 9001:2000 certification 3) analyze the interaction between the sugar product type and the annual production capacity that could possibly effect on the importance significantly for the selection factor. The data has been collected from the sugar mill's managements. The research instrument was the questionnaire. Data gathered were statistically analyzed using the descriptive statistics include counts and percentages, observed means, standard deviations and inferential statistics include t-test and Two-way ANOVA at the significance level 0.05 and 0.01.

The result reveals: 1) the sugar mill's managements have paid attention at highly importance for total of selection factors. Ranking the mean of factor's importance can be descended by delivery system, service quality, engineering capability, service price, and management system respectively. 2) comparing the importance on selection factors among the sugar mill's managements where the mills produce differently sugar products. They have also paid indifferently attention on the importance for a selection factor. And comparing the importance on selection factor among the sugar mill's managements where the mills have differently annual production capacity. They have also paid differently attention on the importance for selection factors, service price, management system significantly at level 0.05. And comparing the importance on selection factor among the sugar mill's management where the mill has certified the status of ISO9001 : 2000 differently. the result of testing shown that they have paid indifferently attention on the importance for a selection factor. 3) the result that there is no interaction affecting to the importance for selection factors, service quality, service price, delivery system, engineering capability and management system.

Keywords : Hydraulic System Maintenance Service Supplier, Sugar Mill

1. บทนำ

อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างมาก แต่ทั้งนี้อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายก็ยังคงเผชิญกับปัญหาด้านต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากการนำเครื่องจักรมาใช้ในกระบวนการตัดอ้อยแทนแรงงานคน รวมถึงการขนส่งอ้อยและน้ำตาลทรายที่มีประสิทธิภาพต่ำ

อุตสาหกรรมการผลิตน้ำตาลเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีและเงินทุนสูง ดังนั้นโรงงานผลิตน้ำตาลต้องมีกรรมวิธีการผลิตที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลา การซ่อมบำรุงเครื่องจักรและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้จึงเป็นหัวใจสำคัญต่อกระบวนการผลิตน้ำตาล

ปัจจุบันโรงงานผลิตน้ำตาลนิยมใช้การจ้างงานจากภายนอก (Outsourcing) มาดำเนินการจัดทำารซ่อมบำรุงเครื่องจักรผลิตน้ำตาล ซึ่งผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจถึงปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการตัดสินใจเลือกผู้ส่งมอบทำให้สูญเสียโอกาส นอกจากนี้โรงงานผลิตน้ำตาลหลายแห่งได้จัดทำระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001 : 2000 ที่มีข้อกำหนดในการตรวจติดตามคุณภาพของผู้ส่งมอบ (Supplier) เพื่อประเมินหาผู้ส่งมอบรายใหม่ หรือเพื่อประเมินผลงานของผู้ส่งมอบที่มีอยู่โดยองค์กรต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการประเมินซ้ำเป็นระยะ [1]

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงระดับความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิค

2. เพื่อเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิค โดยจำแนกตามลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาล

3. เพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมกันระหว่างลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาลด้านประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีที่ส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลในการให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกแต่ละด้าน

3. สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคแตกต่างกัน

2. ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคแตกต่างกัน

3. ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีสถานะการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 แตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคแตกต่างกัน

4. ประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีมีอิทธิพลร่วมกันต่อความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลในการให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิค

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อ้างอิงจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงลูกค้าของโรงงานผลิตกระดาษในประเทศไทยของ โกวิท ภูมิภาพรเทพ [2] โดยผู้วิจัยจะทำการศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการ

คัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคในเครื่องจักรผลิตน้ำตาล โดยใช้ปัจจัยในการพิจารณา 5 ด้านตามแนวคิดในการคัดเลือกผู้ส่งมอบในธุรกิจอุตสาหกรรมแบบ QCDEM – Quality Cost Delivery Engineering Management [3] ซึ่งได้แก่ คุณภาพในการบริการ ราคาบริการ ระบบการจัดส่ง ความสามารถทางวิศวกรรม และระบบการจัดการ โดยจำแนกตามลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาลในด้าน ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก ปริมาณการผลิตต่อปี และสถานะการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 ซึ่งลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาลดังกล่าวพบว่า ส่งผลต่อยุทธศาสตร์ด้านการผลิต ด้านการตลาด ศักยภาพของกิจการ และศักยภาพของอุตสาหกรรมที่แตกต่างกัน [4]

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารหน่วยงานหลักในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุง ซึ่งได้แก่ ฝ่ายวางแผนซ่อมบำรุง หรือฝ่ายจัดซื้อจัดจ้างของโรงงานผลิตน้ำตาลจำนวน 47 รายทั่วประเทศจากรายชื่อโรงงานผลิตน้ำตาล สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2551 [5]

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลในประเทศไทยที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีขนาดตัวอย่างเท่ากับ 42 ราย

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาลในด้านต่าง ๆ คือ ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก ปริมาณการผลิตต่อปี และสถานะการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000

2. ตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคในด้านต่าง ๆ คือ คุณภาพในการบริการ ราคาบริการ ระบบการจัดส่ง ความสามารถทางวิศวกรรม และระบบการจัดการ

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามใช้เก็บข้อมูลจากผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาล โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงานในโรงงานผลิตน้ำตาล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาล ได้แก่ ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก ปริมาณการผลิตต่อปี และสถานะการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลในแต่ละด้าน โดยแบบสอบถามตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราวัด Likert Scale [6] มีค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรทางไปรษณีย์จำนวน 47 ชุด หลังได้รับคืนมาและตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องแล้วมีจำนวน 42 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.36 ของกลุ่มประชากร

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Window โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา นำเสนอค่าสถิติเป็นจำนวนและร้อยละและนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำอธิบายในส่วนของคุณลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาล และนำเสนอค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในส่วนของคุณระดับความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาล และข้อเสนอแนะ จากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบพรรณนา

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลในประเทศไทยใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคทั้ง 5 ปัจจัย โดยภาพรวม

ปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิค	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสำคัญ	ลำดับที่
ปัจจัยที่ 1 ด้านระบบการจัดส่ง	4.32	0.492	มากที่สุด	1
ปัจจัยที่ 2 ด้านคุณภาพในการบริการ	4.10	0.453	มาก	2
ปัจจัยที่ 3 ด้านความสามารถทางวิศวกรรม	4.07	0.496	มาก	3
ปัจจัยที่ 4 ด้านราคาบริการ	4.00	0.546	มาก	4
ปัจจัยที่ 5 ด้านระบบการจัดการ	3.99	0.577	มาก	5
ค่าเฉลี่ยรวม	4.09	0.438	มาก	

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่า p-value ของการทดสอบความแตกต่างของความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิค ระหว่างผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีสถานะการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 แตกต่างกัน โดยวิธี t-test

ปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านต่างๆ	$\bar{x}$		p-value
	ผ่านการรับรองแล้ว	ยังไม่ผ่านการรับรอง	
ด้านคุณภาพในการบริการ	4.14	3.75	0.069
ด้านราคาบริการ	4.00	4.00	1.000
ด้านระบบการจัดส่ง	4.35	4.16	0.425
ด้านความสามารถทางวิศวกรรม	4.08	3.96	0.593
ด้านระบบการจัดการ	4.02	3.76	0.362

ตารางที่ 3 แสดงค่า p-value ของผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบอิทธิพลร่วมกันระหว่างประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปี ที่ส่งผลกระทบต่อความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านคุณภาพในการบริการ โดยวิธี Two-way ANOVA

ลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาล	p-value
ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก	0.223
ปริมาณการผลิตต่อปี	0.154
ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก × ปริมาณการผลิตต่อปี	0.113

ตารางที่ 4 แสดงค่า p-value ของผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบอิทธิพลร่วมกันระหว่างประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีที่ส่งผลต่อความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านราคาบริการ โดยวิธี Two-way ANOVA

ลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาล	p-value
ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก	0.335
ปริมาณการผลิตต่อปี	0.044*
ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก × ปริมาณการผลิตต่อปี	0.124

หมายเหตุ* หมายถึงแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านราคาบริการที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกัน โดยวิธี LSD

ปริมาณการผลิตของ โรงงานผลิตน้ำตาล	$\bar{x}$	กลุ่มที่	p-value		
			กลุ่มที่		
			1	2	3
น้อยกว่า 500,000 กระสอบต่อปี	3.81	1	-	-0.19	-0.48
500,000 - 1,000,000 กระสอบต่อปี	4.00	2	-	-	-0.29...
มากกว่า 1,000,000 กระสอบต่อปี	4.29	3	-	-	-

ตารางที่ 6 แสดงค่า p-value ของผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบอิทธิพลร่วมกันระหว่างประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีที่ส่งผลต่อความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านระบบการจัดส่ง โดยวิธี Two-way ANOVA

ลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาล	p-value
ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก	0.101
ปริมาณการผลิตต่อปี	0.984
ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก × ปริมาณการผลิตต่อปี	0.736

ตารางที่ 7 แสดงค่า p-value ของผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบอิทธิพลร่วมกันระหว่างประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีที่ส่งผลต่อความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านความสามารถทางวิศวกรรม โดยวิธี Two-way ANOVA

ลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาล	p-value
ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก	0.426
ปริมาณการผลิตต่อปี	0.306
ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก × ปริมาณการผลิตต่อปี	0.813

ตารางที่ 8 แสดงค่า p-value ของผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบอิทธิพลร่วมกันระหว่างประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีที่ส่งผลกระทบต่อความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านระบบการจัดการ โดยวิธี Two-way ANOVA

ลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาล	p-value
ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก	0.510
ปริมาณการผลิตต่อปี	0.019*
ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก × ปริมาณการผลิตต่อปี	0.089

หมายเหตุ* หมายถึงแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านระบบการจัดการที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกัน โดยวิธี LSD

ปริมาณการผลิตของ โรงงานผลิตน้ำตาล	$\bar{x}$	กลุ่มที่	p-value		
			กลุ่มที่		
			1	2	3
น้อยกว่า 500,000 กระสอบต่อปี	3.68	1	-	-0.36	-0.55*
500,000 - 1,000,000 กระสอบต่อปี	4.04	2	-	-	-0.19
มากกว่า 1,000,000 กระสอบต่อปี	4.23	3	-	-	-

หมายเหตุ* หมายถึงแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

10. สรุปผลการวิจัย

1. จากตารางที่ 1 พบว่าความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิค พบว่า ด้านที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านระบบการจัดส่ง ส่วนด้านที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณภาพในการบริการ รองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถทางวิศวกรรม ด้านราคาบริการ และด้านระบบการจัดการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32, 4.10, 4.07, 4.00, และ 3.99 ตามลำดับ

2. จากตารางที่ 2 พบว่าผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีสถานะการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 แตกต่างกันให้ความสำคัญต่อบ้างปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคไม่แตกต่างกันและจากตารางที่ 3 พบว่าผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก

แตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านคุณภาพในการบริการไม่ต่างกัน และผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านราคาบริการไม่ต่างกัน และจากตารางที่ 4 พบว่าผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านราคาบริการไม่ต่างกัน ส่วนผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านราคาบริการต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ จากตารางที่ 6 พบว่าผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่

มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านระบบการจัดส่งไม่ต่างกัน และผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านระบบการจัดส่งไม่ต่างกันและ จากตารางที่ 7 พบว่าผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านความสามารถทางวิศวกรรมไม่ต่างกัน และผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านความสามารถทางวิศวกรรมไม่ต่างกันและ จากตารางที่ 8 พบว่าผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านระบบการจัดการไม่ต่างกัน ส่วนผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านระบบการจัดการต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3. จากตารางที่ 3, 4, 6, 7 และ 8 พบว่าประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลในการให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านคุณภาพในการบริการ ราคาบริการ ระบบการจัดส่ง ความสามารถทางวิศวกรรม และระบบการจัดการ

11. อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคผลการวิจัยพบว่า ความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 โดยผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของโกวิทย์ ปฐมภาพรเทพ [2] ที่พบว่าความสำคัญของปัจจัยที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตกระดาษใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงลูกกลิ้งโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคโดยจำแนกตามลักษณะของโรงงานผลิตน้ำตาลได้แก่ สถานะการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO9001 : 2000 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีสถานะการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 แตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านคุณภาพในการบริการ ราคาบริการ ระบบการจัดส่ง ความสามารถทางวิศวกรรมและระบบการจัดการไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของโกวิทย์ ปฐมภาพรเทพ [2] ที่พบว่าผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตกระดาษที่มีสถานะการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 แตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงลูกกลิ้งด้านระบบการจัดการแตกต่างกัน

ประเภทของผลิตภัณฑ์หลัก ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านคุณภาพในการบริการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของโกวิทย์ ปฏิมาพรเทพ [2] ที่พบว่าผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตกระดาษที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงลูกกลิ้งด้านคุณภาพในการบริการไม่แตกต่างกัน

ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านราคาบริการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติชัย อธิกุลรัตน์ [8] ที่พบว่าผู้บริหารในประเภทของอุตสาหกรรมผู้ประกอบการผลิต/แปรรูปสินค้าและให้บริการจัดเก็บอาหารแช่แข็งในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ต่างกัน ให้ความสำคัญต่อบ้างปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกผู้ประกอบการขนส่งด้วยรถบรรทุกห้องเย็นด้านอัตราค่าจัดส่งไม่แตกต่างกัน

ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านระบบการจัดส่งไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุผลที่ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านระบบการจัดส่งไม่แตกต่างกัน เนื่องจากโรงงานผลิตน้ำตาลทุกประเภทดำเนินการผลิตแบบต่อเนื่อง ความล่าช้าเนื่องจากสาเหตุด้านระบบการจัดส่งก่อให้เกิดต้นทุนค่าเสียโอกาส

ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านความสามารถทางวิศวกรรมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากโรงงานผลิตน้ำตาลทุกประเภทดำเนินการผลิตโดยใช้เครื่องจักรที่มีระบบไฮดรอลิคซึ่งจำเป็นต้องมีผู้ส่งมอบที่มีความสามารถทางวิศวกรรมเพื่อประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต

ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านระบบการจัดการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกวิทย์ ปฏิมาพรเทพ [2] ที่พบว่าผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตกระดาษที่มีประเภทของผลิตภัณฑ์หลักแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงลูกกลิ้งด้านระบบการจัดการไม่แตกต่างกัน

ปริมาณการผลิตต่อปี ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านคุณภาพในการบริการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติชัย อธิกุลรัตน์ [8] ที่พบว่าผู้บริหารที่อยู่ในขนาดของอุตสาหกรรมผู้ประกอบการผลิต/แปรรูปสินค้าและให้บริการจัดเก็บอาหารแช่แข็งในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ต่างกัน ให้ความสำคัญต่อบ้างปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกผู้ประกอบการขนส่งด้วยรถบรรทุกห้องเย็นด้านการบริการรับสินค้าที่มีความถูกต้องตรงตามรายการไม่แตกต่างกัน

ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านราคาบริการแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านระบบการจัดส่งไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกวิทย์ ปฏิมพรเทพ [2] ที่พบว่าผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตกระดาษที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงลูกกลิ้งด้านระบบการจัดส่งไม่แตกต่างกัน

ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านความสามารถทางวิศวกรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาลที่มีปริมาณการผลิตต่อปีแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงระบบไฮดรอลิคด้านระบบการจัดการแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. อิทธิพลร่วมกันระหว่างประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปี ผลการวิจัยพบว่าประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตน้ำตาล โดยผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกวิทย์ ปฏิมพรเทพ [2] ที่พบว่า ประเภทของผลิตภัณฑ์หลักและปริมาณการผลิตต่อปีมีอิทธิพลร่วมกันต่อความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานหลักของโรงงานผลิตกระดาษในการให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงลูกกลิ้งด้านความสามารถทางวิศวกรรม

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัย ไปใช้

1. ด้านคุณภาพในการบริการ ผู้ส่งมอบควรมีการชี้แจงรายละเอียดงานซ่อมโดยละเอียดและควรมีการทบทวนในเรื่องอะไหล่ที่ใช้เปลี่ยนให้ลูกค้ารับทราบ การติดต่อประสานงานการขอใบเสนออัตรารายละเอียดการซ่อม ข้อมูลทางเทคนิคต้องมีความรวดเร็ว

2. ด้านราคาบริการ ราคาอะไหล่ส่วนใหญ่ของระบบไฮดรอลิคมีราคาค่อนข้างแพง ผู้ส่งมอบควรหาอะไหล่ที่มีราคาถูกแต่คุณภาพใกล้เคียงหรือสามารถทดแทนกันได้มาใช้ทดแทน

3. ด้านระบบการจัดส่ง ต้องจัดส่งสินค้าให้ลูกค้าถึงสถานที่ใช้งานด้วยความรวดเร็วสะดวกและทันใช้ งานตามที่ลูกค้าต้องการอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านความสามารถทางวิศวกรรม ผู้ส่งมอบควรมีการให้คำแนะนำและสนับสนุนด้านเทคนิครวมทั้งวิเคราะห์สาเหตุของการเสียหายในระบบไฮดรอลิคได้อย่างถูกต้อง

5. ด้านระบบการจัดการ ควรให้ความสำคัญต่อข้อร้องเรียนของลูกค้าและหาแนวทางแก้ไขร่วมกันอย่างจริงจัง

12.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของตัวแปรอิสระที่เป็นขนาดอุตสาหกรรมโดยใช้จำนวนของเงินลงทุนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งขนาดของอุตสาหกรรม

2. ศึกษาเพิ่มเติมถึงความสามารถในการเพิ่มศักยภาพหรือลดปัญหาการดำเนินงานของผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงแก่โรงงานผลิตน้ำตาล เพื่อพิจารณาควณไปกับปัจจัยที่ทางโรงงานผลิตน้ำตาลใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุง

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงในโรงงานอุตสาหกรรมประเภทอื่นเพื่อสามารถนำผลที่ได้ไปแก้ไขได้เหมาะสมกับสภาพลักษณะของอุตสาหกรรมต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. 2549.
มาตรฐานระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO9000 : 2000. ค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www.tisi.go.th/9ky2k/9000.html>
- [2] โกวิทย์ ปฎิมาพรเทพ. 2550. **ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกผู้ส่งมอบงานบริการซ่อมบำรุงลูกค้าของโรงงานผลิตกระดาษในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [3] พลเทพ พันธุ์ธนากุล. 2543.
QCDEM กับ SMEs สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. ค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2552, จาก <http://www.ismed.or.th/knowledge/shocontent.php?id=98>
- [4] สำนักเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. 2549.
แผนแม่บทอุตสาหกรรมรายสาขา (สาขาอุตสาหกรรมน้ำตาล). ค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www.oie.go.th/policy7/18.html>
- [5] สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม. 2551. **รายชื่อโรงงานผลิตน้ำตาล.** ค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2552, จาก <http://www.ocsb.go.th/searchFactoryInstitut.asp?keyword=&page=1>
- [6] พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- [7] สวัสดิ์ ศิลจันทร์. 2552. **ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อปัจจัยที่เป็นตัวขัดขวางการเพิ่มผลผลิตกลุ่มบริษัทผู้ผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์และชิ้นส่วนประกอบในประเทศไทย.** **วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม.8(1), 21-31.**
- [8] กิตติชัย อธิกุลรัตน์. 2544. **ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกผู้ประกอบการขนส่งด้วยรถบรรทุกห้องเย็น.** วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหลังคารถกระบะในเขตกรุงเทพมหานคร

Factors Affecting Buying Decision of Pickup Canopy in Bangkok

อัศรภาคย์ นพรัตน์* จิระเสกข์ ตริเมธสุนทร** ณัฐวุฒิ โรจน์นริศตติกุล***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการตัดสินใจซื้อหลังคารถกระบะ 2) ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด ปัจจัยด้านเทคโนโลยี และปัจจัยด้านบริโภคนิยมที่มีต่อการตัดสินใจซื้อหลังคารถกระบะ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการสุ่มแบบบังเอิญจากผู้ซื้อหลังคารถกระบะที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 329 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ (Multiple linear regression) ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครมีระดับการตัดสินใจซื้อหลังคารถกระบะในภาพรวมอยู่ในระดับสำคัญมาก ($\bar{x} = 3.82$)

2) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ และปัจจัยด้านบริโภคนิยม มีอิทธิพลต่อระดับการตัดสินใจซื้อหลังคารถกระบะ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วนปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีอิทธิพลต่อระดับการตัดสินใจซื้อหลังคารถกระบะ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: การตัดสินใจซื้อ หลังคารถกระบะ ส่วนประสมทางการตลาด เทคโนโลยี บริโภคนิยม

Abstract

The objectives of this research were: 1) To study the buying decision level of pick-up canopy 2) To study the influence of marketing mix factor, technological factor and consumerism factor which effect the buying decision of pick-up canopy. The researcher used questionnaire as research instrument to collect data from pick-up canopy consumer who live in Bangkok by accidental sampling technique with a sample size of 329. The data was analyzed by using statistical program. Statistics used are; percentage, mean, frequency, standard deviation and Multiple Linear Regression.

The research results were as follows:

1) In overall, the consumer in Bangkok had buying decision of pick-up canopy at the level of importance ($\bar{x} = 3.82$)

2) Promotion factor, Product factor and consumerism factor influenced the level of buying decision of pick-up canopy at statistical significant level of 0.01. In addition; the technological factor influenced the level of buying decision of pick-up canopy at statistical significant level of 0.05

Keywords : Buying Decision, Pick-up canopy, Marketing Mix, Technology, Consumerism

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1. บทนำ

รถยนต์เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมา เพื่อใช้ในการเดินทาง ให้มีความรวดเร็ว สะดวกสบาย และเพิ่มความสะดวกตัวในการไปในสถานที่ต่างๆ ตามที่ต้องการ รถยนต์เป็นสิ่งที่ถูกกลุ่มคนส่วนใหญ่ต้องการมีไว้ครอบครอง ไม่ว่าจะเป็นประเภทรถยนต์นั่งส่วนบุคคล (รถเก๋ง) หรือรถบรรทุกส่วนบุคคล (รถกระบะ) ซึ่งรถทั้งสองประเภทนี้ ตรงกับการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นใช้ในการเดินทาง หรือจะใช้ประกอบธุรกิจในเชิงพาณิชย์ ประเภทของรถยนต์มีมากมายหลายรุ่น ในแต่ละรุ่นก็จะมีราคาที่แตกต่างกันออกไป แล้วแต่ประเภทของรถรุ่นนั้นๆ ดังนั้นการที่ใครสักคนจะมีรถยนต์ไว้ในการครอบครองสักคันหนึ่งนั้น อาจจะเป็นเรื่องยาก เนื่องด้วยมูลค่าของรถยนต์ที่มีราคาส่งสูงนั่นเอง

จากข้อมูลยอดการขายรถยนต์ในแต่ละประเภท ยอดการขายของรถกระบะจะมีอัตราส่วนมากที่สุด เป็นอันดับหนึ่งจากยอดการจัดจำหน่ายของรถยนต์ทุกประเภท [1] เนื่องด้วยรถกระบะเป็นรถที่มีความเอนกประสงค์ในการใช้งาน ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าได้มาก สามารถเป็นได้ทั้งรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ใช้ในการบรรทุกสิ่งของ และใช้ในเชิงพาณิชย์

รถกระบะจึงเป็นที่นิยมต่อการซื้อมาใช้งานไม่ว่าจะเป็นกลุ่มลูกค้าที่อาศัยในตัวเมือง ที่ใช้เป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคล หรือเพื่อการพาณิชย์ และกลุ่มลูกค้าบริเวณเขตชานเมืองที่ใช้เป็นทั้งรถยนต์นั่งส่วนบุคคล บรรทุกสิ่งของ เช่นพืชผลทางการเกษตร เป็นต้น กลุ่มลูกค้าโดยส่วนใหญ่หลังซื้อรถกระบะไปแล้ว จะนิยมนำมาตกแต่งติดตั้งอุปกรณ์เสริมเพื่อเพิ่มความสวยงามโดดเด่น ตามไลฟ์สไตล์ของแต่ละคน เช่น เครื่องเสียง ล้อแม็ก ผ้าใบคลุมรถ ฝาครอบกระบะ และหลังคาเป็นต้น โดยเฉพาะหลังคารถกระบะ นอกจากจะเป็นสิ่งที่เพิ่มความสวยงามให้กับรถกระบะแล้ว ยังเป็นการเพิ่มประโยชน์ในการใช้สอยบริเวณกระบะหลังได้มากขึ้นด้วย ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มความสะดวกสบาย แก่ผู้ร่วมเดินทางเพิ่มขึ้นโดยไม่ต้องกลัวเรื่องความร้อนจากแสงแดด หรือเปียกฝน หรือในการใช้สำหรับการบรรทุกสิ่งของ

สามารถช่วยเพิ่มความมั่นใจ ปลอดภัย แก่ทรัพย์สิน หรือสินค้าที่จัดเก็บบริเวณกระบะหลังไม่ได้รับความเสียหาย จากการถูกโจรกรรม หรือได้รับความเสียหาย เปียกน้ำฝนด้วย

จากสถิติการจัดจำหน่ายรถยนต์ภายในประเทศ ในช่วงระยะ 3-4 ปีที่ผ่านมาพบว่ากลุ่มผู้บริโภคให้ความสนใจในการเลือกซื้อรถกระบะที่ลดลง แต่ในรถยนต์นั่งส่วนบุคคลกลับได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น เนื่องมาจากผู้บริโภคได้มีการปรับเปลี่ยนการตัดสินใจซื้อในการซื้อรถยนต์ที่ต่างไปจากเดิม และในตลาดของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลได้มีการจำหน่ายรถยนต์ที่มีขนาดเครื่องยนต์เล็กหรือที่เรียกว่า Eco-Car และรถยนต์ที่ใช้พลังงานทางเลือกใหม่ที่มีต้นทุนพลังงานที่ราคาถูก เช่น E20 E85 หรือ CNG. [2]

ดังนั้นการแข่งขันทางการตลาดของธุรกิจหลังคารถกระบะ ในการรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดในช่วงขนาดของกลุ่มลูกค้าที่มีขนาดลดลง จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรศึกษา เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหลังคารถกระบะของผู้บริโภค ผู้ทำวิจัยเลือกทำการศึกษาในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเขตพื้นที่ จังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นแหล่งธุรกิจขนาดใหญ่ที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับเขตพื้นที่จังหวัดอื่นๆ รวมถึงเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการธุรกิจหลังคารถกระบะนำไปใช้ในการวางแผนในการทำตลาด เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดให้มากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคให้มากที่สุด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจซื้อหลังคารถกระบะในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านเทคโนโลยี และด้านบริบทนิยมที่มีต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อหลังคารถกระบะของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

3. สมมติฐานการวิจัย

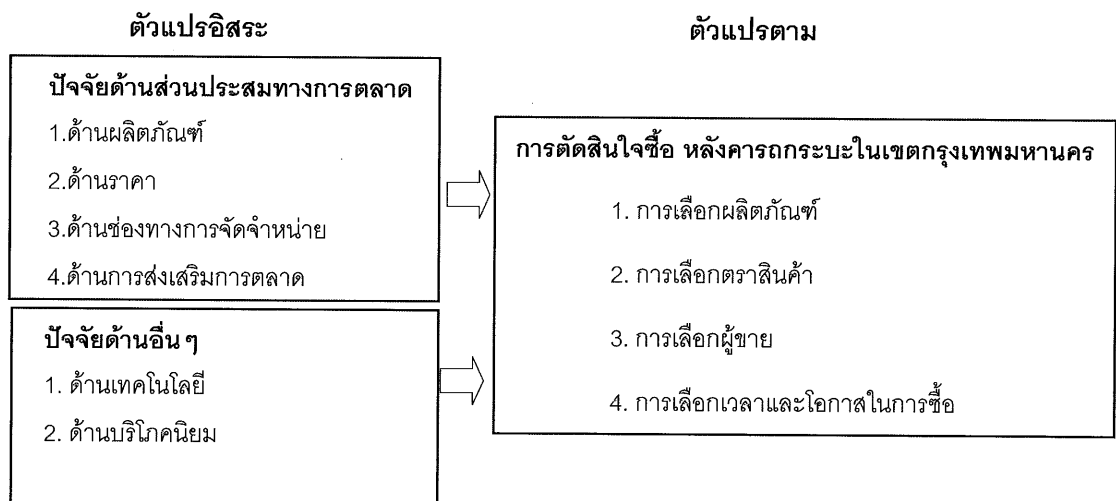
สมมติฐานที่ 1: ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี และด้านบริโภคนิยม มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อหลังการกระเบาะในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2: ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านบริโภคนิยม มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์หลังการกระเบาะในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 3: ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านบริโภคนิยม มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตราสินค้าหลังการกระเบาะในเขตกรุงเทพมหานคร

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีแนวความคิดที่ว่าองค์การของผู้ผลิตเมื่อมีการปรับกลยุทธ์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และปัจจัยด้านอื่นๆ ให้ทันกับสถานการณ์ของตลาดปัจจุบัน จะนำไปสู่การตัดสินใจซื้อหลังการกระเบาะของผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยได้ใช้ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหลังการกระเบาะ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด และปัจจัยด้านอื่นๆ เป็นตัวแปรอิสระดังภาพต่อไปนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษากลุ่มผู้บริโภคที่ซื้อหลังคารถกระบะในเขตกรุงเทพมหานคร

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากผู้ที่ซื้อหลังคารถกระบะที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน ซึ่งได้จากการคำนวณโดยสูตร ในกรณีไม่ทราบประชากรที่แน่นอน [3]

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด และปัจจัยด้านอื่นๆ

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การตัดสินใจซื้อหลังคารถกระบะในเขตกรุงเทพมหานคร

5.4 ขอบเขตเวลาในการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2554

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 ข้อ เป็นแบบให้เลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และจำนวนสมาชิกภายในบ้าน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและด้านการส่งเสริมการตลาด ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อหลังคารถกระบะในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านต่างๆ จำนวน 18 ข้อเป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ด้านบริภคณยม ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อหลังคารถกระบะในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านต่างๆ จำนวน 9 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของการตัดสินใจซื้อหลังคารถกระบะในด้านต่างๆ ได้แก่ การเลือกผลิตภัณฑ์ การเลือกตราสินค้า การเลือกผู้ขาย และการเลือกเวลาและโอกาสในการซื้อ จำนวน 16 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามข้อเสนอแนะ จำนวน 5 ข้อ เป็นแบบเติมข้อความ ได้แก่ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับหลังคารถกระบะ ในด้านการเลือกผลิตภัณฑ์ การเลือกตราสินค้า การเลือกผู้ขาย การเลือกเวลาและโอกาสในการซื้อ และข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ทำให้ตัดสินใจเลือกซื้อหลังคารถกระบะ โดยไม่มีการตรวจให้คะแนน เป็นเพียงเก็บรวบรวมไว้เป็นข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุง

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแบบสอบถาม และรอรับคืนด้วยตนเองจากผู้บริโภคที่ซื้อหลังคารถกระบะในเขตกรุงเทพมหานคร หลังจากตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว มีทั้งสิ้น 329 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.45 ของกลุ่มตัวอย่าง

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้กลับมาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และจำนวนของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่มีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์และแปลผลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

8.1 วิเคราะห์ระดับการตัดสินใจซื้อหลังการถก
กระบะในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้วิธีทางสถิติการหา
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ
ทุกตัวแปร กำหนดเกณฑ์การแปลผลไว้ดังนี้ [4]

ค่าเฉลี่ย	ความหมายระดับการ ตัดสินใจซื้อ
4.21 – 5.00	มีระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	มีระดับมาก
2.61 – 3.40	มีระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	มีระดับน้อย
1.00 – 1.80	มีระดับน้อยที่สุด

8.2 วิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านส่วนประสม
ทางการตลาด และปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีต่อการตัดสินใจ
ในการเลือกซื้อหลังการถกกระบะของผู้บริโภคในเขต
กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
พหุคูณในแบบคะแนนมาตรฐาน และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ใช้เกณฑ์ดังนี้ [5]

- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.000 –
0.999 หมายถึง มีระดับความสำคัญของปัจจัยแต่ละ
ด้านที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อหลังการถกกระบะ ไม่
แตกต่างกันมาก

- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่าหรือเท่ากับ
1.000 หมายถึง มีระดับความสำคัญของปัจจัยแต่ละ
ด้าน ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อหลังการถกกระบะ
แตกต่างกันมาก

9.ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
ของระดับการตัดสินใจซื้อหลังการถกกระบะในเขต
กรุงเทพมหานคร

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ตัดสินใจ	ลำดับที่
1.การเลือก ผลิตภัณฑ์	3.93	0.720	สำคัญมาก	2
2.การเลือกตราสินค้า	4.07	0.598	สำคัญมาก	1
3.การเลือกผู้ขาย	3.85	0.601	สำคัญมาก	3
4.การเลือกเวลา และโอกาสใน การซื้อ	3.51	0.668	สำคัญมาก	4
เฉลี่ย	3.82	0.522	สำคัญมาก	

การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้บริโภคที่ซื้อหลังการถก
กระบะในเขตกรุงเทพมหานครมีระดับการตัดสินใจซื้อ
หลังการถกกระบะในภาพรวมอยู่ในระดับสำคัญมากโดย
พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม 3.82 และแต่ละคนมีระดับใน
การตัดสินใจซื้อไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่า
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.522 ซึ่งมี
ค่าต่ำกว่า 1.000แสดงว่าระดับความสำคัญของปัจจัย
แต่ละด้านที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อหลังการถก
กระบะไม่แตกต่างกันมาก

ตารางที่ 2 การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริม
การตลาด ด้านเทคโนโลยี และด้านบริโภคนิยม ที่มีผลต่อการ
ตัดสินใจซื้อหลังการถดถอย

ปัจจัย	β	t	p-value
ด้านผลิตภัณฑ์	0.261	5.966	0.000**
ด้านราคา	-0.017	-0.393	0.695
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	0.044	0.987	0.324
ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.333	6.409	0.000**
ด้านเทคโนโลยี	0.136	2.834	0.005**
ด้านบริโภคนิยม	0.247	6.123	0.000**

$$R = 0.811 \quad R^2 = 0.657$$

$$F = 102.759 \quad \text{Sig.F} = 0.000** \quad \text{SEE} = 0.308$$

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบพบว่า มีตัวแปรอิสระเพียง 4 ตัวแปรเท่านั้นที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อหลังการถดถอยของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบริโภคนิยม และด้านเทคโนโลยี

ตารางที่ 3 การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านเทคโนโลยี และด้านบริโภคนิยม ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์หลังการถดถอย

ปัจจัย	β	t	p-value
ด้านผลิตภัณฑ์	0.322	6.557	0.000**
ด้านราคา	0.139	2.811	0.005**
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	-0.014	-0.285	0.776
ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.240	4.088	0.000**
ด้านเทคโนโลยี	0.185	3.422	0.001**
ด้านบริโภคนิยม	0.044	0.967	0.334

$$R = 0.750 \quad R^2 = 0.563$$

$$F = 69.153 \quad \text{Sig.F} = 0.000** \quad \text{SEE} = 0.480$$

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบพบว่า มีตัวแปรอิสระเพียง 4 ตัวแปรเท่านั้นที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์หลังการถดถอย ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ด้านผลิตภัณฑ์ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านเทคโนโลยี และด้านราคา

ตารางที่ 4 การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านเทคโนโลยี และด้านบริโภคนิยม ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตราสินค้าของผลิตภัณฑ์หลังการถดถอย

ปัจจัย	β	t	p-value
ด้านผลิตภัณฑ์	0.287	5.063	0.000**
ด้านราคา	-0.067	-1.174	0.241
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	0.118	2.027	0.044*
ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.122	1.797	0.073
ด้านเทคโนโลยี	-0.074	-1.187	0.236
ด้านบริโภคนิยม	0.382	7.272	0.000**

$$R = 0.647 \quad R^2 = 0.418$$

$$F = 38.607 \quad \text{Sig.F} = 0.000** \quad \text{SEE} = 0.460$$

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบพบว่า มีตัวแปรอิสระเพียง 3 ตัวแปรเท่านั้นที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตราสินค้าของผลิตภัณฑ์หลังการถดถอยในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ด้านบริโภคนิยม ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ตารางที่ 5 การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านเทคโนโลยี และด้านบริโภคนิยม ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้ขายหลังการกระเบาะ

ปัจจัย	β	t	p-value
ด้านผลิตภัณฑ์	0.248	5.060	0.000**
ด้านราคา	-0.020	-0.412	0.681
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	0.087	1.724	0.086
ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.307	5.236	0.000**
ด้านเทคโนโลยี	0.101	1.869	0.063
ด้านบริโภคนิยม	0.211	4.633	0.000**

R = 0.751 $R^2 = 0.564$

F = 69.432 Sig.F = 0.000** SEE = 0.401

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบพบว่า มีตัวแปรอิสระเพียง 3 ตัวแปรเท่านั้นที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อหลังการกระเบาะของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านบริโภคนิยม

ตารางที่ 6 การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านเทคโนโลยี และด้านบริโภคนิยม ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเวลาและโอกาสในการซื้อหลังการกระเบาะ

ปัจจัย	β	t	p-value
ด้านผลิตภัณฑ์	-0.004	-0.062	0.951
ด้านราคา	-0.136	-2.167	0.031*
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	-0.024	-0.371	0.711
ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.356	4.782	0.000**
ด้านเทคโนโลยี	0.161	2.349	0.019*
ด้านบริโภคนิยม	0.231	4.000	0.000**

R = 0.547 $R^2 = 0.299$

F = 22.874 Sig.F = 0.000** SEE = 0.565

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบพบว่า มีตัวแปรอิสระเพียง 4 ตัวแปรเท่านั้นที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อหลังการกระเบาะของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบริโภคนิยม ด้านเทคโนโลยี และด้านราคา

10. สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการตัดสินใจซื้อหลังการกระเบาะในเขตกรุงเทพมหานครโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม 3.82 แต่ละคนมีระดับในการตัดสินใจซื้อไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.522 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 1.000 แสดงว่าระดับความสำคัญของปัจจัยแต่ละด้าน ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อหลังการกระเบาะ ไม่แตกต่างกันมาก ระดับการตัดสินใจซื้อหลังการกระเบาะของแต่ละด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าความสำคัญจาก มากไปหาน้อย ดังนี้ การเลือกตราสินค้า มีระดับการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับให้ความสำคัญมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 4.07 และแต่ละคนมีระดับการตัดสินใจไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.598 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 1.000 การเลือกผลิตภัณฑ์ มีระดับการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับให้ความสำคัญมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.93 และแต่ละคนมีระดับการตัดสินใจไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.720 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 1.000 การเลือกผู้ขาย มีระดับการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับให้ความสำคัญมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.85 และแต่ละคนมีระดับการตัดสินใจไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.601 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 1.000 การเลือกเวลาและโอกาสในการซื้อ มีระดับการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับให้ความสำคัญมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.51 และแต่ละคนมีระดับการตัดสินใจไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.688 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 1.000

2.ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านบริโณคณิยม ที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อหลังการกระเษะของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครมีตัวแปรอิสระเพียง 4 ตัวแปรเท่านั้นที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อหลังการกระเษะของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พิจารณาความสัมพันธ์การถดถอย β เพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อหลังการกระเษะของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ด้านการส่งเสริมการตลาด รองลงมาด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบริโณคณิยม และด้านเทคโนโลยี โดยด้านการส่งเสริมการตลาดมีค่า $\beta = 0.333$ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจหลังการกระเษะในเขตกรุงเทพมหานครมีผลในด้านบวก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ด้านผลิตภัณฑ์ มีค่า $\beta = 0.261$ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจหลังการกระเษะในเขตกรุงเทพมหานครมีผลในด้านบวก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ด้านบริโณคณิยม มีค่า $\beta = 0.247$ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจหลังการกระเษะในเขตกรุงเทพมหานครมีผลในด้านบวก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และด้านเทคโนโลยีมีค่า $\beta = 0.136$ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจหลังการกระเษะในเขตกรุงเทพมหานครมีผลในด้านบวก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

11. อภิปรายผล

11.1 ระดับการตัดสินใจซื้อ

ผลการวิจัยระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหลังการกระเษะของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อบัณฑิตการตัดสินใจซื้อหลังการกระเษะในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ที่ระดับความสำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเดือน สวีหกและคณะ [6] และมนตรี ตีว และคณะ [7] ซึ่งได้ผลเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญในการพิจารณาปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านตราสินค้า ด้านผู้ขาย และเลือกเวลา

และโอกาสในการซื้อ ก่อนที่จะทำการตัดสินใจซื้อ และหากมองเป็นรายด้าน ผู้บริโภคจะให้ความสำคัญในการเลือกซื้อตราสินค้าก่อนเป็นอันดับแรก รองลงมาเลือกผลิตภัณฑ์ การเลือกผู้ขาย และเวลาและโอกาสในการซื้อตามลำดับ ดังนั้นในมุมมองผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญการสร้างตราสินค้าเป็นที่ยอมรับแก่ผู้บริโภคมากที่สุดจากการวิเคราะห์ ผู้บริโภคจะพิจารณาหลังการกระเษะที่มีตราสินค้าเป็นที่นิยมและน่าเชื่อถือก่อน โดยให้ความสำคัญในด้านราคาของหลังการกระเษะเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้ประกอบการที่มีตราสินค้าเป็นที่นิยมอยู่แล้วจะเป็นที่นิยมมากที่สุด หากผู้ประกอบการรายอื่นที่จะเข้าไปแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดจากผู้นำ จะต้องสร้างตราสินค้าของตนเองให้ได้รับความเชื่อถือและนิยมในกลุ่มผู้บริโภคมากที่สุด ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากและจะต้องใช้เวลาานกว่าจะได้รับความเชื่อถือ ดังนั้นหากมองปัจจัยตัวที่รองลงมาคือปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ อาจจะพิจารณาโดยการสร้างจุดเด่นทั้งคุณลักษณะ และคุณภาพที่ดีของหลังการกระเษะให้เป็นที่ยอมรับแก่กลุ่มผู้บริโภค ซึ่งสามารถทำได้ง่ายและใช้เวลาานน้อยกว่าวิธีแรก

11.2 อิทธิพลของปัจจัย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านเทคโนโลยี และด้านบริโณคณิยมต่อการตัดสินใจเลือกซื้อหลังการกระเษะในเขตกรุงเทพมหานคร

อิทธิพลจากตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัว สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกซื้อหลังการกระเษะในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 65.7 โดยมี 4 ตัวแปรที่มีอิทธิพล คือตัวแปรด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อหลังการกระเษะในเขตกรุงเทพมหานคร มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิสวรรณ ชูปัญญา [8] พบว่าปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดมีผลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบริโณคณิยม และด้านเทคโนโลยี ตามลำดับ ตัวแปรทั้ง 4 ด้านเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกต่อการ

ตัดสินใจเลือกซื้อหลังการกระบะในเขตกรุงเทพมหานคร กล่าวคือหากมีการพัฒนาและส่งเสริมปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบริการ และด้านเทคโนโลยี เพิ่มมากขึ้นก็จะทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อหลังการกระบะในเขตกรุงเทพมหานคร เพิ่มมากขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าผู้ผลิตควรเน้นให้มีการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ นำเสนอข้อมูลข่าวสารของหลังการกระบะเพื่อเป็นการชักชวนให้ผู้บริโภคสนใจในหลังการกระบะเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้ว่าการโฆษณาจะทำให้ต้นทุนรวมของหลังการกระบะเพิ่มสูงขึ้นก็ตาม แต่ในขณะที่เดียวกันก็จะทำให้รายรับรวมสูงตามด้วย

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับระดับการตัดสินใจซื้อ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหลังการกระบะในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าปัจจัยด้านที่ควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก ที่ผู้บริโภคต้องการมากที่สุด ก็คือปัจจัยด้านการเลือกตราสินค้า รองลงมาเป็นปัจจัยด้านการเลือกผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านการเลือกผู้ขาย และปัจจัยด้านการเลือกเวลาและโอกาสในการซื้อตามลำดับ ผู้บริโภคมุ่งเน้นไปที่การเลือกซื้อหลังการกระบะจากภาพลักษณ์ของตราสินค้าที่เป็นที่นิยมและให้ความสำคัญในด้านราคาน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคเห็นหลังการกระบะเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย พร้อมที่จะจ่ายเงินซื้อหากเป็นตราสินค้าที่เป็นที่ได้รับความนิยม

12.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1) ในงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหลังการกระบะในภาพรวม ดังนั้นในงานวิจัยต่อไปอาจมุ่งเน้นวิจัยเฉพาะเจาะจงสำหรับหลังการกระบะจากวัสดุชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น หลังคาเหล็ก หรือหลังคาไฟเบอร์กลาส

2) ควรทำการศึกษากลยุทธ์ และกิจกรรมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อหลังการกระบะ ของบริษัทต่างๆ ที่อยู่ในอุตสาหกรรมหลังการกระบะในประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบและนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

3) ในงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น หากมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมควรจะศึกษาในเขตพื้นที่อื่นๆ โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่ๆ ซึ่งมีผู้บริโภคจำนวนมาก เช่น นครราชสีมา เชียงใหม่ นครศรีธรรมราช ชลบุรี สมุทรปราการ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] โตโยต้ามอเตอร์ประเทศไทย. 2553.
สรุปยอดจำหน่ายที่ได้
คันเมื่อ 21 เมษายน 2553, จาก
www.toyota.co.th/th/sale_volum.asp
- [2] เพียงใจ แก้วสุวรรณ. 2552. Eco-Car
ทางเลือกของรถยนต์ในอนาคต.
คันเมื่อ 30 เมษายน 2553, จาก
<http://www.vcharkarn.com/varticle/38651>
- [3] กัลยา วานิชย์บัญชา. 2551.
การใช้ SPSS for Window
ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 11.
กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- [4] พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543.
วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์
และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8.
กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [5] ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544.
เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.
 กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- [6] เดือน สีวิหก จิระเสกข์ ตริเมธสุนทร และอดิษฐ์ กาญจนพิบูลย์. 2552. ปัจจัยในการเลือกใช้เชื้อเพลิงทดแทนน้ำมันเบนซินของผู้ใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพมหานคร.
วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม.
 8(1),151-161.
- [7] มนตรี ตีวา. มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ. และจิระเสกข์ ตริเมธสุนทร. 2552.
 ปัจจัยในการเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทผลิตภัณฑ์ดูแลเส้นผมโดยใช้เทคโนโลยีนาโนของผู้บริโภคที่มีจำหน่ายภายในห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานคร.
วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม.8(1),171-180.
- [8] ทิสรวรรณ ชูปัญญา. 2547.
พฤติกรรมตลาดรถกระบะในประเทศไทย
 วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.